

DİSK

1980

Mayıs-Haziran-Temmuz

5-6-7 (65-66-67)

İçindekiler

1 Faşizmi Ezecek Güç İşçi Sınıfının Öncülüğünde Kitlelerin Örgütlü Mücadelesidir.

3 1 MAYIS 1980 Özüne Uygun Bir Biçimde Yaşandı.

11 Disk 7.Genel Kurulu Toplandı.

27 Kemal TÜRKLER'e Sıkılan Kurşun İşçi Sınıfına Sıkılmıştır.

40 20 Mart Faşizme İhtar Eylemi Nedeniyle Açılan Davada Disk Yürütme Kurulu Üyeleri Beraat Etti.

42 İşçi Sınıfımız, Siyasi İktidarın Faşist Devlet Özlemlerini Boşa Çıkaracaktır.

48 DİSK'in Kapatılması İstendi.

50 Türkiyeli Göçmen İşçiler

56 Uruguay İşçi Sınıfının Mücadelesi ve CNT.

64 Kazanan Tekstil İşçileri Olacaktır.

68 35. SSK Genel Kurulunun Ardından.

69 6 Ay Sonra Daha Çok Bağımlılık Daha Çok Yoksulluk Daha çok Baskı

74 Aylık İstatistikler.

disk'e üye sendikalar

ASİS 49 31 49
Taksim Cad. No: 91
Kat: 4
TAKSİM-İSTANBUL

ASTER-İŞ 49 73 51
Beyoğlu Tonton Mah.
Eski Çiçekçi Sok. No: 5/7
Kat: 2
GALATASARAY-İST.

BASIN-İŞ 26 30 25
Divanyolu, Klodfarer
Cad. No: 12
CAĞALOĞLU-İST.

BAYSEN 26 09 34
29 37 13
Necatibey Cad. Sezenler
Sok. No: 1/10
YENİŞEHİR-ANKARA

BANKSEN 46 10 05-08
Abide-i Hürriyet Cad.
No: 122
ŞİŞLİ-İSTANBUL

DEV.MADEN-SEN 29 39 40
29 47 92
Necatibey Cad. Sezenler Sok.
Lozan Ap. 2/9
YENİŞEHİR-ANKARA

D.SAĞLIK-İŞ 23 20 50
İnebey Mah. Valide Cemi
Sok. No: 34/5
AKSARAY-İSTANBUL

D.YAPI-İŞ 75 14 31
Merter Gündoğdu Sok.
No: 19/1
BAYRAMPAŞA-İST.

DERİ-İŞ 28 26 40
Ordu Cad. No: 300
Kat: 3
AKSARAY-İSTANBUL

FINDIK-İŞ 19 50
Gazi Caddesi No: 65
Kat: 4
GİRESUN

GENEL-İŞ 17 54 59
17 52 67
18 79 14
Süleyman Sırrı Sok.
2/4 SIHHIYE-ANKARA

GIDA-İŞ 75 15 40
Merter A. Kutsi
Tecer Cad. No: 10/3
BAYRAMPAŞA-İST.

HÜRCAM-İŞ 27 84 02
Divan Yolu Klodfarer
Cad. No: 12/4
CAĞALOĞLU-İSTANBUL

KERAMİK-İŞ 26 49 28
Divanyolu, Klodfarer
Cad. No: 12/3
CAĞALOĞLU-İSTANBUL

LASTİK-İŞ 75 15 65-66
Merter A. Kutsi Tecer
Cad. No: 10/3
BAYRAMPAŞA-İST.

LİMTER-İŞ
Ordu Cad. No: 300 Kat: 3
LALELİ-İSTANBUL

MADEN-İŞ 60 23 54-55
Barbaros Bul.
No: 58/2
BEŞİKTAŞ-İSTANBUL

NAKLİYAT-İŞ 44 53 84
Tünel, İlkbelediye Cad.
Küçük Tünel Apt.
No: 5/6
BEYOĞLU-İSTANBUL

OLEYİS- 30 12 15-16-17
18-19
29 41 81-82
Necatibey Cad. No: 96 Kat: 1
YENİŞEHİR-ANKARA

SİNE-SEN 45 43 33
Turnacıbaşı Sok.
Ressam Ap. 36/3
BEYOĞLU-İSTANBUL

SOSYAL-İŞ 29 19 59
29 46 38
Necatibey Cad. Sezenler Sok.
Lozan Ap. No: 2/14
YENİŞEHİR-ANKARA

PETKİM-İŞ 30 08 61
İzmir Cad. Fevzi Çakmak
Sok. No: 17/13
ANKARA

TAPER-İŞ
1441 sok. No: 2/10
Çetindağ Apt.
ALSANCAK-İZMİR

T.İ.S. 29 34 52-29 46 76
İzmir Cad. Fevzi Çakmak
Sok. No: 7/17-18-19-20
YENİŞEHİR-ANKARA

TEKGES-İŞ 25 31 93
18 89 99
İzmir Cad. Yaprak Apt.
No: 24/11 Kat: 6
KIZILAY-ANKARA

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI 26 85 90
Babıali Cad. Sıhhıye Apt.
No: 19/3
CAĞALOĞLU-İST.

TÜMKA-İŞ 75 08 43
Merter Gündoğdu Sok.
No: 19/3
BAYRAMPAŞA-İST.

YENİ HABER-İŞ
29 71 16
29 63 48
Gazi Mustafa Kemal Bul.
Dağdelen Apt. No: 92/2
MALTEPE-ANKARA

YERALTI MADEN-İŞ
18 68 47
Selanik Cad. No: 50/14
YENİŞEHİR-ANKARA

DİSK

Sahibi: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları konfederasyonu adına Abdullah Baştürk, **Yazı İşleri Müdürü:** Tevfik Bilgin, Merter Sitesi Topkapı, İstanbul **Tel:** 75 47 93, **Dizgi:** DİSK Compugrafhic Servisi, **Basım:** EM-AŞ Ofset, **Kapak ve Karikatür:** Tan Oral, **Son Baskı Tarihi:** 8/8/1980

YORUM

FAŞİZMİ EZECEK GÜÇ İŞÇİ SINIFININ ÖNCÜLÜĞÜNDE KİTLELERİN ÖRGÜTLÜ MÜCADELESİDİR

FAŞİST hareket saldırılarını yoğunlatıyordu.

FAŞİST saldırıların ulaştığı boyut, faşist hareketi destekleyenlerin faşizm özlemcilerinin nereye ve nasıl varmak istediklerini tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermektedir. Egemen sınıfların ve onların siyasal sözcülerinin faşist hareketi destekleyen, onun önünü açan politikaları ve faşist diktatörlük özlemleri kitlelerin gözünden saklanamaz hale geldi.

ÇORUM da faşistlerin azgın saldırılarına karşı, emekçi halk emekçi halk barikatlarda kendini savunurken, iktidarın başının, gözleri Fatsa'ya çeviren sözleri ve ardından yüzleri maskeli faşistlerin yol göstericiliğinde düzenlenen "Fatsa operasyonu", toplumda saygınlığı olan kişilerin ve giderek TÜRKLER'in katledilmesi olayı, yeni baskı yasa tasarılarının gündeme getirilmesi, DİSK'in kapatılması için mahkemeye başvurulması, DİSK üyesi işçi ve temsilcilere karşı işlenen cinayetler, ertelenen grevler, faşist sendikacılık anlayışıyla çıkarılmak istenen yeni sendikal yasalar, aynı bütünün değişik parçaları olarak değerlendirilmelidir.

ÜLKEMİZİ yakından ilgilendiren, Irak, İran arasındaki ve İran'daki gelişmeler, İsrail'in Birleşmiş Milletler kararlarına rağmen, Kudüs'ü başkent yapma girişimi, emperyalizmin, ülkemiz üzerindeki yeni planlarını ortaya çıkarmaktadır. ABD emperyalizminin, bölgede zedelenen prestijini yeniden kazanabilmek için, Türkiye'ye bölgede ileri jandarmalık görevleri yüklemek çabalarına hız vermiştir.

BÖLGEDEKİ emperyalizmin çıkarlarını korumak ve egemen sınıfların çıkarları doğrultusunda iç siyasal yapının istikrara kavuşturulması DEMİREL iktidarının temel politikası olmaktadır. Bu nedenle gelişen demokratik toplumsal muhalefet baskıcı-saldırgan politikalarla ezilmek istenmektedir. Egemen sınıfların DEMİREL eliyle uyguladıkları bu politika ve desteğindeki faşist saldırılar karşısında tüm anti-faşist güçler önemli görevler ile karşı karşıyadır.

TEK KOŞUL "FAŞİZME KARŞI OLMAK"

FAŞİZME karşı olmak" tek koşuluyla anti-faşist güçlerin birliğinin oluşturulması ve mücadele perspektiflerinin belirlenmesi, gündemimizin birinci maddesini oluşturmaktadır. Bu görevden ne gerekçe ile olursa olsun kaçmak, özünde faşizme teslim olmak anlamındadır. Tarih, faşizme karşı nasıl mücadele verilmesi gerektiğinin zengin örnekleriyle doludur. Faşizme karşı en kararlı mücadelenin yürütücüsü işçi sınıfımız, bu tarihsel deneyleri mücadeleye aktarmasını bilecektir.

ÜLKEMİZDE bağımsızlık-demokrasi ve sosyalizmden yana güçlerin içinde bulunduğu dağınıklık ortamının getirdiği zaafların aşılması konusunda her kişi ve kuruluşa görev düşmektedir. Bu zaafları aşılmaz noktada tutmak taşınamayacak bir tarihsel sorumluluktur.

ANTİ-FAŞİST GÜÇLERİN BİRLİĞİ ENGELLENEMEZ

DİSK önümüzdeki günlerde anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-şövenist güçlerin birliği için çabusını arttırırken, faşizme karşı tüm anti-faşist güçlerle birlikte mücadeleyi güçlendirecektir. DİSK bu görevleri bütünsel bir anlamda ele almaktadır.

İŞYERLERİNİ, fabrikaları, mahalleleri, faşizme karşı mücadele de birer kale heline getirmek" temel görevimiz olmalıdır.

1 MAYIS 1980 ÖZÜNE UYGUN BİR BİÇİMDE YAŞANDI

● DİSK Yürütme Kurulu 1 Mayıs 1980'in temel hak ve özgürlükler için açlığa, yoksulluğa, sefalete, baskı ve zulme karşı verilen mücadelede yeni bir köşe taşı olacak niteliğiyle kutlanmasına ve tüm Türkiye'nin 1 Mayıs Alanı olarak yorumlanmasına karar verdi.

1 Mayıs 1979'da tüm engellemelere rağmen işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma gününü değişik öz ve biçimle yaşayan DİSK, 1979'un öğrettikleriyle birlikte 1 Mayıs 1980'e Şubat ayından itibaren hazırlanmaya başlamıştır. Türkiye'nin içinde bulunduğu özgül koşullarda siyasi parti, demokratik kitle örgütleri temsilcileri ve siyasi hareketlerle toplantılar yapılmış, onların görüşleri alınmış ve birlik içinde 1 Mayıs 1980'in nasıl kutlanacağı tartışıldı.

DİSK Yürütme Kurulu bu nedenlerle 1 Mayıs 1980'in temel hak ve özgürlükler ile açlığa, yoksulluğa, sefalete, baskı ve zulme karşı verilen mücadelede yeni bir köşe taşı olacak niteliğiyle kutlanmasına, **tüm Türkiye'nin 1 Mayıs Alanı** olarak yorumlanmasına, 1 Mayıs 1980'in **İstanbul**, **Ankara**, **İzmir**, **Trabzon**, **Bitlis** ve **Mersin** de bölgesel organizasyonlarla DİSK'in önderliğinde kutlanmasına karar verdi.

Bu karar ışığında **DİSK 1 Mayıs Merkez Komitesi** ve işyerlerine kadar uzanan **1 Mayıs bölge ve işyeri komiteleri** çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Alınan kararlar gereğince 6 ilde yasal başvurular yapılmıştır. Ancak adı geçen illerin yetkili makamları 1 Mayıslara izin vermemek için her türlü engeli çıkardılar.

3-4 Nisan 1980'de DİSK Genel Merkezinde toplanan **Başkanlar Konseyi** de 1 Mayıs hazırlıklarını gündemine aldı ve çalışmaları değerlendirdi. Başkanlar Konseyi toplantısından sonra **Genel Başkan Abdullah Baştürk** Başkanlar Konseyi adına şu açıklamayı yaptı:

Siyasi iktidar bugün ilân ediliş gerekçesi dışında çalışmaya itilen sıkıyönetimin ardına gizlenerek 1 Mayıs'ları engellemeye çalışmaktadır. Mersin Valiliği o gün olay çıkaracağına ilişkin bilgi aldıkları gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan etmekten söz etmektedir. Ancak aynı valilik bilgi sahibi olduğu olayları önlemek üzere aldığı önlemlerin ne olduğunu açıklamamaktadır.

DİSK Yürütme Kurulu 1 Mayıs 1980'in temel hak ve özgürlükler için açlığa, yoksulluğa, sefalete, baskı ve zulme karşı verilen mücadelede yeni bir köşe taşı olacak niteliğiyle kutlanmasına, tüm Türkiye'nin 1 Mayıs Alanı olarak yorumlanmasına 1 Mayıs 1980'in İstanbul, Ankara, İzmir, Trabzon, Bitlis ve Mersin'de bölgesel organizasyonlarla DİSK in önderliğinde kutlanmasına karar vermiştir. DİSK Başkanlar Konseyi DİSK Yürütme Kurulunun bu kararını aynen benimsemiştir.

Tüm örgütümüz işçi sınıfının üretimden gelen gücünü de gözönüne alarak her hal ve koşul altında 1 Mayıs'ı kutlamaya kararlıdır.

Bugünkü gerici-baskıcı iktidar 1 Mayıs'ı anlamına uygun bir biçimde yaşamamızı engelleyemeyecektirm. Mayıs'da sokağa çıkma yasağı koyarak demokratik hak ve özgürlüklerin kullanımını sağlayamayacak kadar acz içinde olduğunu kabul eden iktidar, iktidar değildir.

İktidar eğer 1 Mayıs'da daha fazla baskı getirmenin gerekçesi olacak türde olaylar çıkartmaya hazırlanıyorsa, işçi sınıfımız buna da olanak vermeyecektir.

Tüm üyelerimizi, DİSK üyesi olmayan işçileri, faşizme, emperyalizme ve şovenizme karşı güç ve eylem birliği içinde olduğumuz demokratik kitle örgütleri üyelerini, köylüleri, küçük esnaf ve zanaatkârları, öğretmenleri, avukatları, yazarları, sanatçıları, teknik elemanları, tüm kamu kesimi çalışanlarını, öğrencileri, emekten yana olan demokratların yurtseverleri, devrimcileri bu günkü durumdan rahatsız olan herkesi şimdiden birlik, için dayanışma için, mücadele için 1 Mayıs 1980'e hazır olmaya çağırıyorum.

1979'da olduğu gibi 1 Mayıs 1980 öncesinde de tüm gerici güçler işçi sınıfının uluslararası birlik mücadele ve dayanışma gününe koro halinde saldırmaya başlamışlardı. Bu arada DİSK İçel Valiliğinin 1 Mayıs günü DİSK'e, miting için izin vermemesi üzerine Danıştay'a başvurmuştur. Diğer illerde ortaya çıkarılan her türlü yasal engelin aşılması için gereken çalışmalar yapıldı.

Bu arada siyasal iktidar hizmetinde olduğu egemen sömürücü sınıfların istem ve çıkarları doğrultusunda açıklamalar yaptı. 1 Mayıs'ı, özlemini çektikleri temel hak ve özgürlükle-

rin temelinden budandığı, ırkçı, militarist bir yönetime ulaşmanın aracı olarak kullanmayı planlayan siyasal iktidar ve onun başı, yaptığı kışkırtıcı, demogojik açıklamalarla 1 Mayıs öncesinde toplumsal gerilimi sürekli yükseltmek, 1 Mayıs günü kitleleri pasifize ederek, sessiz, suskun kılmak için aşırı ölçüde çaba harcadı.

"1 Mayıs 1980, bugünkü koşullarda faşizme, emperyalizme ve şovenizme karşı verilen mücadelenin bir parçasıdır."

22 Nisan'da toplanan Yönetim Kurulu 1 Mayıs ile ilgili hazırlıkları görüşmüş, 1 Mayıs'a yönelik olarak sürekli artırılan baskıları ve yasaklamaları değerlendirmiştir. Yönetim Kurulu toplantısı 24 Nisan'da Başkanlar Konseyi ile ortak olarak çalışmalarını sürdürdü. Bu toplantı ertesinde 25 Nisan'da yapılan açıklama 1 Mayıs'a yönelik olarak DİSK'in tavrının geniş emekçi kitlelerce daha iyi kavranmasını getirdi. Yapılan bu açıklamada "**egemen sınıfların ekonomik, politik ve ideolojik alanlarda saldırılarını yoğunlaştırdığı**" vurgulanmış ve "**1 Mayıs 1980, bugünkü koşullarda faşizme, emperyalizme ve şovenizme karşı verilen mücadelenin bir parçasıdır**", denilerek şu görüşlere yer verildi.

"İşçi sınıfı ve onun devrimci sendikal örgütü DİSK'e yönelik saldırıların sürekli artırıldığı bu ortamda 1 Mayıs işçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak özüne ve ortama uygun bir biçimde yaşanacaktır.

Tüm DİSK üyesi sendikalar, tüm alt birimlerimiz, 1 Mayıs 1980'i bugünkü koşullarda yaşamaya yönelik olarak DİSK Yönetiminin kendilerine ileteceği karara uymak üzere hazır olmalıdır."

Yönetim Kurulunun bu açıklamasının yer aldığı 26 Nisan tarihli gazeteler, Trabzon ve Rize Valilerinin bu illerde 1 Mayıs'tan 5 Mayıs'a kadar her türlü toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yasakladıklarını Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı ile DİSK'in 1 Mayıs'ta yürüyüş ve miting yapma talebini kabul etmediğini haber verdi.

DİSK'in tüm örgüt kademelerine yayılan çalışmaları hızlanarak sürerken, Sıkıyönetim Komutanlıklarının ve valilerin açıklamaları birbirini izledi. Nazi dönemi Alman ya'sında toplama kamplarında bile kutlanan işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma gününün kutlanmaması için burjuvazi elinde bulundurduğu tüm araçlarla yoğun bir saldırı kampanyası başlattı. Başta belli basın organları olmak üzere tüm kitle haberleşme araçları bu kampanyanın en başta gelen yürütücüleri olmuştu.

1 Mayıs'a yönelik bu saldırıların yanında CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit partisinin Sakarya'da düzenlediği mitingde yaptı-

ğı konuşmada 1 Mayıs'a yönelik saldırıları kınamak bir yana, Demirel'in, Türkeş'in işine yarayacak biçimde 1 Mayıs'a yönelik baskı ve saldırıları onaylayarak işçileri 1 Mayıs'a katılmamaya çağırdı.

Ecevit, miting alanının boşalması pahasına şu sözleri söylemiştir: **"Bu işçilerden oy ve güç alarak belli görevlere seçilen bazı sendikacılar, bu işçileri, inanmadıkları bayrakların, resimlerin ardında yürütemezler, o bayrakların, resimlerin etrafında toplayamazlar, onlara inançlarına ters düşen marşları, sloganları söyletemez, dinletemezler."**

CHP Genel Başkanı'nın 1 Mayıs'a yönelik tavrı Sakarya Mitinginde yaptığı konuşmasıyla sınırlı kalmadı. CHP Genel Başkanı demokrasiye işçi ve emekçilere olan inançsızlığını iyice ortaya koymak istercesine 1 Mayıs öncesinde yaptığı açıklamada Belediye işçilerini uyararak, sendikalarına karşı kışkırtıcı bir davranış içinde oldu.

● 1 Mayıs ve DİSK, etle tırnak gibi iç içe geçmiştir.

Türkiye'de sınıf mücadelesinin keskinleştiği koşullarda 1 Mayıslar aynı zamanda bir ayraç olmaktadır. 1979 yılında 1 Mayıs'ta Ecevit'in Başbakanlığı sırasında yaşananlar, gerekse siyasal iktidarı elinde bulunduranların gerekse de sosyalist birikimin öncülüğünü kendilerine miras kalmış olarak görmek isteyenlerin gerçek niteliklerinin geniş emekçi kitlelerce kavranmasını getirmiştir. 1980 1 Mayıs'ı da aynı ölçü de öğretici olmuştur.

Yürüdü kitleler faşizme emperyalizme ve şovenizme karşı yumruklarını sıkarak...

1 Mayıs öncesinde egemen sınıflarca DİSK'e ve üye sendikalara yönelik olarak baskı yoluyla sindirme politikası izlenmiştir. Bunun somut kanıtları çeşitli üye sendikaları güvenlik kuvvetlerinin çeşitli gerekçelerle yaptıkları baskı ve aramalardır. Ankara'da **Dev. Maden-Sen** ve **Yeni Haber-İş Sendikaları** mühürlenmiş çok sayıda DİSK sendika aranmıştır. Aynı şekilde İstanbul'da Gıda-İş Sendikası da 11 Ocak 1980 tarihinde alınan bir mahkeme kararı ile aynı günün sabahı ise DİSKBasın Yayın Dairesi Müdürü Tevfik Bilgin Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının gözetim altına alma kararıyla Ankara'ya gönderilmek üzere gözaltına alındı.

28 Nisan'da Ankara'da güvenlik kuvvetleri Genel-İş Sendikasının EMAŞ tesislerini bastı ve basılmakta olan çok sayıda yayına el koydu. EMAŞ'ta basılacak olan DİSK Dergisinin Nisan Sayısı ise bu nedenle daha baskıya girmeden engellendi.

DİSK'e, Sendikalara ve yöneticilerine yönelik baskılar yoğunluk kazanırken, kitle haberleşme araçlarıyla sürdürdükleri kampanya ile bir yandan 1 Mayıs'ın **"Bahar ve Çiçek Bayramı"** olduğunu açık bir umutsuzlukla kitlelere kabul ettirmeye çabalıyor, diğer yandan da 1 Mayıs gününe ilişkin çeşitli düzmece haberler, tehditkâr yorumlarla toplumu suskunlaştırmak istiyorlardı.

İşte böylesi bir ortamda DİSK Yürütme Kurulu Mayıs 1980'e yönelik tarihi açıklamasını yaptı. 28 Nisan'da Yürütme Kurulu **"İşçilerin 30 Nisan'da üretimden gelen güçlerini kullanacaklarını"** açıkladı.

Yürütme Kurulu'nun işçi sınıfımızın mücadele tarihinde önemli bir yer alacak olan 30 Nisan eylemini kamuoyuna duyurduğu bu açıklamasından eylemin gerekçesi şöyle belirlendi:

Emperyalizme bağımlı sömürücü egemen sınıflar ve tahakkümlerini sürdürebilmek için emekçi halkımızı daha çok baskı ve yasaklamalar altına almanın planlarını yapmaktadırlar. Burjuvazi batı ülkelerinin kamu oylarını rahatsız etmeyecek bir siyasal yönetim oluşturmayı amaçlamaktadır. Bu siyasal yapıda görünüşte Anayasal kurumlar, parlamenter sistemin kurumları korunacak ancak işlevleri bütünüyle değiştirilmiş olacaktır. Yani görünüşte demokratik, uygulamada, ise faşist, ırkçı, militarist bir yönetim amaçlanmaktadır.

Siyasal iktidar hizmetinde olduğu egemen sınıfların istemleri doğrultusunda çaba harcamakta ve işçi

sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ı bu amaçlarına ulaşmanın malzemesi yapmak istemektedirler.

Kapitalist, sosyalist dünyanın bütün ülkelerinde kutlanan, faşist Almanya'nın toplama kamplarında bile kutlanmış olan 1 Mayıs'ı yasaklamaya yönelik girişimler Anayasa'nın ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin kişi hak ve özgürlükleri ile bağdaşması mümkün olmayan boyutlara ulaşmıştır. Temel hak ve özgürlüklerin bir parçası olan 1 Mayıs kutlamalarının yasaklanması Sıkıyönetimin ilan gerekçesine aykırıdır.

Bütün bu koşullar altında DİSK Yürütme Kurulu, 1 Mayıs'ın kitlesel olarak kutlanmasının önüne konan yasak ve baskıları protesto etmek, işçi ve emekçilere yönelik saldırılara karşı işçi sınıfının mücadele azmini, demokratik hak ve özgürlükleri korumak ve genişletmek yolundaki kararlılığını ortaya koymak ve 1 Mayıs'ı devrimci geleneğine ve özüne uygun olarak yaşatmak amacıyla işçilerin ve emekçilerin 30 Nisan Çarşamba günü üretimden gelen güçlerini kullanacaklarını,

1 Mayıs günü meydana gelebilecek olumsuzlukların siyasi iktidarın tahrik, teşvik ve provokasyonlarından doğabileceğini, olaylara Demirel iktidarının Anayasayı değiştirmek, işsizlik, pahalılık, yokluk, yoksulluk gibi ekonomik ve toplumsal sorunları kitlelerden gizlemek, sömürüyü ve baskıyı yoğunlaştırmak amacına gerekçe yapmak isteyen tutumunun yol açacağını bu olayların tahrikçisi, teşvikçisi ve sorumlusunun Demirel iktidarının olacağını, ancak tüm bu karanlık amaç ve planlara bilinçli işçi ve emekçilerin fırsat vermemek kararında olduklarını açıklar."

30 Nisan birçok açılardan değer taşımaktadır. Bilindiği gibi 1 Mayıs'ın dünyada genel tatil günü olarak ilan edilmesinin en önemli nedeni, burjuvazinin 1 Mayıs'ta işçileri çalıştıracak gücü olmadığını anlaması ve bu nedenle de 1 Mayıs'ı genel amaçla genel tatil günleri arasına alınan 1 Mayıs, "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak kitlelere benimsetilmek istenmişti. İşte 30 Nisan bu nedenle burjuvazinin tüm aldatmacılarını oyunlarını boşa çıkartan 1 Mayıs'ın özüne uygun etkin bir eylem olmuştu. Burjuvazinin işçilerin üretimden gelen güçlerini kendi iradeleri ile kullanmalarını engellemeyi amaçlayan girişimlerini etkisiz kaldı.

"1 Mayıs'ın kitlesel olarak kutlanmasının önüne konan yasak ve baskıları protesto etmek amacıyla işçiler ve emekçiler 30 Nisan'da üretimden gelen güçlerini kullanacaklardır."

Açıklamanın yapıldığı tarihte İçel Valiliğinin DİSK'in 1 Mayıs Başvurusunun reddi ile ilgili olarak yapılan "**yürütmeyi durdurma**" istemi Danıştayca karara bağlanmış ve Valinin bu keyfi uygulaması hakkında yürütmeyi durdurma kararı verildi.

Böylelikle DİSK Türkiye düzeyinde sürdürdüğü mücadele ile birlikte 1 Mayıs kutlamalarına yönelik baskı ve saldırıları protesto için Mersin'de miting hazırlıklarına başladı.

Bütün bu gelişmeler kitle haberleşme araçlarının giderek yoğunlaşan saldırıları altında olurken 29 Nisan gecesi ve 30 Nisan'ın ilk saatlerinden başlayarak geniş bir ev basma, gözaltına alma biçiminde somutlanan hareket İstanbul da olabildiğince yaygın bir biçimde sürdürülmüştür.

işçi ve emekçilere yönelik saldırılara karşı demokratik hak ve özgürlükleri koruma kararlılığında olan işçi ve emekçiler 1 Mayıs'ı devrimci geleneğine ve özüne uygun olarak kutladılar.

Yüzbinlerin kararlılığı 1 Mayıs'ın engellenemeyeceğini bir kez daha gösterdi.

30 Nisan'da işçi ve emekçilere yönelik resmi terör yoğunlaştırıldı.

DİSK Yürütme Kurulu üyesi Mustafa Aktulgalı 29 Nisan 1980 günü Mersin Mitingine ilişkin şu açıklamayı yaptı:

DİSK 1 Mayıs 1980 birlik dayanışma ve mücadele gününde tek mitingi Mersin'de yapacaktır. Mersin dışında Zonguldak, Kocaeli, Nazilli gibi iller dahil Türkiye'nin başka hiç bir yerinde DİSK 1 Mayıs mitingi yapmayacaktır.

Mersin Mitingi gerçekte normal valilik izniyle değil Danıştay kararıyla gerçekleştirilen yasal bir mitingdir.

Bu miting olağan bir kutlama töreni değil, 1 Mayıs'ı engellemeye zorla unutturmaya yönelik baskı ve saldırıları protesto mitingidir.

1 Mayıs bizim günümüzdür. İşçi sınıfının uluslararası bayramıdır. Bugüne hiç bir biçimde kara çaldırmayacağız.

30 Nisan'a gelindiğinde 1 Mayıs mitingi ve gösterilerini yasakladıklarını açıklayan valilerin sayısı 30'a ulaştı. Bazı Sıkıyönetim Komutanının üzerinde 1 Mayıs yazısı bulunan herşeyi bu arada "takvim" bulundurmayı da yasaklama anlamına gelebilecek kararları bazı mizah dergilerine "2 Mayıs'tan başlayan Mayıs ayı takvimleri" ürünlerine malzeme olmuştur.

30 NİSAN VE 1 MAYIS 1980

Türkiye işçi sınıfının yüz yılı aşkın şanlı mücadele tarihine 30 Nisan 1980'de çok parlak bir sayfa daha ekledi. Bu ülkenin gerçek sahiplerinin emperyalizmin çıkarları doğrultusunda ülkenin tüm zenginliklerini talan eden daha fazla kâr etmek için faşist cinayet şebekelerini besleyip emekçilerin üzerine salan, temel hak ve özgürlüklerin yok edildiği bir yönetim oluşturmak isteyen, bir avuç sömürücü olmadığı bir kez daha somutlanmıştır.

Tüm değerlerin üreticisi, üretimi ellerinde tutan işçi sınıfımız ve emekçi halkımız bu büyük gücünü yaşamın her alanını etkileyen gücünü **30 Nisan'da** göstererek egemen sömürücü sınıfların karanlık amaçlarına izin verilmeyeceğini bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesininin durdurulamayacağını ortaya koydu.

DİSK'e bağlı yaklaşık tüm işyerlerinde çalışan DİSK üyeleri 30 Nisan 1980 Çarşamba günü değişik sürelerle üretimden gelen güçlerini kullanarak 1 Mayıs'ı Türkiye çapında devrimci özüne uygun olarak kutladılar, işçi ve emekçilere yönelik saldırılara karşı işçi sınıfının azmini demokratik hak ve özgürlükleri korumak ve genişletmek yolundaki kararlılıklarını göstermişler ve 1 Mayıs'ın kitlesel olarak kutlanmasının önüne konan yasak ve baskıları protesto etmişlerdi.

Protesto Türkiye'nin her yanını kaplayan genişlikte olmuş, birçok ilde DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün **1 MAYIS MESAJI**'nı okudular.
30 Nisan'a katılan işçiler şiddetli bir baskıyla karşılaştılar. Güvenlik Kuvvetleri özellikle kent yaşamını son derece etkileyen belediye işçilerinin eylemini kırmak için yoğun çaba harcadılar. İşçiler işten atılmakla, hapishanelere atılmakla tehdit edildiler, işçi ve emekçilere yönelik resmi terör olabildiğince yoğunlaştırıldı.

30 Nisan günü Güvenlik Kuvvetleri DİSK Genel Merkezini basmışlar, geniş bir arama yapmışlar, hiçbir suç unsuru bulmamalarına karşın Genel Merkez'de görev başında olan Yürütme Kurulu üyesi **Mustafa Aktulgalı**'yı gözaltına almışlardır. Diğer Yürütme Kurulu üyelerinin ülkenin çeşitli yörelerinde görevli oldukları 30 Nisan günü DİSK'in "1 Mayıs 1980'de bütün **Türkiye 1 Mayıs Alanı olmalıdır**" kararı uyarınca 1 Mayıs'ın kalbinin attığı İstanbul-da görev yapan Genel Başkan **Abdullah Baştürk** ise gece saat 21.00'de evinden güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındı.

30 Nisan sonuçlarıyla disiplini ve kararlılığı ile burjuvaziye bir kez daha gücünün işçi sınıfı karşısında ne kadar gaddar, acımasız ve insanlık dışı niteliklere bürünse bile aciz kalmaya mahkum olduğunu gösterdi.

30 Nisan'ın en önemli niteliğini eylemin nedeni oluşturmaktadır. 1 Mayıs işçi bayramı üzerine konmak istenen yasaklara ve baskılara karşı işçi sınıfının gösterdiği tepki, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması için verilen mücadeleyi geniş işçi kitlelerinin bilinçli olarak benimsediklerini, kavradıklarını göstermişti. **20 Mart Faşizme İhtar Eylemi, 1 Mayıs 1979 ve 1 Mayıs 1980** bu anlamda geniş işçi ve emekçi kitlelerin ulaştığı bilinç ve kararlılığı kanıtlayan bir eylemler bütünü oluşturmaktadır. Bu eylemler, demokrasi mücadelesinin devrimci özünü ortaya koymuş, içi boş gösterişli yığınsallık adına yapılan çıkışlarla, somut doğru hedeflere yönelik mücadelelerinin farkını ortaya çıkardı.

30 Nisan'da 1 Mayıs'ta Mersin'de yapılan büyük protesto yürüyüşü ve mitingi izledi. DİSK'in İzmir, Antalya, Ordu ve İzmit'te düzenlediği **Demokrasi Mitinglerine** işçilerin, emekçilerin gösterdiği büyük ve heyacanlı ilgi Mersin mitinginde, 1 Mayıs gibi anlamlı bir günde daha daha coşkulu biçimde tekrarlanmıştır. DİSK'in düzenlediği 1 Mayıs Mersin Mitingine üye sendikaların yanı sıra bazı Türk-İş ve bağımsız sendika üyeleri, demokratik örgütler, köylü örgütleri geniş biçimde katıldılar.

İçel Valisinin mitingi yaptırmama, provoke etmeye yönelik girişimlerinin etkisiz bırakıldığı Mersin Mitingi ile ilgili olarak kitle haberleşme araçları Mersin mitinginde DİSK'in 1 Mayıs'ın özünden, devrimci geleneğinden ödün verdiği özlenimini yaratacak biçimde tahriflerle dolu olarak kamuoyuna aktardılar. Ne var ki bu ucuz yöntem amacına ulaşmadı. 1 Mayıs Mersin Mitingi'nin bayraklarıyla, sloganlarıyla, Marşları ile 1 Mayıs geleneğine uygun, 1 Mayıs'ı yasaklama çabalarına ve anti-demokratik baskılara karşı bir kitle eylemi olduğu gizlenemedi.

Bu arada Mersin Mitinginin öncesinde de sonrasında mitinge katılmak isteyenlere ve katılanlara yönelik yoğun bir engelleme yapılmak istendi. DİSK'in Mersin'e gönderdiği miting mazlemezelrine yolda el konuldu, malzemelerin akıbeti ancak 3 Mayıs'ta belli oldu. Miting öncesinde Çevre illerden Mersin'e giden araçlar engellendi ve çok sayıda işçi, emekçi Mersin'e ancak miting sona erdikten sonra ulaşabildi. Miting sonrasında da aynı tür baskılar sürdü, mitinge katılan çok sayıda işçi ve emekçi sudan gerekçelerle gözaltına alındılar.

30 Nisan nedeniyle gözaltına almalar 1 Mayıs sonrasında da sürdü. **Gözaltına alınan** DİSK üyesi işçi, temsilci ve yöneticilerin sayısı toplamı 515'e ulaştı.

25 CHP'li parlamenterin 1 Mayıs günü DİSK'in Ankara'daki 1. Bölge Temsilciliğini ziyaret ederek 1 Mayıs'ı işçi sınıfının bayramı olarak kabul ettiklerini ve DİSK in nezdinde Türkiye işçi sınıfının 1 Mayıs Bayramını kutladıklarını

açıklamaları son derece anlamlı bir tavır olmuştur. Demokrasi güçlerinin bir kez daha sınandığı 1 Mayıs 1980'nde ayrıca **Çağdaş Gazeteciler Derneği** temsilcileri de DİSK 1. Bölge Temsilciliğini ziyaret ederek işçilerin 1 Mayıs Bayramını kutlamışlardı.

Sendika yöneticisi ve işçilerin peşpeşe alındıkları bir ortamda 5 Mayıs 1980 günü önce Genel Başkanvekili **Kemal Nebioğlu,** Yürütme Kurulu üyesi **Tuncer Kocamanoğlu,** Denetim Kurulu ve Oleyis Marmara Şubesi Başkanı **Kemal Akar,** DİSK Genel Sekreter Yardımcısı **Hüseyin Ekinci,** 8 Genel-İş ve Oleyis Marmara Şube yöneticisi daha DİSK Genel Merkezinden gözaltına alınmışlar, ardından da Genel Sekreter Fehmi Işıklar gözaltına alındı.

Nebioğlu ve Kocamanoğlu Emniyet Müdürlüğüne götürülürken DİSK Genel Merkezinde yaptıkları açıklamada siyasi iktidarın saldırıları ve yasadışı uygulamalarını şöyle sergilemişti:

1 Mayıs 1980'ne yönelik baskılar üzerine DİSK üyeleri, 1 Mayıs'ın kutlamak için 30 Nisan 1980'de üretimden gelen güçlerini kullanmışlardır.

Bu en doğal tepki gösterme hakkı, sadece belli süre işi bırakma biçiminde kullanılmamıştır. Her işyerlerinde işçiler, değişik biçimlerde 1 Mayıs 1980'i yaşamışlardır. Bu uygulamaya yalnız DİSK üyeleri değil, Türk-İş üyesi ve bağımsız sendikaların üyeleri de katıldı.

Bu protesto üzerine DİSK Genel Başkanı Abudullah Baştürk ve bazı DİSK Yürütme ve Yönetim Kurulu üyeleri ile DİSK'a bağlı Bank-Sen, Oleyis ve Genel-İş **Sendikalarının İstanbul Bölge ve Şube Yöneticileri, çok sayıda baştemsilci ve temsilci, işçi, hatta bazı işyerlerinde çalışan mühendis ve memurlar güvenlik görevlilerince gözaltına alınmıştır. Demokratik hakların katledilmek istendiği bir ortamda ana muhalefet liderinin temel hak ve özgürlükleri**

İşçi sınıfı demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve genişletme mücadelesinde ödün vermeyecektir.

1 Mayıslar işçi sınıfının devrimci geleneğine uygun yaşamaktır.

korumaya kararlı işçileri eleştirmek istemesi, onları örgütlerine karşı çıkmaya, örgütsüzlüğe çağırması Demirel iktidarına cesaret vermiştir. Demokratik hak ve özgürlükleri genişletme sözü ile işçi ve emekçilerin oyunu alan bir partinin lideri demokratik haklarını koruma mücadelesi veren işçileri MC iktidarının devamı AP azınlık iktidarının Demirel'ine terketme çabası göstermiştir.

Bugüne kadar yurttaşların güvenliğini sağlamayan, demokratik hak ve özgürlüklerin kullanımını gerçekleştiremeyen Demirel iktidarının bugün işçilere gözdağı vermek istercesine kitlesel biçimde işçi tutuklamasına girişmesi, insanlara işkence yapılması temel hak ve özgürlüklere yönelik tam bir saldırıdır.

Şu çok iyi bilinmelidir ki, DİSK demokratik bir örgüttür, sınıf ve kitle örgütüdür. Sınıfsal mücadelesini tüm dünyanın gözönünde açıkça yapan bir örgüttür. DİSK-in kaynağı Anayasa'daki sendikal örgüt kurma hakkından doğmaktadır. Bu nedenle DİSK'i yönetimsiz bırakmak çabaları hiç bir şeyi çözmeyecektir.

Ne yaparlarsa yapsınlar DİSK'in sesi kısılmayacaktır. DİSK, burjuvazinin ve Demirel iktidarının korkulu rüyası olmayı sürdürecektir.

Başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımızın, tüm demokratik, ilerici, yurtsever devrimci güçlerin, faşizme, emperyalizme ve şovenizme karşı mücadelesi devam edecektir.

1 Mayıs öncesinden başlayarak dünyanın çeşitli ülkerinden gönderilen 1 Mayıs'a yönelik baskı ve yasaklamaları protesto eden, DİSK ile dayanışma içinde olduklarını vurgulayan çok sayıda mesaj işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının somut kanıtları oldu.

DİSK'e dayanışmalarını ileten, siyasal iktidara protesto mesajları gönderen, bu arada **Avrupa Konseyi, Uluslararası Çalışma Örgütü, Uluslararası Af Örgütü, İnsan Hakları Komisyonu** gibi uluslararası kuruluşlara Türkiye'de uygulamaların insan hakları evrensel bildirgesine aykırı olduğu için önlem alınmasını isteyen ulusal ve uluslararası sendikal merkezler bu tavırlarıyla DİSK'in haklı mücadelesinin yanında olduklarını gösterdiler.

Başta **Dünya Sendikalar Federasyonu, Dünya İş Konfederasyonu, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu** olmak üzere **FGTB** (Belçika), **CGT, CFDT** (Fransa), **UIL Intersindical** (Portekiz), **PEO** (Kıbrıs) hemen dayanışma telgrafları göndermişler, ardından da sayıları yüzü aşkın örgüt uluslararası dayanışmanın en güzel sözcüklerini içeren dayanışma mesajlarını iletmişlerdir.

Bütün bu boyutlarıyla 1 Mayıs 1980 bazı gerçekleri dost düşman herkese kabul ettirmiştir.

- İşçi sınıfı sürdürmekte olduğu demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve genişletme mücadelesinde ödün vermemek kararındadır.
- 1 Mayıs'lar egemen sınıfların icazetiyle değil, işçi sınıfının devrimci geleneğine uygun olarak yaşanacaktır. Bunu engellemek ya da sulandırmak mümkün değildir.
- Türkiye toplumu 1 Mayıs'ın "Bahar ve Çiçek Bayramı" olmadığının, "İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma" günü olduğunun bilincindedir ve bu yargısını değiştirmek mümkün değildir.
- Türkiye işçi sınıfının emekçi kitlelerle birlikte vermekte olduğu mücadele, Türkiye'yi emperyalist-kapitalist sistemin istem ve çıkarları doğrultusunda özgürlüklerin yok edildiği, sömürünün alabildiğine yoğunlaştırıldığı bir toplum yapmak isteyenlerin önündeki en büyük ve güçlü engeldir.

İşte DİSK'in 1 Mayıs 1980'de verdiği kararlı mücadele bütün bu sonuçlarıyla işçi sınıfımızın mücadele tarihinde şanlı bir sayfa olarak yer almayı hak etmiştir.

DİSK 7. GENEL KURULU TOPLANDI

DİSK 7 Genel Kurulu, Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar ve sendikal hareketin ulaştığı boyutlar nedeniyle çok sayıda ulusal ve uluslararası sendikal merkez ve örgüt temsilcileri, parti başkanları, basın-yayın emekçileri ve konuk tarafından izlendi.

DİSK 7. GENEL KURULU **25 Haziran-2 Temmuz 1980** tarihleri arasında İstanbul'da Harbiye Şehir Tiyatrosunda yapıldı. Türkiye'nin içinde bulunduğu somut koşullar ve sendikal hareketimizin ulaştığı boyutları nedeniyle **7. GENEL KURUL** tüm Türkiye kamuoyu tarafından büyük bir dikkatle izlendi. 8 gün süren GENEL KURUL **463 delege** ile açıldı. 7. GENEL KURULA DİSK üyesi sendikalar şu delege sayılarıyla katıldı: ASİS 2, Aster-İş 2, Basın-İş 2, Bank-Sen 30, Baysen 3, Dev Maden-Sen 11, D.Yapı-İş 1, D.Sağlık-İş 2, Fındık-İş 5, Genel-İş 145, Gıda-İş 18, Hür-cam-İş 3, Keramik-İş 5, Deri-İş 1, Lastik-İş 11, Limter-İş 1, Maden-İş 60, Nakliyat-İş 2, Oleyis 27, Petkim-İş 7, Sine-Sen 1, Sosyal-İş 8, Tekges-İş 5, TİS 12, Tekstil 45, Tümka-İş 1, Yeni Haber-İş 2, Yeraltı Maden-İş 9; Genel Kurul sırasında alınan bir kararla DİSK üyeliğine kabul edilen Taper-İş Sendikasının da 3 delege ile temsil edilmesi kararlaştırıldı. Böylece **Yönetim, Yürütme, Onur** ve **Denetim Kurulları** üyeleri ile **DİSK Bölge Temsilcilerinin** oluşturduğu 42 doğal delege (iki doğal delege Genel Kurula katılamamıştır.) ile birlikte DİSK 7. Genel Kuruluna **466 delege** katıldı.

DİSK 7. Genel Kurulu çok sayıda ulusal ve uluslararası sendikal merkez temsilcisi, parti başkanları, örgüt temsilcileri, basın-yayın emekçileri ve konuk tarafından izlendi.

7. Genel Kurulun açılışında yurt dışından gelen konuklarımız dışında **TİP Genel Başkanı** Behice Boran, **TSİP Genel Başkanı** Ahmet Kaçmaz, **TBP Genel Başkanı** Mustafa Timisi, **SVP Genel Başkanı** Mehmet Özler, **SDP Sekreteri,** Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer, **TYS Genel Başkanı** Aziz Nesin, **Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı** Erdal Atabek, **TÖB-DER Genel Başkanı** Gültekin Gazioğlu, **İstanbul Barosu Başkanı** Orhan Apaydın, **TÜTED Başka-**

nı Aykut Göker, **TÜM-DER Genel Başkanı** Nizamettin Barış, **İM-DER Genel Başkanı** Ahmet Erol, **KÖY-KOOP Genel Başkanı** Nedim Tarhan, **TBP Milletvekili** Ali Haydar Veziroğlu, **Eski DİSK Yöneticilerinden** Kemal Sülker, Dinçer Doğu, Macit Karabulut, Necat Ökten, Avni Erakalın, eski DİSK Genel Sektereti İbrahim Güzelce'nin eşi Nihal Güzelce başta olmak üzere çok sayıda konuk hazır bulundu.

7. Genel Kurulun 2. günkü çalışmalarına ise CHP Genel Sekreteri **Mustafa Üstündağ**, CHP Genel Sekreter Yardımcısı **Metin Somuncuoğlu**, İstanbul Belediye Başkanı **Aytekin Kotil** ve CHP Parlamenterleri katıldı.

Çok sayıda örgütün, kişinin ve DİSK üyesi işçilerin mücadelede başarı dileklerini ileten mesaj gönderdikleri 7. Genel Kurul DİSK Genel Sekreteri **Fehmi Işıklar**'ın çağrısı ile emperyalist devletlerin işgaline karşı ulusal kurtuluş savaşının önderliğini yapan Mustafa Kemal'in, ulusal bağımsızlık ve işçi sınıfımızın tüm devrimci mücadelesi uğruna yaşamlarını yitiren tüm devrim şehitlerinin anısı için yapılan saygı duruşu ile başladı.

Saygı duruşundan sonra kürsüye gelen DİSK Genel Başkanı **Abdullah Baştürk**, delegeler ve konuklarca sık sık alkışlarla kesilen Genel Kurul Açış Konuşmasını yaptı.

Baştürk, konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi.

Emperyalist-kapitalist sistemin bunalımı her geçen gün biraz daha derinleşmektedir. Bu bunalım Türkiye gibi emperyalizme bağımlı azgelişmiş ülkelerde çok daha büyük boyutlarda yaşanmaktadır. Tüm kapitalist ülkelerde işsizlik ve hayat pahalılığı bugüne dek görülmedik bir biçimde yüksek düzeylere ulaşmıştır. Sistem bu olgunun köklü çözümünü üretemediği gibi, geçici çözümler de sorunu hafifletememektedir.

Emperyalist-kapitalist sistem bunalımını gelişen boyutlarda yaşarken, sosyalist ülkeler, kapitalist ülke işçi sınıfları ve ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklar her geçen gün yeni zaferler kazanmaktadır.
Kapitalist ülkelerde ücretlerin satın alma gücü düşürülmeye çalışılırken, bir yandan da sendikal hak ve özgürlüklere yönelik saldırılar artmaktadır. Zirve toplantılarında, NATO toplantılarında bir araya gelerek aralarındaki çelişkileri aşmaya çalışan emperyalist ülke kapitalist sınıfları, çokuluslu tekeller, sistemin bunalımının faturasını ödetmek istedikleri işçilerin, emekçilerin toplumsal ve politik tepkilerinden korkmaktadırlar...
Kapitalist ülke işçilerinin özellikle çokuluslu tekellere karşı ilkeli, eşgüdümlü mücadele arayışı genişlerken, dünyanın her bir yöresinde, halklar, faşizme, emperyalizme, şovenizme, sömürgeciliğe, ırk ayrımına, siyonizme, her türlü işgalciliğe, ulusal baskıya karşı yoğun bir mücadele vermekte, ulusal kurtuluş savaşları yeni yeni mevziler elde etmektedir.
DİSK 6. Genel Kurulundan bu yana geçirdiğimiz 2,5 yıl içinde dünya çapında halkların mücadelesi gelişmiştir. İran'da halkın toplumsal muhalefeti sonucunda Şahlık çökerken, Nikaragua halkı Somoza diktatörlüğünü yıkmıştır. Bugün uluslararası dayanışmamız, dünyanın dört bir köşesinde savaşan halklar içindir. Filistin halkı içindir. Şili halkı içindir Brezilya, Uruguay halkı içindir, Güney Amerika'da faşist cuntaların zindanlarında bile mücadeleyi sürdürenler içindir. Irk ayrımına karşı yılmadan savaşan Zimbabve, Güney Afrika ve Namibya halkları içindir. Emperyalizmin tüm saldırılarına rağmen sosyalizmin inşasında önemli mesafeler kaydeden Vietnam içindir, Küba içindir. Kıbrıslı emekçi halklar içindir.

Dünyadaki gelişmeler şunu açıkça göstermektedir ki, bugün gelişme, sömürüsüz, baskısız, savaşsız, barış içinde bir dünya isteyenlerden yanadır. Dünya bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm güçlerinden yana dönmektedir.

İşte, böylesine bir ortamda Türkiye'nin konumu çok büyük önem kazanmıştır. İran'da emperyalizmin en sadık bekçilerinden Şah'ın yıkılmasından ve ardından CENTO'nun dağılmasından ve Afganistan'daki gelişmelerden sonra Ortadoğu'da çıkarları sarsılan ABD yeni stratejiler peşindedir. Filistin halkına karşı oluşturulan Mısır-İsrail gerici ittifakını da yeterli görmeyen ABD, bölgede Suudi Ara-

bistan-Mısır-İsrail-Türkiye'den oluşan bir dörtlü bekçi halkası oluşturmak istenmektedir.

Emperyalist ABD, böylesi bir plan içinde Türkiye'yi Ortadoğu halklarına karşı kullanılacak daha ileri bir saldırı karakolu halinde tutabilme çabalarını artırmıştır. Demirel hükümetince imzalanan Savunma İşbirliği Anlaşması bu planın bir parçasıdır.. Bugün Ankara'da toplanan NATO Bakanlar Konseyi bu kapsam içinde ele alınmalıdır...

Türkiye ekonomik, politik, askeri ve kültürel alanlarda her geçen gün biraz daha emperyalizme bağımlı hale getirilmektedir.
Türkiye'nin para-kredi politikası, kalkınma plan ve stratejileri Uluslararası Para Fonu, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü, Dünya Bankası gibi emperyalizmin kurumlarınca belirlenmekte, ulusal savunma kavramı NATO'nun saldırgan yapısının bir parçası kılınmak istenmektedir.

Bir zamanlar Türkiye'yi küçük Amerika yapma sevdasına düşenlerin çömezleri bu kez daha da pervasızca ülkemizi askeri diktatörlüklerle yönetilen Güney Amerika ülkelerine çevirmek için Amerikalı danışmanların reçetelerini uygulamaktadırlar.

Emperyalizme bağımlılık giderek artarken işçi ve emekçi halkın sorunları da yoğunlaşmaktadır. Hayat pahalılığı hızla artmakta, işsizlik büyükmektedir. İşçi kıyımları, memur sürgünleri dayanılmaz boyutlara ulaşmaktadır. Çalışma ve yaşama koşulları sürekli daha da bozulmaktadır.

En başta yaşama hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlükler ayaklar altına alınmakta, zaten kısıtlı olan sendikal hak ve özgürlükler daha da budanmak istenmektedir.

Ülkede can güvenliği kalmamıştır. Emperyalist mihraklarca, egemen sınıflarca desteklendiği iyice kanıtlanan faşist odaklar, saldırılarını artırarak sürdürmektedirler. İşçi, köylü, memur, öğretmen, teknik eleman, avukat, öğretim üyesi, genç, yaşlı, ilerici, devrimci... ayrımı yapmadan faşistler tüm emekçi halka ölüm kusmaktadırlar.

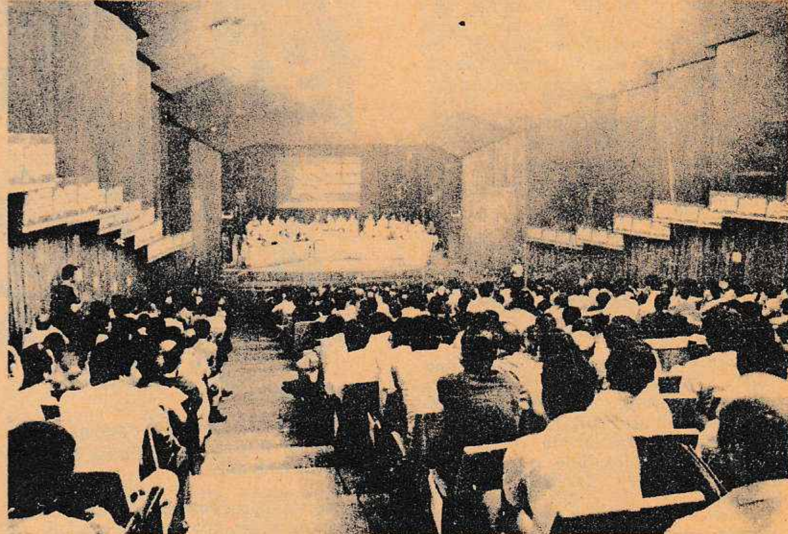
Bu silahlı çeteler, "anarşi" ortamını sömürü ve baskı düzenini pekiştirmede yararlı görenler tarafından daha geniş biçimde desteklenmekte, faşist saldırganlar ve caniler yakalanmamakta, yakalananlar sivil olsun, askeri olsun ceza ve tutukevlerinden örgütlü bir biçimde kaçırılmaktadırlar.

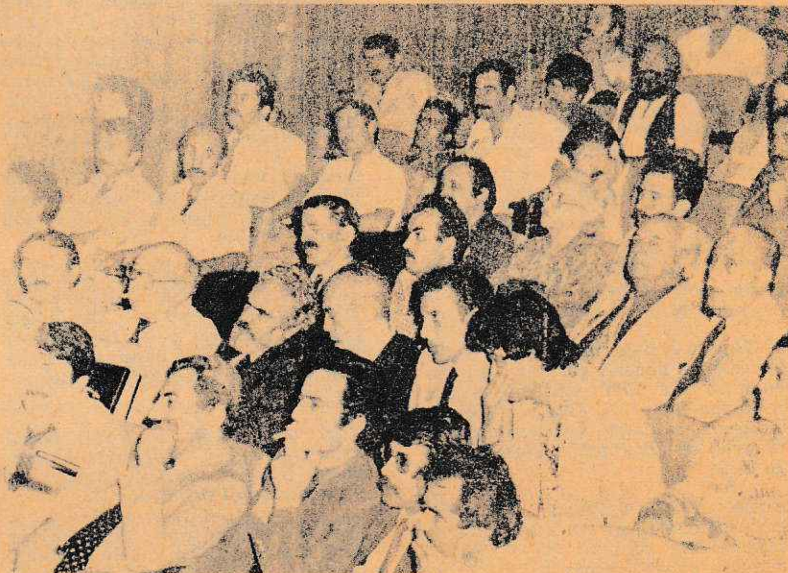
İç savaş sonucu iktidarı ele geçirme hevesinde olan faşist örgütler, bugün tüm resmi kuruluşlara, işyerlerine faşist militanlarını doldurmaktadırlar.

Demirel iktidarı faşist planlara uygun davranmakta, faşistleri kollamakta ve korumaktadır.

Ama tekrar ediyorum, faşistler döktükleri kanlarda mutlaka ve mutlaka boğulacaklardır...
İnsanlık düşmanı faşistler son olarak Çorum'da emekçi halka saldırmışlar-

dır. Ancak Çorum'un yiğit emekçi halkı ikinci bir Kahramanmaraş'a izin vermemiştir.

Faşistlerin tüm saldırıları ortada iken, diğer yandan devlet terörü giderek artmaktadır. Bu yılın başında İzmir'de TARİŞ'de yaşanan olaylar devlet terörünün en somut örnekleridir. TARİŞ'de devlet terörü ile işçiler işlerinden atılmak, işyeri faşistleştirilmek istenmiştir. ANTBİRLİK ve TARİŞ de işçilerin yiğitçe direnişi sonunda siyasi iktidar ikinci Tarişler yaratamamıştır.

İşkence alabildiğine yoğunlaşmıştır. Sorgu için emniyete götürülen sapasağlam insanlar işkence altında öldürülmekte ya da sakat bırakılmaktadır. Tüm kanıtlara, şikayetlere, yapılan işkencelerin uluslararası kamuoyu tarafından da lanetlenmesine rağmen, suçlular hakkında gerekli işlemler yapılmamakta, işkenceciler korunmakta, işkence adeta teşvik edilmektedir.

Bir emniyet amiri rahatlıkla sokak ortasında bir kişiyi, bir kadını kurşuna dizdirebilmek hakkını kendinde görmektedir. Masum insanlar, hatta güvenlik kuvvetleri mensupları bile sokak ortasında dur ihtarına uymadıkları için arkadan kurşunlanmaktadır.

Devlet terörü İzmir İnciraltı olayında en üst noktasına ulaşmıştır. Beş öğrenci arkadan ateş edilmek suretiyle öldürülmüş, daha doğrusu sırtlarından taranmıştır.

İşkence, şoven baskı artarak sürmekte, anti-demokratik uygulamalar, özümsemeci politikalar yoğunlaşmaktadır. Hapishanelerdeki tutuklu sayısı 60 bini aşmıştır.

Dünyanın ve Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu burada uzun uzun anlatmak istemiyorum. Önceden gönderilmiş bulunan Çalışma Raporunda bu konular ayrıntılarıyla işlenmiştir. Ancak burada özellikle burjuvazinin artan saldırıları üzerinde durmak istiyorum.

Başta tekelci sermaye olmak üzere egemen sömürücü sınıflar ve onların siyasi temsilcileri işçi sınıfı ve emekçilere karşı ekonomik, politik ve ideolojik alanlarda yoğun saldırıya geçmişlerdir.

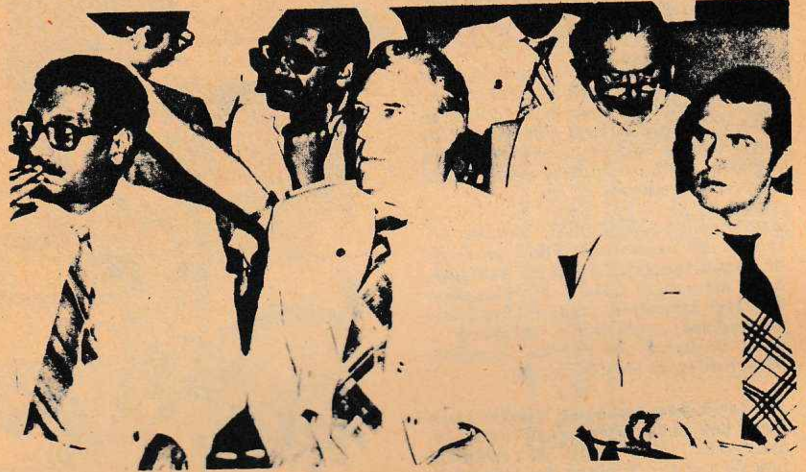
Saldırıları kokuşmuş düzenlerini kurtaramayacaktır. Gelecek onların değil, Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkımızındır. Geleceği elinde tutan işçi sınıfı bunalımdan çıkış yolunu göstermektedir.

Bunalımdan çıkış yolu BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ'dir. Temel çözüm sömürüsüz ve baskısız bir dünyadır. SOSYALİZM'dir...

6. Genel Kuruldan bu yana 2,5 yıllık bir çalışma dönemi geçirdik. Bu 2,5 yılın 22 ayı CHP ağırlıklı iktidar dönemine 8 ayı da Demirel Azınlık iktidarına rastlandı. Çalışmalarımızın 18 ayını da sıkıyönetim koşullarında geçirdik.

Ancak DİSK baskıları, hapislere, saldırılara rağmen, her koşul altında çalışmalarını sürdürdü ve 6. Genel Kurulda alınan kararların büyük bir

çoğunluğu hayata geçirilmeye çalışıldı. Çalışma Raporunda bunları ayrıntılarıyla sergiledik.

6. Genel kurul sonrasında Konfederasyonumuz bir dizi eylem yaşadı. 20 Mart Faşizme İhtar Eylemi, 5 Ocak Faşizmi Lanetleme Eylemi, 20 Martı Anma Eylemi, Tariş ve Ant-birlik direnişleri ve bu direnişleri destekleme eylemleri, 30 Nisan Eylemi önemli deneyler getirdi. İlk kez 15-16 Haziran Direnişini kitlesel olarak kutladık. DİSK'in kuruluş yıldönümleri, temsilciler Meclisleri, 12 Şubat toplantıları, 1 Mayıs 1978'i kitlesel kutlamanın ardından 1 Mayıs 1979 ve 1980'i özüne uygun yaşanması, dört büyük demokrasi mitingi çalışmalarımızda önemli köşetaşları oldu.

Yakın geçmişte yoğun bir mücadele içinde olduk. En ufak eylemlerden, en geniş eylemlere kadâr bir dizi eylem yaşadık. Bunların genel bir değerlendirmesini yapmak, başarılarımızı ve başarısızlıklarımızı değerlendirmek zorundayız.

Biraz önce DİSK 6. Genel Kurul kararlarını büyük ölçüde hayata geçirmeye çalıştık, dedim. Ancak iki konuda başarılı olamadık.

Faşizme, emperyalizme ve şovenizme karşı olan tüm güçlerin kalıcı, sürekli, programlı, ilkeli güç ve eylembirliğini sağlayamadık. Sosyalist hareketin bölünmüşlüğü, farklı anlayışların kendi görüşlerini dayatmak istemeleri, birleşme noktaları yerine ayrılıkların ön plana çıkarılması bu konuda en önemli engelleri oluşturdu.

İkinci olarak 6. Genel Kurulun mahkum ettiği tasfiyeciliği aşarak, devrimci sendikal birliğin daha üst düzeyde sağlanması konusunda da başarılı olamadık.
Bu dönem içinde örgüt disiplini açısından acı, ama öğretici deneyler yaşadık.

Bazı sendikaların yöneticileri birlik adına DİSK'in birliğine, işçi sınıfının mücadelesine zarar veren davranışlar içine girdiler. Demokratik merkeziyetçiliğin temel taşı olan "üyeler örgüte, azınlık çoğunluğa, alt organlar üst organlara uyar" ilkesini yok saydılar. Tartışmalarda "eleştiri-özeleştiri- ikna" yöntemi yerine dayatmacılığı getirdiler.

Sınıf mücadelesi, mücadele içinde öğrenilir. Ve mücadele karmaşık bir süreçtir. İşçi sınıfı uzun ve yorucu kavgalar içinde kaybettikleri pahasına çok şey öğrenmiştir. Yönetimsiz örgütçüklerle yola çıkıldığında sonucun yenilgi olduğunu acı deneylerle görmüştür. Örgütlü işçi sınıfının ise yenilmez güç olduğunu zaferleriyle yaşamıştır.

Demokrasi ve merkeziyetçilik bir bütündür. İşimize geldiği gibi bu bütünün bir yönüne ağırlık veremeyiz. çalışmalardaki yanlışlıklar demokratik merkeziyetçilik ilkesinin doğru kavranmamasından kaynaklanmaktadır.

Örgütsel çalışmanın esası organ çalışmasıdır. sendikal mücadelede önderliğin belkemiği seçilmiş yönetimdir. Onun işlemez hale gelmesi, kırılması yenilgi demektir.

Organ nedir? Organ kararları nasıl oluşur? Organ kararları nasıl uygulanır? Bu soruların yanıtları kafalarımızda son derece açık olmalıdır.

Demokratik sınıf ve kitle sendikacılığının temel ilkelerini bu konuya ilişkin yönetim kurulu belgesinde açıkca sergilediğimiz inancındayım.

Bugün birçok yönetici, sınıf sendikacılığı ilkelerini sürekli söylüyor ya da yazıyor. Ancak önemli olan söyledik - lerimiz ile uygulamalarımızın birbirini tutmasıdır.

Eğer sendikal demokrasi doğma değil, temel ilke ise, pratiğimizin tek ölçütü ise, sendikal demokrasi konusunda tutarlı olmak zorundayız.

Sendikal demokrasi, sendika üyelerinin her düzeyde sendikayı temsil edecek, yönetecek, kişi ve organları demokratik bir biçimde seçmeleri, yüklenebilecekleri ve talip oldukları görevlere seçilebilmeleri, örgütü ilgilendiren kararların oluşturulmasına etkin bir biçimde katılmaları demektir.

Demokrasi ve merkeziyetçilik bir bütündür. İşimize geldiği gibi bu bütünün bir yönüne ağırlık veremeyiz. Çalışmalardaki yanlışlıklar demokratik merkeziyetçilik ilkesinin doğru kavranmamasından kaynaklanmaktadır.

Kendi örgütlerinde acımasızca merkeziyetçilik uygulayanlar, üst örgütün merkezi disiplinine uymaktan kesinlikle kaçınmaktadırlar. DİSK'e karşı merkeziyetçiliği tanımamak, ama kendi örgütünde katı merkeziyetçiliği uygulamak devrimci sendikacılık anlayışı olamaz.

Üst örgütün otoritesine karşı çıkanlar kendi örgütlerinde otorite tanımama hastalığı başlayınca bundan şikayet etmektedirler. Sendikal çalışmaların belkemiği olan yönetimler zaafa uğratılınca bu, elbette en alt birimlere kadar yansıyacaktır. Sendikal otorite soyut bir kavram değildir. Sendikal otorite, demokratik merkeziyetçi ilkelerin hayata geçirilmesi demektir.

Öte yandan ne pahasına olursa olsun sendikalarda yönetime gelme, sendikaların yönetiminde olmayı siyasi güç gösterisi yapma ve ne pahasına olursa olsun yönetimlerde kalma biçimindeki yanlış davranışlar bugün sendikalarda akıl almaz tahribatlara yol açmaktadır. Bu yanlış eğilimlerin uzantısında siyasi nitelikli tasfiyeler gündeme gelmekte, sendikal otorite iyice zayıf - lamaktadır.

Sınıf Sendikacılığının dayattığı görevleri yapmama, devrimci sendikacılığın işlevlerini yerine getirmeme ise, sendikal alanda önemli bir tehlike olan anarko-sendikalizme maddi temel oluşturmaktadır. Tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesinin gerçek anlamda uygulanmamasına özde sağ, ancak görünüşte aşırı sol tepki olarak gelişen anarko-sendikalizm, bugün sendikaların örgütsel işleyişini kemirmektedir.

Bu nedenle anarko-sendikalizmi yeşertebilecek maddi temelleri ortadan kaldırmaya yönelik, kesin ve ciddi önlemler almak zorundayız.

Bu Genel Kurul'dan kamuoyunun beklediği görevler arasında birlik sorunu özel bir yer tutmaktadır. Genel Kurul öncesinde çeşitli basın organlarında hem DİSK'in birliğinin pekiştirilmesi, hem de soldaki birliğin sağlanmasına DİSK'in nasıl katkıda bulunabileceğine ilişkin olarak çeşitli yorumlar yapılmış, çözüm yolları önerilmiştir.

Bugün sendikal birliğin pekiştirilmesini sağlamak için belli sendikaların niceliksel ağırlıklarının konfederal yönetime matematik bir oranlama ile yansıtılmasını yeterli gören eğilimler yaygınlaştırılmak istenmektedir.

Türkiye'de sendikal hareketin, özellikle de bu hareket içinde DİSK'in üzerine düşen görevler, belki dünyanın başka hiç bir ülkesinde olmadık ölçüde ağır ve geniş kapsamlıdır. Ülkedeki işçi sınıfı hareketinin ve daha genelinde demokrasi güçlerinin içinde bulunduğu koşullar bunun temelini oluşturmaktadır. O nedenle de soruna çözüm ararken klişecilik dediğimiz, somut koşulları gözardı etmek dediğimiz yanlışa düşmemek zorundayız.

Bugün, DİSK'in birliğinin pekiştirilmesi için ne tür çözümler bulmalıyız, nasıl bir yapıyı benimsemeliyiz, örgütsel yapıda ne tür yenilikler getirmeliyiz gibi sorulara cevap ararken, önümüze Konfederasyon içindeki sendikal ağırlıkların, niceliksel yoğunlukların yönetime yansıtılması görüşü çıkmaktadır...

Sendikal birliğin pekiştirilmesinde ağırlık vermemiz gereken nokta ilkelerdir, kişiler değil.

Bu söylediklerimden sendikal ağırlıkların yönetimde temsilinin bir anlam taşımadığını çıkartmak mümkün değildir. Ancak sadece bu ağırlıkları hassas matematiksel oranlamalarla biraraya getirerek de sorunların çözümlenemeyeceğini, tek başına böyle bir yönetimin ileri sürüldüğü gibi sendikal birliğin temel çözümü olmadığı anlaşılmalıdır.

Sendikal yoğunlukları yönetime yansıtan bir yapı ile sendikal birliğin pekişmesi özdeş değildir. Daha doğrusu biri diğerinin vazgeçilmez koşulu değildir.

Bu nedenle Genel Kurulun çalışmalarını örgütsel ilkelerimizi ele alarak yürütmesi, bu ilkeleri çiğneyenlere, zedeleyenlere karşı eleştiri-özeleştiri-ik na yöntemini işletebilecek bir zemin olması gerekmektedir. Örgütsel birliğin pekiştirilmesinin ön koşulu budur. Genel Kurul çalışmalarını bu zemin üzerinde yürüttüğü ölçüde başarılı üretebilir.

İlkelerin belirlediği bir yönetim ve önderlik, ilkelerin ürettiği kararlar, varolan tıkanıkları açan işleyişe esneklik getiren yapılar ve disiplinsizliğe karşı müeyyideler, 7. Genel Kurul sonrasında DİSK'in üzerine düş şen görevleri başarıya ulaştırmasının ilk ve gerekli koşullarıdır.

Bugün gündemimizin birinci maddesi daha üst düzeyde devrimci sendikal birliğin sağlanmasıdır. Temel hedefimiz faşizme karşı ortak mücadeledir.

Sol hareketin bölünmüşlüğü sonucu ortaya çıkan mücadele zaafını giderici, tıkanıklığı açıcı girişimlerde bulunulması ve bu yolda somut adımlar atılması genel hareketimizin acil görevidir.

DİSK, ekonomik, politik ve ideolojik mücadelenin bütünlüğü içinde, demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olma gerçeğine sadık kalarak bu acil görevin yerine getirilmesine katkıda bulunmak zorundadır.

Önümüzdeki günler, daha büyük mücadeleleri de beraberinde getirecektir. Türkiye'de her ilericiyi, her demokratı, her devrimciyi bekleyen bu zor ve çetin günlerin aşılması, sağlam ve kalıcı bir birlikte geçecektir.

Böyle bir ortamda tüm ilerici, devrimci, yurtsever, sosyalist kişi ve kuruluşlara büyük görev düşmektedir. Gün örgütlenme ve örgütlü siyasi mücadele verme günüdür.

Böylesi bir dönemde en geniş eylem birlikleri zorunludur.

Biz DİSK'iz, Birlikten yanayız, ancak amaçladığımız birlik, işçi sınıfı biliminin gösterdiği, sınıfsal çıkarlarımıza ters düşmeyen, ilkeli birliktir. İşyerlerindeki, fabrikalardaki, tarlalardaki

"Gün, örgütlenme ve örgütlü siyasi mücadele verme günüdür"

birliktir. Salt birlik için birlik değil, daha güçlü mücadele için birlik, mücadeleyi sonuçta saptırıcı, geriletici bir birlik değil, geliştirici birlik. Bizim birlik anlayışımız budur.

Bu anlamda yaşama hakkını, can güvenliğini savunan, faşist saldırı ve cinayetlere karşı çıkan herkese birlik ve eylem öneriyoruz.

Çalışma ve yaşama koşullarını iyileştirmek isteyen, temel hak ve özgürlükleri savunan herkese birlik ve eylem öneriyoruz.

Faşizme, emperyalizme, şovenizme karşı çıkan herkese birlik ve eylem öneriyoruz.

Sömürü ve baskıya karşı, sömürüsüz, baskısız, savaşsız, barış içinde bir dünya için mücadele eden herkese birlik öneriyoruz.

Burjuvazi kavgaya davet etmiş bizi. Biz de bu kavgayı kabul etmişiz.

Yepyeni bir mücadele dönemine giriyoruz. Yeni mücadele dönemi, yeni mücadele yöntemlerini ve yeni taktikleri gerekli kılmaktadır.

Sendikal alanda, örgütlenmede, toplu sözleşmelerde, eğitimde, yayında kısacası sendikal çalışmalarımızın her alanında yeni yöntemlere yönelmeliyiz. Sendikal demokrasinin daha mükemmel işleyebilmesi için yeni biçimleri tartışmalıyız.

Burada önümüzdeki mücadele döneminin ilkelerini, araçlarını, yeni durumların gerektirdiği yeni mücadele taktiklerini tartışacak ve karara bağlayacağız. DİSK Anatüzük değişikliği bu anlayışla ele alınmalı, yönlendirici belge ve temel kararlar bu yaklaşımla tartışılmalıdır.

Burada tartışılmayan, eleştirilmeyen hiç bir konu kalmamalıdır. Açık açık her şeyi dile getirmelisiniz. Ve tartışmalar burada noktalanmalı, ondan sonra alınan kararlara harfiyen uyulmalıdır.

Olguları göğüslemek yerine onları belirleyen, geçmiştekilerden daha karmaşık sorunlarla uğraşabilme, geniş kitleleri kucaklayabilme yeteneği gelişmiş, güncel istemleri yaratıcı bir biçimde hayata geçiren daha güçlü bir DİSK yaratmak zorundayız.

Önümüzdeki dönem sınıf uzlaşmacılığına, sınıf işbirliğine karşı daha etkin bir mücadelenin verileceği, sarı sendikacılığın, yeşertilmek istenen faşist sendikacılığın daha geniş boyutlarda mahkum edileceği bir dönem olacaktır.

Belli yanlışlar için özeleştiri yapmak, yanlışlarını kabul etmeyerek sürekli ayrı yanlışlarda direnenleri işçi sınıfı bilimi doğrultusunda doğru çizgiye çekmek için mücadele edeceğeiz.

Birlik-eleştiri-daha üst düzeyde birlik ilkesini hayata geçirip yanlışların üstesinden gelerek birliğimize yönelik saldırıları püskürteceğiz.

Bugün Türkiye'de ekonomik demokratik mücadelenin öncülüğünü DİSK yapmaktadır. Son 3 yıl içinde Türkiye-deki eylemlerinde DİSK üyelerinin ezici payı bunun en açık göstergesidir. Şu anda 40 bini aşkın DİSK üyesi grevdedir.

DİSK bugün savaşıyor ve gelişiyor. Kazmayı tutanlar, çeliğe su verenler, petrolü damıtanlar, harfleri dizenler, ekmeği pişirenler, hizmetleri üretenler, kumaşları dokuyanlar "işyerleri kalemiz, Yaşasın DİSK" diye haykırıyorlar.

Devrimci sendikal birliğin DİSK çatısı altında, DİSK'in ilkeleri temelinde sağlanacağı günlere yürüyor işçiler.

Önümüzdeki günler zor ve çetin. Ancak yılgınlığa, kararsızlığa teslimiyete yer yoktur. Mücadelemizi kararlı bir biçimde sürdüreceğiz.

işçisınıfı bilimi bize yol göstermektedir. Bu mücadeleyi biz kazanacağız.

Üretilen her şeye alınterimizi, canımızı, kanımızı katan, üretimi elinde bulunduran, yaşamı durmaksızın üreten biz milyonlar, mutlu günler için, kimsenin kimseyi sömürmediği, kimsenin kimseye kul olmadığı güzel günler için, barış ve kardeşlik için savaşacağız.

Bir avuç emek düşmanının düzenini mutlaka tarihin çöplüğüne atacağız. Sömürünün ve baskının olmadığı, işçilerin, emekçilerin iktidarını kuracağız. SOSYALİZMİ kuracağız.

Genel Başkanın konuşmasından sonra Genel Kurula katılan tüm konuklar delegelere tanıtıldı.

Daha sonra TİP Genel Başkanı Behice Boran, TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, TBP Başkanı Mustafa Timisi, SVP Başkanı Mehmet Özler, SDP Genel Sekreteri Hüseyin Savaş, TYS Genel Başkanı Aziz Nesin, Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın konuk olarak konuştular.

Bu konuşmaların ardından ayrı bir listede adları ve temsil ettikleri örgütleri verilen,ulusal ya da uluslararası sendikal merkezlerin temsilcileri sırayla söz alarak konuştular. Bu konuşmaların birincisini yapan **Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) Genel Sekreter Vekili İbrahim Zakariya** 7. Genel Kurula özet olarak şöyle seslendi:

"Faşizm, emperyalizm ve şovenizme karşı olan herkese birlik ve eylem öneriyoruz"

DİSK'in çağrısını DSF memnuniyetle kabul etmiştir. Bunun için DİSK'e bütün kalbimizle teşekkür ediyor ve Kongrenize hitap etme olanağı bulduğumuzdan kıvanç duyuyoruz.

Bugün aranızda bir DSF delegasyonunun bulunuşu her iki örgütümüz arasında artan dostluk ve işbirliğinin yeni bir örneğidir. Karşılıklı anlayış, karşılıklı saygı ve birbirinin iç işlerine karışmama ilkelerinden hareket ediyoruz ve daima işçi sınıfının çıkarlarına hizmet etmeye yönelik bulunuyoruz ve böylece ilişkilerimiz başarılı bir biçimde gelişiyor ve örgütlerimiz bir çok ulusal ve uluslararası konularda aynı görüşe sahip olmakla kalmıyor, zaman zaman güçlerimizi birleştirerek birlikte hareket ediyoruz. Gerçekten de, DSF ile DİSK arasındaki ilişkiler, uluslararası sendika hareketinde, herkesin kurulmasını arzu ettiği ilişkilere örnek olabilecek düzeydedir.

Bunun için kongrenizde kendimizi rahat ve kendi evimizde gibi hissediyoruz. Kendimizi rahat hissediyoruz çünkü DSF'nin ne olduğu ve neyi temsil ettiğini açıklama gereğini duymuyoruz. Üyeleriniz ve hatta Türkiye'deki tüm işçiler, mücadelelerinin çeşitli aşamalarında ve en zor koşullar altında bulunduklarında DSF'nin on-

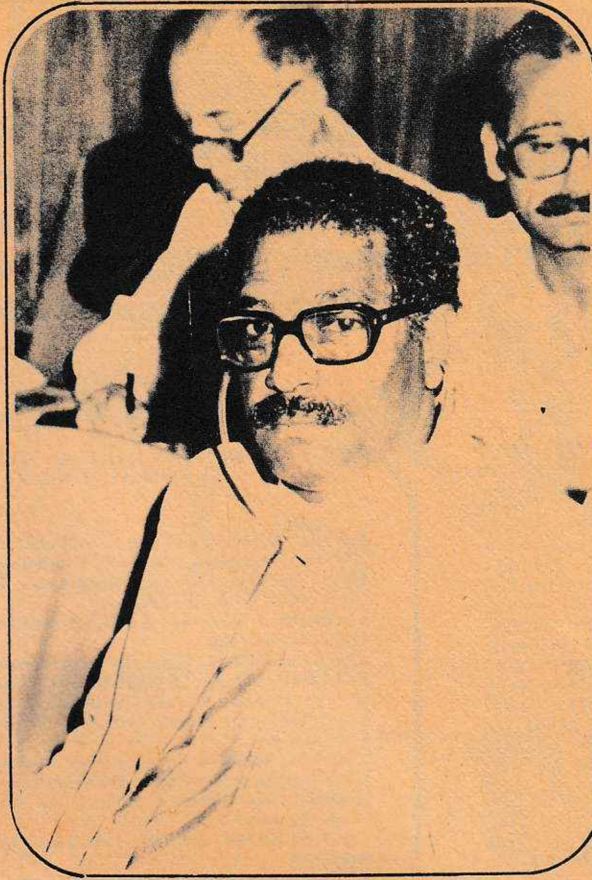
ların yanında olduğunu biliyorlar. Kendi evimizdeymiş gibiyiz, çünkü DİSK her geçen gün DSF'nin çalışmalarına daha faal olarak katılmaktadır, DİSK'e üye bazı sendikalar, DSF'nin bir parçası olan uluslararası sendikal birliklerine bağlıdırlar.

Bugün kongrenize dostluğumuzu ve işbirliğimizi daha da güçlendirmek ümidi ile katılıyoruz. Gerçekten bu iş birliğinin dünyadaki tüm sendikal örgütler arasında geliştirilmesi gerekmektedir.

Bugün, belki de her zaman olduğundan daha çok bu işbirliğine gereksinim duyuyoruz. Gerçekten tüm uluslararası sendikal hareketinin eylem birliği gereklidir.

Günümüzün bu ve benzeri önüne gelen sorunlarının çözümlenmesi için sendikaların eylem birliğine gerek vardır demekle işi çok mu büyütüyorum? Belki. Fakat şurası kesindir ki, günümüzde sendika hareketinin muazzam gücü vardır. Bu güç birlik olursa ve uyum ve işbirliği içinde çalışırsa istediklerini kabul ettirebilir.

Venedik'te iki gün önce toplantıları sona eren yedi en gelişmiş kapitalist ülke temsilcilerinin vardıkları sonuç dünya ekonomisinin kötü bir durumda olduğu idi. Bu gerçektir. Fakat gerçek olmayan nokta, bu durumun nedeninin enerji fiyatları ya da yüksek petrol fiyatları oluşudur . Venedik'teki bu beyefendiler şunu görmediler, daha doğrusu şunu görmek işlerine gelmedi; yani ekonomilerinin ve giderek toplumlarının hastalıklarının gerçek nedenleri üzerinde durmadılar. Ne çok ulusal şirketlerin dev kârları ne de silahlanmaya harcadıkları milyarlarca dolar üzerinde durmadılar.

Zakariya: "...nasıl güç, koşullar altında mücadele verdiğinizi biliyoruz... bu mücadeleyi nasıl cesaret ve kararlılık içinde yürüttüğünüzü de çok iyi biliyoruz. Yalnız olmadığınızı bilmenizi isteriz."

● DİSK 7. Genel Kuruluna katılan çeşitli ulusal ve uluslararası sendika temsilcileri yaptıkları konuşmalarda uluslararası işçi sınıfı hareketinin önemini vurguladılar.

Şimdi de NATO bakanları Ankara'da toplanmaktadırlar. Ne gibi kararlar alacaklarını henüz bilmiyoruz. Fakat şu kesindir ki, bugün dünyada her dakikada silahlanmaya harcanan bir milyon doların boşa gitmesini önleyecek bir karar alırlarsa, biz işçiler onları alkışlarız. Bu muazzam para barışçı çalışmalara kullanılacak olursa bugünkü dünyamızın yüzü tamamen değişecektir.

Şuna inanıyoruz ki tüm uluslararası sendika hareketi bir araya gelmeli ve silahsızlanmanın ekonomik ve sosyal yanlarını incelemelidirler. O zaman görülecektir ki silahsızlanma işsizlik ve pahalılığa yol açmak bir yana milyonlarca yeni iş yaratacak ve gelişmekte olan ülkelerin kalkınmasına yardımcı olacaktır.

Sizin nasıl güç koşullar altında mücadele verdiğinizi çok iyi biliyoruz. Genel Başkan bunları konuşmasında gayet güzel dile getirdi. Bu mücadeleyi nasıl cesaret ve kararlılık içinde yürüttüğünüzü de çok iyi biliyoruz. Yalnız olmadığınızı bilmenizi isteriz. Uluslararası örgütlü işçiler bunun bir parçasısınız. Dünya Sendikalar Federasyonu açısından burada bizim federasyonumuza üye 190 milyon işçinin dayanışması ve desteği hususunda size teminat veriyorum. Kuşkusuz 7. Genel Kurulunuz sadece DİSK'e üye yüzbinlerce işçinin değil, fakat ülkemizdeki tüm işçilerin ve tüm toplumumuzun geleceği için verilen mücadele açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Size başarı dilerim.
Yaşasın Uluslararası sendikal dayanışma
Yaşasın DİSK

DSF temsilcisi Zakariya'dan sonra söz alan **Dünya-İş Konfederasyonu Genel Sekreter Yardımcısı Gerard Fonteneau** ise özet olarak şu açıklamayı yaptı:

Dünya İş Konfederasyonu (DİK-CMT) adına, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Kongresi'ni, konfederasyonunuzun üyelerini, militanlarını ve sorumlularını ve sizin aracılığınızla, Türkiye işçi sınıfını ve halk kitlelerini çok sıcak dostluk ve kardeşlik duygularıyla selamlarım.

Burada bulunmamızı sağlayan çağrınızdan dolayı DİK-CMT yönetimi adına teşekkür eder, bu vesileyle, demokratik ve sendikal özgürlükler ve sosyal gelişme uğrunda ülkenizde yürütmekte olduğunuz mücadelenizle tam bir aktif dayanışmamızı iletirim. Özellikle örgütünüzü ve militanlarınızı hedef alan baskı, tutuklama, işkence ve cankırımları karşısında tepki duymamak mümkün değildir. Bu temel

mücadelenizde sizinle birlikteyiz, yanınızdayız ve bu desteğimizin sözde kalmaması için elimizden geleni yapmakta kararlıyız. Çünkü biliyoruz ki, bugün ülkenizde hâlâ demokrasi olanağından sözedilebiliyorsa, bu tamamen sizin uğraşınızın eseridir.

Sizin mücadeleniz **bizim** de mücadelemizdir, tüm işçi sınıfının mücadelesidir, çünkü düşmanları aynıdır. Bu düşmanların isimleri bellidir. Bunlar her türlü ekonomik, parasal, askeri, teknik ve kültürel kılıklara bürünen, strateji ve amaçları bir olan çokuluslu şirketler, Uluslararası Para Fonu gibi emperyalizmin sömürü örgütleridir. Şüphesiz ülkenize özgü düşmanlarınız da vardır,fakat bunların efendileri dışarıdadır. Bunlar emperyalizmin siyasal ve ekonomik güçleridir.

Örgütlerimizin sömürüye ve baskıya karşı mücadele deneyi çok uzun ve acılarla doludur. Bunun içindir ki, insanca yaşama hakkını, iş ve yeterli ücret hakkını, örgütlenme, eylem yapma ve düşüncelerini ifade etme hakkını; tüm bu hakları, insanlar, sendikalar ve halklar için temel haklar olarak görüyoruz. Demokratik haklar için mücadele vermek, işçileri fabrikalarda ve halkları ülkelerinde baskı altında ve bağımlı tutmak isteyen ekonomik ve politik güçlere karşı mücadele etmektir. Özgürlük, "özgür dünya" söylendiği gibi, soyut ve ikiyüzlü bir kavram değildir. Hayatın günlük oluşumunda somut ve gerçek bir olanaktır. Kamu ve yarı-kamusal olan sektörlerde iki milyon emekçi sendikal haklardan yoksun iken, ülkenizde gerçek bir özgürlükten söz edilebilir mi? Eğer DİSK gibi bir kuruluşun, şu anda Cenevre'de yıllık çalışmalarını tamamlanmış olan Uluslararası İş Konferans'ında temsil edilmesi önlenmişse, bu ülkede özgürlükten sözedilebilir mi? Birçok ülkelerde, örneğin İspanya'da 40 yıllık diktatörlükten sonra, bir çözüm bulunmuştur:

Sendikal örgütlerin bu konferansta sırayla temsili. Diktatörlük döneminde ise, sadece hükümetin avucunda bulunan bir tek kuruluş Cenevre'de temsil edilirdi; ama bu dönem artık kapanmıştır.

Sözlerimi bitirirken, DİSK'e olan güvenimizi ve tüm engellere rağmen sürdürmekte olduğunuz mücadelenize desteğimizi ifade etmek isterim. DİK-CMT sizinle beraberdir. Sizler gibi, bizde, militanların kitlesel tutuklanmalarına ve hapislere düşürülmelerine karşıyız. Sizin gibi bizler de, çokuluslu şirketlerin ve IMF'nin stratejilerine karşıyız, çünkü bu, emekçilerin ve halkların haklarına karşı bir stratejidir,bu sömürüyü, eşitsizliği, yoksulluğu ve tahakkümü yapan güçlerin emrinde bir politikadır.

Sizler gibi bizler de, otoriter ve diktatoryal politik sistemlerin yükselmesine, faşist uygulamalara karşıyız. Sizler gibi bizler de, adalet ve sosyal gelişme istiyoruz. Tüm özgürlüklerin ve demokratik hakların yaygınlaşmasını istiyoruz.

Yaşasın Yedinci Kongreniz,
Yaşasın DİSK,
Yaşasın emekçiler arasında uluslararası sınıf dayanışması

● Fonteneau: "...Sizin mücadeleniz bizim de mücadelemizdir, tüm işçi sınıfının mücadesidir, çünkü düşmanlarımız aynıdır.. Şüphesiz ülkenize özgü düşmanlarınız vardır, fakat bunların efendileri dışardadır."

GENEL KURULA KATILAN ULUSLARARASI VE ULUSAL SENDİKAL MERKEZ TEMSİLCİLERİ

İbrahim Zakariya, Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreter Vekili
Géerard Fonteneau, Dünya İş Konfederasyonu Genel Sekreter Yardımcısı
Hervé Decuyper, Belçika Sendikalar Konfederasyonu Kamu Hizmetleri (SCS-ACV) Ulusal Sekreteri
Muharrem Kahraman, Belçika Sendikalar Konfederasyonu Türk Göçmen İşçiler Sorumlusu
Yorgi Karaulanov, Bulgaristan Sendikalar Merkez Konseyi Sekreteri
Süleyman Gavazov, Bulgaristan Sendikalar Merkez Konseyi Çevirmeni
Georges Churlet, Fransa Genel İş Konfederasyonu (CGT) Sekreteri
Luigi Troianni, İtalya Genel İş Konfederasyonu (CGIL) Dış İlişkiler Sorumlusu
Antionio Miniutti, İtalya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (CSIL) Uluslararası İlişkiler Dairesi Sorumlusu
Hasan Sarıca, Kıbrıs Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu (DEV-İŞ) Genel Başkanı
Tabit El-Harun, Kuveyt Sendikalar Federasyonu Uluslararası İlişkiler Sekreteri
Wieslaw Scholz, Polonya Sendikaları Merkez Konseyi Uluslararası İlişkiler Dairesi Müdürü
Tomasz Kowalski, Polonya Sendikaları Merkez Konseyi Uluslararası İlişkiler Dairesi Görevlisi
Aleksandr Driyakin, Sovyet Sendikaları Merkez Konseyi Uluslararası İlişkiler Dairesi Sorumlusu
Boris Okuşko, Sovyet Sendikaları Kemerova Bölge Konseyi Başkanı
Emmanuel Pitharoulis, Diktatörlüğe Karşı Birleşik Sendika Hareketi (ESAK-Yunanistan) Genel Başkanı

GENEL KURULA MESAJ GÖNDEREN ÖRGÜTLER

Küba İşçileri Merkezi
Macaristan Sendikalar Merkez Konseyi (SZOT)
İtalyan İşçi Sendikaları Birliği (UIL)
Tüm Hindistan İşçi Sendikalar Kongresi (AITUC)
Romanya Sendikaları Merkez Konseyi
Kıbrıs İşçi Sendikaları Örgütü (PEO)
Portekiz CGTP-INtersindical
Demokratik Alman Cumhuriyeti Özgür Alman Sendikaları Birliği (FDGP)
Finlandiya Sendikaları Merkez Birliği (SAK)
İngiltere Sendikalar Kongresi (TUC)
Danimarka Sendikalar Federasyonu
İsveç Sendikalar Federasyonu
Norveç Sendikalar Federasyonu
Hollanda Sendikalar Federasyonu (FNV)
Moğolistan Sendikalar Merkez Konseyi
Yugoslavya İşçi Sendikaları Konfederasyonu
Belçika-Luviyer, Türk İşçileri Derneği
KOMKAR
Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Türkiye Temsilciliği
Uluslararası Demokratik Hukukçular Örgütü
Uluslararası Af Örgütü
Avrupa Konseyi

Daha sonra Genel Kurul'a katılan konuklara söz verilmeye devam edileceği belirtilerek, Divan seçimine geçildi.

Çok sayıda sendika Genel Başkanı ve delegelerin imzaları bulunan bir önerge delegelerin oybirliği ile kabul edilerek Genel Kurul Başkanlık Divanı aşağıdaki şekilde oluştu:

Başkan: Ertan ANDAŞ, Genel-İŞ Sendikası Genel Sekreteri, **Başkan Yardımcıları:** Durmuş Ali YALNIZ, LASTİK-İŞ Sendikası Genel Başkanı; Ekrem AYDIN, MADEN-İŞ Sendikası Genel Başkan Vekili,

Yazmanlar: Ahmet TAŞ, OLEYİS Yürütme Kurulu Üyesi; Tümer TUNA, TEKGES-İŞ Sendikası Genel Sekreteri; Ersin ATLI, SOSYAL-İŞ Sendikası Yürütme Kurulu Üyesi; Ersait ŞEN, FINDIK-İŞ Sendikası Genel Sekreteri; Yılmaz ÇÖTE, T.İ.S. Yürütme Kurulu Üyesi.

Divanın yerini almasından sonra gündemin 4. maddesi gereğince Komisyon seçimlerine geçildi ve komisyonlar oybirliğiyle şöyle oluştu:

Anatüzük Değişikliği Komisyonu

İsmail Hakkı ÖNAL, Ali ÖZARKALIOĞLU, Erol YALÇIN, Cahit BAYLAV, Mehmet MIHLACI

Hesap İnceleme ve Bütçe Komisyonu

Talât ÖZ, Akçın KOÇ, Ali KOCAMAN, Akat SAĞİNER, Hüseyin TURSUN.

Kararlar Komisyonu

Burhan ŞAHİN, Ekrem AKKUŞ, Yalçın TALAKA, Mustafa KARADAYI, Hasan YALÇIN, Süleyman ÇELEBİ.

GENEL KURULA MESAJ GÖNDEREN KİŞİLER

Cahit Karakaş (Millet Meclisi Başkanı), Bülent Ecevit (CHP Genel Başkanı) Mustafa Üstündağ (CHP Genel Sekreteri), Metin Tüzün (CHP Millet Meclisi Grup Başkan Vekili), Nevzat Ayaz (İstanbul Valisi), Aytekin Kotil (İstanbul Belediye Başkanı), Selahattin Tonguç (Antalya Belediye Başkanı), Prof. Cevat Geray (SBF Dekanı), Doç. Alpaslan Işıklı (SBF Öğretim Üyesi), Sadık Uluşahin (SSK Yönetim Kurulu Üyesi), Uğur Mumcu (Yazar), Aşık Fermani (Halk Ozanı), CHP Milletvekilleri Sevil Korum, A.Emre İleri, Mehmet Balta, İ.Hakkı Öztorun, Ertuğrul Günay, Süleyman Genç, Gündüz Onat, İskan Azizoğlu, Mustafa Gazalcı, Ferhat Arslantaş, Kemal Anadol, Hüseyin Kaleli, Oğuz Yazıcıoğlu, M.Kemal Küçüktepepınar, Nizamettin Çoban, İsmail Akın, Yılmaz Cemal Bor, Erol Saraçoğlu, Necati Cebe, Temel Ateş, Orhan Yağcı, Altan Tuna, İbrahim Akdoğan, Hüseyin Özsüt, Mustafa Şentürk, Neccar Türkcan, Sami Gökmen, Burhan Garip Şavlı, Veli Zeren, Süleyman Sabri Öznal, Ahmet Türk, Yaşar Ceyhan, Yücel Akıncı, Kaya Bengisu, Mehmet Sönmez, S.Sırrı Ergün, Hasan Zengin, Kenan Bulutoğlu, Adil Ali Cinel, Ahmet Şener, Hikmet Çetin, Haluk Karabörklü, Muharrem Sökeli, CHP Senatörleri: Kemal Sarıibrahimoğlu, Mehmet Ali Pestilci, Cengiz Şenses (Ankara Bağımsız Milletvekili), Nurettin Yılmaz (Mardin Bağımsız Milletvekili)

GENEL KURULA MESAJ GÖNDEREN ÖRGÜTLER

Petrol-İş Sendikası
GES_İş Sendikası
TİS-İŞ Sendikası
Türkiye Barolar Birliği
Çağdaş Hukukçular Derneği
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
İstanbul Tabip Odası
Çağdas Gazeteciler Derneği
İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi
Mimarlar Odası İzmir Şubesi
Harita ve Kadostro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
Türkiye Sinematek Derneği
Demokratik Sanatçılar Topluluğu (DEMAR)
Devlet Tiyatrolarında Çalışanlar Derneği (DETÇA)
İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği (İFSAD)
Gümrük Muhafaza Derneği İzmir Şubesi
BANK-DER

Genel Kurulun 2. gününde konuk sendikacıların ve Ankara Belediye Başkanı **Ali Dinçer**'in konuşmasından sonra **TRT**'nin 7. Genel Kurula ilişkin saptırıcı yayınlarını protesto eden önergeler oybirliğiyle kabul edildi, ayrıca yine oybirliğiyle **Başbakan Süleyman Demiral**'e şu telgrafın çekilmesi kararlaştırıldı:

7. Genel Kurulumuzun çalışmalarına başladığı gün aynı zamanda Emperyalist saldırganların Kore'ye asker çıkartıp, Kore halkına ölüm kustuğu bir gündür. Bugün aynı zamanda Türkiye'nin saldırgan emperyalistlerin emrine verilmek üzere Kore'ye asker gönderdiği gündür. Ve bugün NATO Bakanlar Konseyinin Ankara'da toplandığı gün haline küstahça getirilmiştir.

Dünyada emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşlarının öncülüğünü yapmış bir ülkenin başkentinde, dünya barışının en büyük düşmanı emperyalist-kapitalist sistemin saldırgan askeri örgütü NATO'nun Bakanlar Konseyi toplantısının yapılmasını, iktidarınızın aldığı bir dizi karar ve yaptığı uygulamalarla ülkemizi emperyalist-kapitalist sisteme daha da bağımlı kılan tavrınızın tescili ve Türkiye emekçilerinin geçmişte ve bugün emperyalizme karşı verdikleri ve vermeye devam ettikleri mücadeleye yapılmış bir saldırı sayan DİSK 7. Genel Kurulu;

NATO Bakanlar Konseyi toplantısının Türkiye emekçilerine ve bölgede emperyalizme karşı mücadele eden diğer halkları karşı bir tehdit ve gözdağı verme aracı olarak niteler ve şahsınızda bu toplantıyı protesto eder.

Daha sonra delegelere daha önceden dağıtılmış olan **Çalışma Raporu, Onur Kurulu Raporu** ve **Mali Raporun** görüşülmesine geçildi.

DİSK 7.Genel Kurulunun açılışından 11 gün önce delegelere dağıtılmak üzere sendikalara verilen 600 sayfalık DİSK 7. Genel Kurul **Çalışma Raporu**, ilk kez böylesine hacımlı bir raporun Anatüzük gereği genel kurul delegelerine önceden dağıtılması açısından önemli bir gelişmeyi noktaladı.

Anatüzük gereği ilk kez önceden basılıp delegelere gönderilen DİSK 7. Genel Kurul Çalışma Raporu hakkında çok sayıda delege söz aldı.

8 bölümden oluşan **Çalışma Raporu** şu ana başlıkları içermekteydi: **Genel Olarak Dünyada Durum, Türkiye'de Ekonomik-Toplumsal Durum, Ekonomik-Politik Gelişmeler ve DİSK'in Mücadelesi, Daire Çalışmaları, Onur Kurulu Raporu, İstemler, Belgeler, Ocak 1978-Haziran 1980 DİSK Ajansı Dizini.**

Böylelikle 6. Genel Kuruldan sonraki iç çalışmalar tarihsel sıralaması içinde çıkarılan dersler ile birlikte sergilenmiş ve delegelerin eleştirisine sunulmuştu. Çalışma Raporunda özellikle **devrimci sendikal birlikten** ne anlaşıldığı üzerinde durulmuş, 6. Genel Kurul sonrasında ortaya çıkan olumsuzluklar, birlik bozucu tavırlar, disiplin ve örgüt tanımazlık, ayrı bir merkez gibi davranmaya yönelik eğilimler ve davranışlar sergilenmiştir.

Raporlar üzerine görüşmeye geçildiğinde önce Yönetim Kurulu üyelerinden Nusret Aydın ve Mehmet Kılınç söz alarak **Çalışma Raporu**na karşı oy kullanmalarının nedenlerini açıkladılar.

Daha sonra sendikaları adına konuşan delegeler sınırsız, kendi adlarına konuşan delegeler ise 10 dakikalık süre içinde raporlara ilişkin eleştirilerini ve genel olarak dünya, özel olarak da Türkiye hakkındaki değerlendirmelerini, özellikle de faşizme karşı bakışlarını dile getirdiler.

Genel Kurulun bu bölümünde Basın-İş adına Gürbüz **GÜNEŞ**, Sosyal-İş adına Özcan **KESGEÇ**, Bank-Sen adına Metin **DENİZMEN**, Aster İş adına Ayhan **DÜMEN**, yeni Haber-İş adına Ali **ÖZDEMİR**, Dev-Maden-Sen adına Mirza **ARABACI**, Maden-İş adına Kemal **TÜRKLER**, Lastik-İş adına Durmuş Ali **YALNIZ**, Oleyis adına Ahmet **TAŞ**, Hürcam-İş adına Ali Rıza **GÜLKAYA**, Baysen adına Yüksel **KESKİN**, Yeraltı Maden-İş adına Çetin **UYGUR**, Keramik-İş adına Mustafa **ORHAN**, Genel-İş adına Ekrem **AKKUŞ**, Sine-Sen adına Arif **ÖZSERİN**, TİS adına Yalçın **TALAKA**, Asis adına Alev **ATEŞ**, Nakliyat-İş adına Şinasi **ERCAN**, D.Sağlık-İş adına Sabri **TANYERİ**, Tekges-İş adına Tümer **TUNA**, Fındık-İş adına İ.Şefik **AYDIN**, Gıda-İş adına ise Mehmet **MIHLACI** sendikalarının görüşlerini sergiledi.

Delegelerden Kemal **Kalender** (Oleyis), Şaban **Yıldırım** (Genel-İş), Remzi **Taştan** (Genel-İş), Recep **Koç** (DİSK 4. Bölge Temsilcisi), Metin **Gönültaş** (Genel-İş), Hüseyin **Karahan** (Basın-İş), Besim **Usta** (Tekstil), Süleyman **Çelebi** (Tekstil), Mehmet **Yıldırım** (Tekges-İş), Cemal **Aslan** (Genel-İş), Yalçın **Şendöl** (Dev Maden-Sen), Sait **Aydoğmuş** (Gıda-İş), Rafet **Demirtel** (DİSK 6. Bölge Temsilcisi), Bayram **Çam** (Yeraltı Maden-İş), Selahattin **Uyar** (Tekstil, Ahmet **Nalbantoğlu** (Keramik-İş), Mehmet **Karaca** (Maden-İş), Zeki **Kılıç** (Sosyal-İş), Doğan **Halis** (D.Sağlık-İş), Fevzi **Karadeniz** (Bank-Sen), Celal **Alçınkaya** (DİSK 14. Bölge Temsilcisi), Halil İbrahim **Kader** (Lastik-İş), Emir **Babakuş**

(Limter-İş), Şaban Ali **Yaşaroğlu** (Oleyis) kendi adlarına Çalışma Raporunu eleştirdiler ve görüşlerini sergilediler.

Bu arada Genel Kurulun 3. gününde CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ Genel Kurula gelerek konuk olarak konuştu.

Böylece toplam 46 delegenin söz alarak Çalışma Raporu üzerine genişçe bir tartışma yapıldı.

● Işıklar: "Güçlerimizi,kadrolarımızı, araç ve gereçlerimizi birleştirip tüm kaynaklarımızı sınıfımızın yararına, Anti-Faşist, Anti-Emperyalist, Anti-Şovenist mücadeleye katıp mücadele koşullarına uygun örgütlenmemizi tamamlayacak mıyız?

Raporların görüşülmesi sırasında yapılan eleştirileri yanıtlamak üzere söz alan Genel Sekreter **Fehmi Işıklar**, özetle elliye yakın konuşmacının söz alarak konuştuğunu, bunların içinde çok yararlı konuşmalar bulunduğunu, Genel Kurulun bir anlamda dayanışma platformu haline geldiğini, dost ve düşmanların gözlerinin bu Genel Kurula çevrildiğini belirtti. Yapılan eleştirileri yanıtladı ve daha sonra kendimize bazı sorular sormalıyız diyerek konuşmasını sürdürdü. **"Önümüzdeki dönemde organ kararlarını en demokratik biçimde oluşturabilecek miyiz?"** diyerek konuşmasını şu sorularla tamamladı:

- **Organ kararına ne kadar uyulacaktır? Sendikalar ne kadar uyacaktır? Sendika üyeleri ne kadar uyacaktır?**
- **Önümüzdeki dönemde sendikaların iç işlerine ne kadar karışılacaktır?**
- **Görüşümüzü paylaşmayanlara ne kadar hayat hakkı tanınacaktır?**
- **Dayanışmamız nasıl pekişecek, grevlerde ve acılı günlerimizde birbirimize nasıl yardımcı olacağız?**
- **Eksikliklerimizi ve hatalarımızı birbirimizi yıpratma aracı olarak mı kullanacağız? Yoksa bunu dostça söyleyip, eleştiri demiyorum, giderme ve birbirimizi kazanma ve faydalı duruma getirme yolunu bulacak mıyız?**
- **Daha çok okuyup öğrenip, öğretip daha çok bilinçlenip bilinçlendirecek miyiz? Yoksa kulaktan dolma bilgilerle yetinecek miyiz?**
- **Var olan üye sendikalarımızı mı güçlendireceğiz? Yoksa siyasi görüşümüze uygun yeni yeni sendikalar mı kurdurup destekleyeceğiz?**
- **Güçlerimizi, kadrolarımızı, araç ve gereçlerimizi birleştirip tüm kaynaklarımızı sınıfımızın yararına, Anti-Faşist, Anti-Emperyalist, Anti-Şovenist mücadeleye katılıp mücadele koşullarına uygun örgütlenmemizi tamamlayacak mıyız?**
- **Dahası, var olan sendikalarımızı güçlendirmenin yanı sıra örgütlü olmadığımız işkollarında örgütlenebilecek miyiz?**
- **Slogan yarışına mı, mücadelede yararlı olma yarışına mı?**
- **Akabilecek miyiz grevlere, paylaşacak mıyız ekmeğimizi mücadelede olan sınıfdaşlarımızla?**
- **İşkence altında inleyen devrimcilerle bir yürek olacak mıyız? Olacak mıyız zindanlarda çürüyenlerimizle?**
- **Arka çıkacak mıyız ırzına geçilen bacılarımıza, erkekliğini yitiren yiğitlerimize?**
- **Kendi birliğimizin yanı sıra tüm emekçilerin birliğini sağlayabilecek miyiz?**
- **Kolayı mı; zoru mu seçeceğiz?**
- **Dostlarımızı mı, düşmanlarımızı mı sevindireceğiz?**

Bunlara karar verebildik mi, gücümüzü birleştirebildik mi, yönetimde olup olmamak çok önemli olmaz. Yönetime gelecek olanlara yardımcı olmak, yönetime gelenlere de çalışmak düşer.

Genel Sekreter Fehmi IŞIKLAR'ın eleştirileri cevaplamasından sonra, DİSK Genel Başkanı Abdullah BAŞTÜRK söz alarak, Yürütme Kurulu adına çalışma raporuna getirilen eleştirileri cevapladı.

BAŞTÜRK özetle, geçtiğimiz dönemde çalışmalarda ortaya çıkan güçlükler üzerinde durarak, önümüzdeki dönemde karşılaşılacak zorlukları aşmaya yönelik kararların Genel Kurul'un en önemli görevi olduğunu belirtti.

İşçi sınıfının sendikal birliğinin **"ilkeli birlik"** olması gerektiğine işaret eden BAŞTÜRK, DİSK'in tüm anti-emperyalist, anti-faşist ve anti-şovenist güçlerin birliğinin sağlanmasında üstüne düşen görevleri yerine getirmeye yönelik çaba içinde olacağını belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Geride bıraktığımız iki buçuk yılın muhasebesini yapıyoruz.

Önümüzdeki üç yılın, ekonomik planda, demokratik planda ve politik plandaki görev ve sorumluluklarını ve sınıfsal görevimizi bütünlük içinde sürdürebilmenin yol ve yöntemini birlikte tesbite çalışıyoruz.

Değerli arkadaşlarım,

Bu Genel Kurulu niye 6 ay öne aldık, niye üç yılı beklemedik, bazı konularda

biraz detay yaparak size bu genel kurulun öne alınış nedenini biraz açıklayayım.

Söylediğimi gibi zor şartlarda, DİSK in birliğinin bozulduğu bir dönemde iş başına geldik. O günden bu yana faşizm devlet içinde ve kendi örgütlülüğünde Türkiye ölçeğinin belli yerlerinde ağırlıklı, belli yerlerinde biraz zayıf olmakla birlikte kendini hissettirir biçimde kurumlaştı.

Çok kişinin söylediği gibi bölgeler, iller faşizmin işgali altında. Demokrasi mücadelesini üstlenen politik partiler ve bireyler, bu gelişimin karşısında acz içinde; ekonomik planda sürdürmek istediğimiz mücadele faşizmin kazandığı boyutlar ve faşizmin üzerine kanatlarını geren ekonomik güçler, politik güçlerle birlikte geriletilmekte.

Politik plandaki sosyalist dağınıklığın, merkezi otoritenin tesis edilememiş olması nedeniyle, sosyalist hareket bölük pörçük faşizme karşı mücadele verme çabasında.

DİSK faşizme karşı vereceği mücadelenin etkin ve örgütlü olmasının gerekliliğine rağmen, kendi içimizdeki politik dağınıklık nedeniyle ve her siyasetin kendi doğrultusunda faşizme karşı mücadele yöntemleri oluşturup uygulama iddiası, DİSK'in bu mücadeledeki etkinliğini azaltmakta.

Organlarımızın her düzeydeki toplantılarında Yürütmeden başlayarak, Yönetim, Başkanlar Konseyi, Genişletilmiş Yürütme Kurulları toplantıları, Genel Temsilciler Meclisi toplantıları gibi organ toplantılarında ürettiğimiz kararlar, hayata geçirilmede aynı barajlarla karşı karşıya.

Politik dayatmaların ayrıcalıkların getirdiği zaaf, DİSK'i faşizme karşı mücadelede, demokrasi mücadelesinde zaaflara sürükledi. O nedenle Genel Kurulumuzu süresinden evvel toplayalım ve karşı karşıya bulunduğumuz bu tehlikeleri, bu gelişmeleri, önümüzdeki dönemi göğüsleyebilecek kararları burada alalım istedik. Yönetim Kuruluna da, Yürütme Kurulumuza da bu nedenle erken genel kurula gitme durumunda olduğumuzu anlattım.

Genel Kurulumuz, suni birlikleri tesis ederek, göstermelik birlikle önümüzdeki dönemi göğüslesin, ilkesi, bazı çevrelerin düşünüp istediği gibi DİSK in birliğini tesis etmek için toplanmadı. Hele hele temsil açısından noksan görülen yerleri kendi aramızda paylaşalım ve böylece birlikteliği sağlayalım diye de hiç bir genel kurula gitmedik.

Olayları yaşamadan bizi seyrederek, önümüze baraj koyarak, alınan kararları sabote ederek, inançla sürdürülmek istenen sınıf mücadelesini çizgisinden saptırarak ve fakat 'birlik-birlik' diyerek birliğin olmayacağını bilmeyen kim var?

Sınıf mücadelesinin hangi kademesinde olursak olalım, üyeden en üst yöneticiye kadar, sosyalist olmanın dürüstlüğüyle birlik sorununa yaklaşalım. O zaman çok şey söyleme yerine, çok şey yapma noktasına geliriz"

● Baştürk: Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı faşizme karşı canından can vererek, kan vererek karşı koymaktadır.

BAŞTÜRK konuşmasının devamında, geçtiğimiz dönemde karşılaşılan zorluklara değinmiş, DİSK'e DİSK organlarına getirilen eleştirilerin zaman içinde nasıl geçersiz kılındığını belirtmiştir.
Bir delegenin rapor üzerine getirdiği eleştiriyi cevaplayan BAŞTÜRK, **"Rapor, birliği dağıtıcı, küfürnamedir diyor bir arkadaşım. Rapor bir küfürname değil, yaşanan hayatın yansımasıdır. Olayların içinde sonuçlarıyla birlikte getirdiği tahlildir. Ve bu tahlilde bazı cümleler insafsızca kullanılmışsa, sizin de o günlerde biraz insaflı olmamanız deneniyledir"** demiştir.
Daha sonra CHP ile ilişkilere ve dönem boyunca CHP yetkilileriyle CHP ağırlık hükümet yetkilileri ile yapılan görüşmelere değinen Abdullah BAŞTÜRK, özellikle 20 Mart FAŞİZME İHTAR eylemiine karşı CHP yöneticilerinin takındığı davranışı eleştirmistir.
Bu konuda BAŞTÜRK özetle şöyle demiştir:

"Şu gerçeği akıldan çıkarmamalıyız. Türkiye'de CHP, yani CHP örgütünün gövdesi anti-faşisttir, anti-emperyalist tir ve bağımsızlık ilkesine çok duyarlıdır. Bunu görmezlikten gelen yöneticiler hiçbir zaman duyarlı olamazlar. Türkiye'deki faşizmin bugün kazandığı boyutlarda CHP bu savaşımın içine çekilememiştir. Sebebi yönetimden kaynaklanmaktadır. Ölülere hergün mesaj göndererek, ölenlere taziyetler sunarak, faşizme karşı mücadele de yol alınamaz.

Bunu göreceğiz, yaşayacağız. O nedenle tahlillerde birleşiyorsak, geliniz eylemde de birleşelim.

Türkiye işçi sınıfı, emekçi halkı faşizmi kabul etmemektedir. Faşizme karşı hergün, her boyutundan canından can vererek, kan vererek karşı koymaktadır. Örgütsüzlüğü ve mücadele tutarsızlığı bir kenara koyunuz. CHP'liler, CHP'nin gövdesi ve onu yöneten organları, buyrun, Türkiye işçi sendikalarının devrimci kesimini oluşturan DİSK, sana faşizme karşı mücadelede, bağımsızlık mücadelesinde elini uzatıyor. Yürüyelim beraber.

Reddedersen, kabul etmezsen, yarınlarda, bu gelişme hızıyla Türkiye o noktaya gelirse sorumluluk sana aittir."

Konuşmasının devamında sendikal sorunlara değinen Abdullah BAŞTÜRK, sendikaların içinde bulunduğu olumsuz koşulları mutlaka aşılması gerektiğini belirterek, önümüzdeki dönemde sendikaların içinde bulunduğu sorunların aşılmasında, DİSK Yürütme Kuruluna daha etkin kararlar alma hakkının tanınması gerekliliği belirtildi.
BAŞTÜRK konuşmasını şu söz lerle sonuçlandırmıştır:

"Bu önlemler kongreden kararlar olarak, tüzük olarak geçecekse ve bundan sonra o kararların organlarına, köşeyi görünmeden kaçarak hayata geçirmeyenlere müeyyide getirecekse, sınıfımızın mücadelesini her üç planda dalgalandıracak kararları üretmezse o zaman bu şu demektir? adı sosyalist olan, devrimci olan fakat bunları laf olarak söyleyip pratiği ekonomik batağın içinde kendimizi tatmin etmek için sosyalizm yapan TÜRK-İş'in biraz ilerisinde ve onun kadar ciddi ve tutarlı olmayan kof bir kuruluş haline geliriz.

"Benim fildişi kuleme dokunma, benim siyasal eğilimime, partime dokunma. Ben istediklerimi yapayım, sen de otur orada bildiklerini yap diyen ne devrimcidir, ne sınıf sendikasıdır ne de sosyalisttir," demiştir.

Daha sonra gündemin, organların aklanması (ibra) maddesine geçildi. Divan Başkanının genel kurulun onayına sunduğu raporlar oybirliği ile onaylandı. Böylece 6. dönem çalışmaları, katılan tüm delegelerin oyları ile onaylanan DİSK Yürütme, Yönetim, Denetim ve Onur Kurulları delegeler arasındaki yerlerine geçtiler.

Divana verilen bir önerge ile DİSK'ten Onur Kurulu kararıyla ihraç edilen sendikacıların affı-

na ilişkin bir önerge de delegelerin büyük çoğunluğunun oylarıyla kabul edildi.

7. Genel Kurulun birinci günü seçilen Tüzük, Kararlar ve Hesap Tetkik Komisyonlarının yaptıkları çalışmaların görüşülmesine başlandı.

Tüzük Komisyonunun hazırladığı **Tüzük Taslağı** üzerindeki görüşmelerde Tüzüğün 2. maddesini oy çokluğu ile kabul eden Genel Kurul, DİSK Genel Merkezinin Ankara'ya taşınmasını kararlaştırdı. Böylece DİSK'in kuruluşundan beri İstanbul'da bulunan DİSK Genel Merkezi'nin Ankara'ya taşınması kararlaştırıldı.

Tüzüğün **Genel Sekreterin** seçimine ilişkin maddesinde ortaya çıkan durum üzerine açık oylamaya geçilmiş, Genel Sekreter adaylarının, Genel Kurul'a Genel Başkan'ca sunulmaması görüşünü içeren Komisyon Taslağı 2/3 çoğunluğu sağlayamadığı için kabul edilmemiştir.

Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK bu maddenin değiştirilmesi için, 6. Genel Kurul'da önerge sunmuş olduğunu belirterek, bugünkü şartlarda maddenin aynen kalması yönünde görüş sunmuştur.

Yapılan oylamada, çoğunluğun maddenin değiştirilmesi yönünde oy kullanması üzerine, Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK, bu durumun kendisine güvensizlik olduğunu belirterek, yeni organların seçiminde görev almayacağını söyleyerek Genel Kurul salonunu terk etti. Bu durum karşısında Divan çalışmalara ara verdi.

Ertesi günü tüm sendika başkanları ortak bir önerge vererek, tüzük değişikliği maddesinde ortaya çıkan durumun, Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK'e güvensizlik anlamı taşımadığını belirterek, BAŞTÜRK'ü Genel Kurula davet ettiler.

Tüzüğün diğer maddelerinde gerekli değişiklikler yapılarak, önümüzdeki mücadele günle-

GENEL BAŞKAN ABDULLAH BAŞTÜRK'ÜN ÖNERGESİ GENEL KURUL TARAFINDAN OYBİRLİĞİ İLE KABUL EDİLMİŞTİR.

DİSK 7.GENEL KURUL DİVAN BAŞKANLIĞINA

Başta Tekstil, madeni eşya, cam, otelcilik ve turizm, genel hizmet işçileri olmak üzere bugün binlerce DİSK üyesinin grevde olduğunu, DİSK Dayanışma Fonuna ilişkin olarak İkinci Ören Toplantısı kararlarını ve 12 Şubat 1980 günü Ankarada üye sendikaların yetkili temsilcilerinin katıldıkları toplantının öngördüğü biçimde alınan kararları ve ülkenin içinde bulunduğu koşullarda, grevlerin anti-faşist mücadeledeki yerini dikkate alan DİSK 7.Genel Kurulu,

-Sendikal birlik ilkesinin gerçekten yaşama geçirilmesi için,
-Grevdeki DİSK üyelerine ve TARİŞ direnişi nedeniyle işten atılan işçilere zamanında ve daha ileri grev ödeneği verilebilmesi, sosyal yardım yapılabilmesi, grevci işçilerin yalnızca moral olarak değil, maddi olarak da desteklenmesi ve daha güçlü bir dayanışmanın sağlanması için,

1. Üye sendikaların DİSK Dayanışma Fonuna bugüne kadar kestikleri tüm paraları hiçbir gerekçe göstermeden en geç 10 Temmuz 1980 tarihine kadar T.C. Ziraat Bankası Merter Şubesi 464 No'lu hesaba yatırmalarını,

2. Bugüne kadar üyelerden Dayanışma Fonuna hiç ödenti kestirmeyen sendikaların, bu paraları 500 TL olarak derhal toplamalarını ve en geç 10 Temmuz 1980 tarihine kadar DİSK'in hesabına yatırmalarını,

3. Daha önceki bir genelge ile bildirildiği biçimde taksitlerle toplanacak olan paraların 500 TL'lik son bölümünün de toplanmasına devam edilerek bu paraların da en geç 15 Ağustos 1980'e kadar DİSK'in hesabına yatırılmasını,

4. Grevde bulunan üyelerin dayanışma ödentisi borçlarının ilgili sendikalara borç yazılmasını, grev sonrası ilgili sendikaların bu paraları üyelerden toplayarak DİSK Dayanışma Fonuna yatırmalarını,

5. Sendika kasalarından veya üyelerden kestirilerek ya da elden alınarak toplanmakta olan ve toplanacak Dayanışma Fonu ödentilerinden grevci işçilere dağıtılacak ya da dağıtılmak üzere ilgili sendikaya verilecek olan paraların bu sendikalara grev sonrası ödemek üzere borç yazılmasını,

6. Bu karara uymayan sendikalar hakkında gerekli tüzüksel işlemin yapılması için DİSK Yürütme Kuruluna yetki verilmesini,
karar altına alır.

DİSK GENEL KURULU DİVAN BAŞKANLIĞININ TRT HABER DAİRESİNE ÇEKTİĞİ TELGRAFTIR:

TRT Haber Dairesi Başkanlığına,

25.6.1980 tarihinde Televizyonun haber bültenlerinde yer alan DİSK 7.Genel Kurulu ile ilgili haber Türkiye Cumhuriyeti'nin altına imza attığı uluslararası anlaşmaları ve Helsinki Konferansı kararlarını açıkça çiğneyen bir nitelik taşımaktadır.

Çeşitli kapitalist ve sosyalist ülkelerin sendikal merkez temsilcileri ile uluslararası sendikal örgüt temsilcilerinin "demir perde" temsilcileri olarak sıfatlandırılması habercilik ilkelerinin çiğnenmesinden öte, Türkiye'nin dünya kamuoyu önünde küçük düşürülmesi anlamına gelmektedir.

Kurumunuzun Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının hükümlerine, Türkiye'nin altına imza attığı uluslararası anlaşmalara uymak gibi bir yükümlülüğü olduğunu hatırlatır, durumun haber bültenlerinde düzeltilmesi için gereğinin yapılmasını diler, aksi takdirde mahkeme yoluyla tekzip haklarımızı kullanacağımızı bildiririz.

"Anarşi ve terör"ü önleme bahanesiyle demokratik hak ve özgürlüklere saldırılmaktadır.

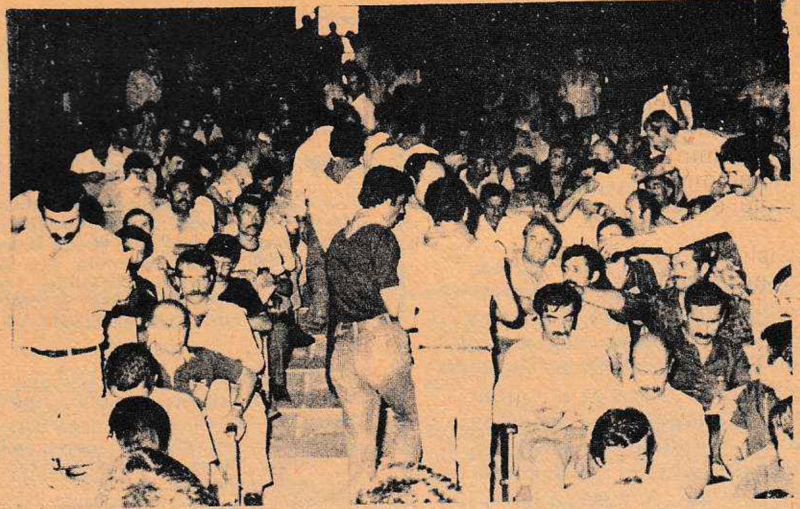
rine en hazırlıklı biçimde örgüt içi çalışmaları belirleyecek yeni tüzük oybirliği ile kabul edildi.

Kararlar Komisyonunun çalışmaları Genel Kurula sunuldu. Ancak yeni dönemin çalışmalarının uzun ve kısa hedeflerini belirleyecek olan kararlarda delegeler büyük duyarlılık gösterdiler. DİSK Yönetim Kurulu'nca seçilen Kararlar Komisyonu'nun hazırladığı ve Genel Kurulun seçerek görevlendirdiği Kararlar Komisyonun hazırladığı taslak ile delegelerin sundukları karar taslakları ayrı ayrı Genel Kurula sunulmuştur. Daha sonra verilen bir önerge ile yeni oluşacak DİSK organlarının bu karar taslaklarını düzenleyerek, DİSK organlarının ve sendika temsilcilerinin katıldığı genişletilmiş bir toplantıda sonuçlandırılması onaylandı ve bu önerge oybirliği ile kabul edildi.

Hesap Tetkik Komisyonu raporunu sundu ve hazırladığı tahmini bütçeyi Genel Kurula iletti. Oybirliği ile DİSK'in yeni dönem harcamalarını belirleyecek tahmini bütçe kabul edildi.

Komisyon çalışmalarının sonuçlandırılmasından sonra gündemin seçimler maddesine geçildi.

Genel Başkan seçimine geçildiğinde tüm sendika başkanları ortak bir önerge vererek, Abdullah BAŞTÜRK'ü DİSK Genel başkan adayı o l a r a k önerdiler. O sırada salona

DİSK 7.GENEL KURULU OYBİRLİĞİ İLE TBMM BAŞKANLIĞINA AŞAĞIDAKİ TELGRAFIN ÇEKİLMESİNİ KARAR ALTINA ALMIŞTIR:

TBMM
Başkanlığına
Ankara

Ülkemizde hayat pahalılığının bugün ulaştığı düzeyde milyonlarca işçi ve emekçinin yürürlükteki asgari ücretle kendilerinin ve ailelerinin yaşama olanakları ortadan kalkmış durumdadır.

Milyonlarca işçi ve emekçi ailesinin açlığa, ölüme mahkum edilmesi anlamına gelen bu durumun bir ölçüde de olsa iyileştirilmesinin asgari koşulları Asgari Geçim İndirimi Yasasının çıkartılması, asgari ücretin işçi ve emekçi örgütlerinin demokratik biçimde temsil edildiği bir komisyon tarafından ve 5 kişi kabul edilecek bir işçi ailesinin asgari gereksinimlerini karşılayacak düzeye ulaştırılması için ivedilikle yeniden belirlenmesi gereklidir.

DİSK 7.Genel Kurulu bu istemin ve görüşlerin yaşama geçirilmesinin acil ve hayati bir gereksinim olduğu hatırlatmayı ve vurgulamayı görev sayar.

DİSK 7.GENEL KURULA TRT'NİN YAYINLARI İLE İLGİLİ OLARAK AŞAĞIDAKİ KARARI OY BİRLİĞİ İLE ALMIŞTIR:

Demirel iktidarının elinde tarafsızlığını tümüyle yitiren, ırkçı, faşist, gerici bir yayın politikası izlemeye başlayan TRT DİSK 7.Genel Kurulu ile ilgili olarak 25.6.1980 günlü haber bültenlerinde genel kurulu veriş biçimiyle bu niteliğini bir kez daha sergilemiştir.

Genel Kurulumuzu izlemekte olan kardeş komşu ulusal ve uluslararası sendikal merkezlerin değerli temsilcilerinden "demir perde" ülkelerinin temsilcileri olarak sözedilmesi, Genel Başkanı'ın konuşmasının alabildiğine tahrif edilmesi ve konuşmanın özünün gizlenmesi TRT'nin tarafsız habercilik ilkelerinden ne denli uzak olduğunun en son ve en somut kanıtlarıdır.

TRT'nin soğuk savaş dönemini yeniden hortlatmayı amaçlayan bu ilkel yayınını protesto ediyor, TRTnin Anayasada fadesini bulan özerk tarafsız, demokrasi ve bağımsızlıktan yana bir kurum haline gelmesi için mücadele etmeyi, işçi sınıfımızın bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bir parçası sayıyoruz. Bu nedenle genel kurulumuz, TRT'nin içinde bulunduğu durumu bir kez daha protesto eder ve bu ilkel yayın politikasının sorumlularından hesap sorulması için mücadeleyi görev olarak belirler.

gelen BAŞTÜRK, bir önceki gün açıkladığı yeni organlarda görev almama görüşünü yeniden değerlendirdiğini ve önümüzdeki dönemde görev alma şartlarının bu değerlendirmeyi zorladığını belirterek, adaylığı kabul edeceğini belirtti.

Gizli oy ile yapılan seçimler sonucunda Abdullah Baştürk seçime katılan 454 delegeden, 416'sının oyunu alarak yeniden DİSK Genel Başkanlığına seçilmiştir.

Abdullah BAŞTÜRK DİSK Genel Başkanlığına seçildikten sonra kürsüye gelerek özetle şöyle dedi:

Sağolun arkadaşlarım,

Kongreyi açarken söylediklerim, gerek birliğimiz, gerek karşı karşıya bulunduğumuz sorunları ve faşizmin böylesine mesafe kaydettiği bir dönemde bana, DİSK'in önümüzdeki döneminin bu ağır görevini üstlenecek güven ve

Karşı karşıya bulunduğumuz sorunlar ve faşizmin böylesine mesafe kaydettiği bir dönemde, bana, DİSK'in önümüzdeki döneminin bu ağır görevini üstlenecek güven ve cesaret verdiniz. Hepinize çok çok teşekkür ediyorum.

Sağolun.

Bana burada verdiğiniz bu görev ve cesareti üstlendiğim görevin başarıyla götürülebilmesi için alkış ve teşyilerinizi bu büyük desteğinizi yalnızca bu salonda değil, bu salondan yarın ayrıldığımızda, bundan sonra yine burada oluşturacağımız organların kararlarını hayata geçirmede, fabrikalarda, işyerlerinde aynı coşku ve inançla, benimle beraber çalışan arkadaşlarıma destek olarak götürmek hepinizin görev ve sorumluluğu olmalıdır.

O nedenle hepinize en az Genel Başkan kadar görev sorumluluk düştüğünü siz bileceksiniz.Sizin burada temsil etmek te olduğunuz her bir işçi arkadaşım ayrı ayrı bilecek.

BÖYLECE KARANLIĞI YIRTACAK, AYDINLIĞA ÇIKACAK VE SOSYALİZMİN YOLLARINI YAPACAĞIZ.

O nedenle, coşkuyla, inançla, bu salonda gördüğümün çok daha ilerisinde birlikle, ilkeli, amaçlar için yürünen yolda,herbirimizi çok çok daha sorumlu, faşizmi yenmeye, yoketmeye, burjuvazinin halkımız ve sınıfımız üzerindeki ipoteğini yıkmaya kararlı olmaya çağırıyorum.

Başarılar, sevgiler...

BAŞTÜRK konuşmasını bitirdikten sonra, tüm sendika

DİSK'İN YENİ YÖNETİM ORGANLARI

MERKEZ YÜRÜTME KURULU

Genel Başkan	: ABDULLAH BAŞTÜRK
Genel Sekreter	: FEHMİ IŞIKLAR
Yürütme Kurulu Üyeleri	: RIZA GÜVEN
	MUKBİL ZIRTILOĞLU
	ERTAN ANDAŞ
	SÜLEYMAN ÇELEBİ
	KEMAL DAYSAL

MERKEZ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ ASİL

Belgüzar CAN (Genel-İş)
Yalçın TALAKA (TİS)
Ekrem AKKUŞ (Genel-İş)
Akçin KOÇ (Fındık-İş)
İ.Hakkı ÖNAL (Genel-İş)
Kenan AKMAN (Lastik-İş)
Yaşar ARIKAN (Hürcam-İş)
Rıdvan BUDAK (Tekstil)
Turan ATA (Banksen)
Tahir GÜNER (OLEYİS)
Mustafa KARADAYI (Petkim-İş)
Demirhan TUNCAY (Gıda-İş)
Özcan KESGEÇ (Sosyal-İş)
Murat TOKMAK (Maden-İş)
Selahattin SAYIN (Tekges-İş)
Ali ÖZARKALIOĞLU (OLEYİS)
Mehmet KARACA (Maden-İş)
D.Ali YALNIZ (Lastik-İş)
Celal KÜÇÜK (Lastik-İş)
Rıza TIRPANCI (OLEYİS)
Ekrem AYDIN (Maden-İş)
İsmet CANTEKİN (Dev-Maden-Sen)

MERKEZ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ YEDEK

Ali DEMİR (Genel-İş)
Veysi Ziya DİŞLİ (TİS)
Ersin ATLI (Sosyal-İş)
Ahmet ERTAN (Gıda-İş)
Şenol KILIÇBELGİNER (Genel-İş)
Tümer TUNA (Tekges-İş)
Hasan GÜRSOY (Genel-İş)
Besim USTA (Tekstil)
Mehmet BEKİROĞLU (Lastik-İş)
Selahattin UYAR (Tekstil)
Ahmet AĞAR (TİS)
Mehmet MIHLACI (Gıda-İş)
Ersait ŞEN (Fındık-İş)
Hüdaverdi TALAY (Tekstil)
Niyazi KUAS (Lastik-İş)

DENETİM KURULU ASİL ÜYELERİ

İsmail ÖZBIÇER (Genel-İş)
Talât ÖZ (Lastik-İş)
Ali KOCAMAN (OLEYİS)

DENETİM KURULU YEDEK ÜYELERİ

Zeki MERDOL (Genel-İş)
Şeyda BAKIR (Maden-İş)
Yılmaz ÇÖTE (T.İ.S.)

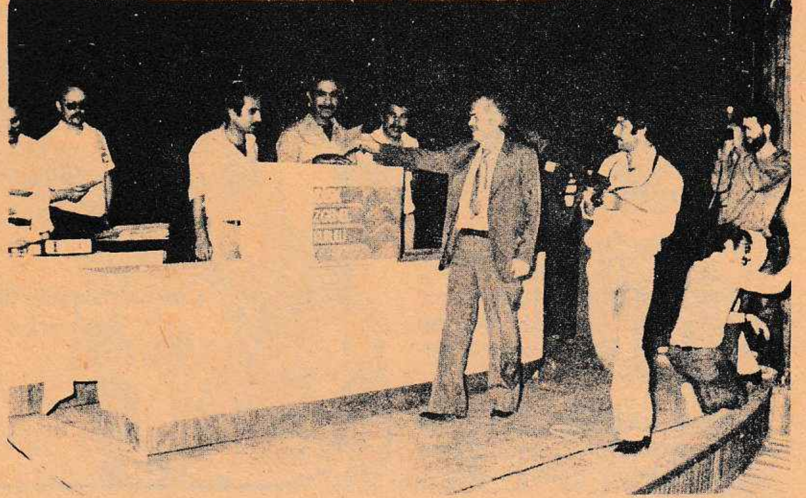
ONUR KURULU ASİL ÜYELERİ

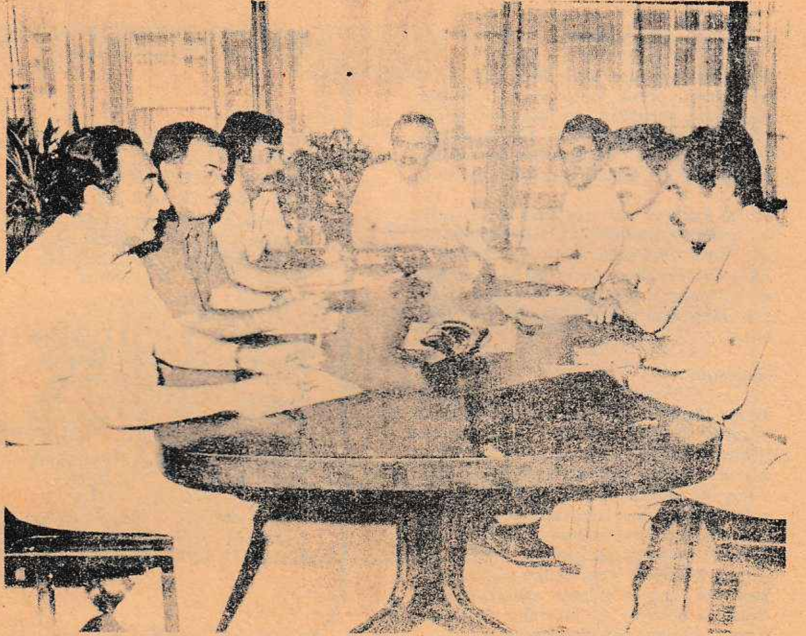
Cemal ARSLAN (Genel-İş)
İsmail ÇALIŞKAN (Genel-İş)
Osman ÖZKAN (Lastik-İş)
Şaban AYDIN (OLEYİS)
Ergun ERDEM (Maden-İş)

ONUR KURULU YEDEK ÜYELERİ

Cemil ALTAN (Genel-İş)
Halil İbrahim KADER (Lastik-İş)
Mahmut AYDIN (OLEYİS)
Müzehher ÇALIŞKAN (Gıda-İş)
Muzaffer SUBAŞI (Tekstil)

"Dünya bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm güçlerinden yana dönmektedir."

başkanlarını DİSK'e davet ederek yeni organların seçimi için kendileriyle DİSK Genel Merkezinde görüşmelerde bulunacağını açıkladı.

Genel Sekreterlik seçimine geçildiğinde, BAŞTÜRK, Fehmi IŞIKLAR ile TİS delegesi Veysi Ziya Dişli'yi aday olarak göstermiştir.

Yapılan oylama sonucunda Fehmi IŞIKLAR oylamaya katılan 453 delegelerden 350'sinin oylarını alarak, 2/3 çoğunluğu ilk turda sağlayarak yeniden DİSK Genel Sekreterliğine seçilmiştir.

Fehmi IŞIKLAR yeniden DİSK Genel Sekreterliğine seçildikten sonra yaptığı konuşmada özetle şöyle dedi:

Değerli Mücadele Arkadaşlarım,

7. DİSK Genel Kurulunda yeniden güveninizi aldığım için sevinçliyim. Önümüzdeki dönemin zor olduğunu, sayın Genel Başkanımızda seçildikten sonra kısaca anlatmıştı.

Açlığın, yoksulluğun hergün biraz daha arttığı, baskının, zulmün işkencenin giderek yoğunlaştığı ve yaygınlaştığı dönemimizde DİSK'e elbette çok önemli görevler düşer.

Geçtiğimiz dönemde, yönetim kademesinde olmamızdan dolayı yapmış olduğumuz eksiklikler, noksanlıklar giderilecek, tüm sendikalarımızın birliği ve dayanışması giderek pekiştirilecek, sizlerle ve temsil ettiğiniz işçi arkadaşlarımla birlikte faşizme, emperyalizme ve şovenizme karşı daha güçlü bir mücadele vereceğiz.

Grev alanlarında, çok kötü ve zor koşullarda mücadele eden grevci işçi arkadaşlarımızın grevinin başarıya ulaşması için her türlü gayreti üye sendikalarımızla birlikte göstereceğiz. Ve mutlaka başarıya ulaştıracağız.

Bu dönemde, seçeceğiz yönetime, geçtiğimiz dönemde daha çok yardımcı olacağınıza olan inancımı belirtir, hepinize teşekkür eder ve saygılar sunarım.

Daha Sonra Yürütme Kurulu seçimlerine geçildi ve Genel Başkan Abdullah BAŞTÜRK; Kemal NEBİOĞLU, Mukbil ZIRTILOĞLU, Rıza GÜVEN, Tuncer KOCAMANOĞLU, Mustafa AKTOLGALI, Özcan KESGEÇ, Burhan ŞAHİN, Mehmet KARACA, Metin DENİZMEN ve İsmet CANTEKİN'i aday gösterdi.

Adaylardan hiçbiri ilk turda 2/3 çoğunluğu alamadığı için yeni tura geçildi. Daha sonra yapılan turlarda Mukbil ZIRTILOĞLU ve Rıza GÜVEN yeterli oyu alarak Yürütme Kurulu üyeliklerine seçildiler. BAŞTÜRK Yürütme Kurulu üyelikleri için yeniden Süleyman ÇELEBİ, Kemal DAYSAL ve Ertan ANDAŞ'ı aday gösterdi.

Yapılan oylamalar sonunda DİSK Yürütme Kurulu Mukbil ZIRTILOĞLU, Rıza GÜVEN, Süleyman ÇELEBİ, Ertan ANDAŞ ve Kemal DAYSAL'dan oluştu.

KEMAL TÜRKLER'E SIKILAN KURŞUN İŞÇİ SINIFINA SIKILMIŞTIR

**DİSK'İN KURUCUSU
DİSK'İN 11 YILLIK GENEL BAŞKANI,
MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI
KEMAL TÜRKLER ÖLDÜRÜLDÜ**

FAŞİST KATİLLERDEN CİNAYETLERİN HESABI SORULACAKTIR.

Siyasal iktidardan cesaret alan faşist hareket saldırılarını her geçen gün arttırmaktadır. Faşistler, toplumun saygınlığını kazanmış kişilerine yönelik saldırılarını yoğunlaştırmakta; toplu katliamların planlarını yapmakta ve uygulamaktadırlar.

Siyasal iktidar bu saldırıları görmemezlikten gelmekte, böylece bu saldırıların önünü açmaktadır.

Siyasal iktidar kurulduğundan bu yana baskı, sömürü ve sefalet ve kana dayanan politikasını arttırarak sürdürmektedir. Hayat pahalılığı artmakta, işsizlik büyük boyutlara ulaşmaktadır. Alınan ekonomik önlemler yabancı finans kuruluşlarının istemleri doğrultusunda uygulanmaya konulmakta bunalımın yükü işçi sınıfı ve emekçi halkın üzerine yıkılmak istenmektedir. Bu politika gereği, işçi sınıfı ve emekçi halkın yükselen demokratik ve toplumsal muhalefetini ezmek için saldırılar düzenlenmektedir. Bu nedenle işkenceler alabildiğine artmakta; faşistlerin işlediği cinayetler birbirini izlemekte; alevi-sünni çatışmaları yaratılarak, emekçi halka saldırılmakta; doğuda yaşayan insanlara karşı ırkçı-şoven, baskı uygulanmaktadır.

Tüm bu uygulamalar egemen sınıfların, onların sözcüsü siyasal iktidarın ve faşist hareketin birlikte nasıl bir topluma varmak istediklerini de göstermektedir.

Faşist saldırı ve cinayetleri amaçlı olarak destekleyenler, emekçi kitlelere yöneltilen saldırılara karşı, onların haklı tepkilerini **"anarşi ve terör"** olarak nitelemekte; böylece demokratik hak ve özgürlüklere karşı yeni saldırı hazırlıkları yapmaktadırlar. Sürekli **DGM Yasasının** ve **Olağanüstü Hal Yasasının** gündeme getirilmesindeki güdülen amaç budur.

Faşist hareket amacına uygun biçimde saldırılarını, toplumdaki etkin kişilere yöneltmektedir. Güdülen amaç kitleler içinde tedirgin bir ortam ve yılgınlık yaratmaktır.

CHP milletvekili **Abdurrahman KÖKSALOĞLU** faşistler tarafından katledilirken, saldırının boyutlarının nerelere kadar vardığı açıkça ortaya çıkmıştır. KÖKSALOĞLU'nun katledilmesi, faşist hareketin planlı ve hesaplı saldırısının bir uzantısıdır. Bu olayı sadece, **"bir bölgenin ele geçirilmesi"** mantığı içinde değerlendirmek, faşistlerin uygulamak istedikleri planı anlamamazlıktan gelmektir. Faşist hareket namlularını bir CHP milletvekiline kadar uzatırken, bu olayın toplumun çeşitli kesimlerinde yaratacağı etkiyi ve getireceklerini hesaplamaktadır.

Ülkemizin içinde bulunduğu şartlarda, ilerici-devrimci sosyalist hareket faşizme karşı onun oyunlarını bozarak, anti-faşist mücadeleyi yükseltmek zorundadır.

Faşizme karşı mücadele kitlelerin mücadelesidir. **Faşizmi ezecek güç işçi sınıfının örgütlü öncülüğündeki tüm anti-faşist güçlerin birliğinden geçmektedir.** Tarih bunun örnekleri ile doludur.

Faşizme karşı bireysel tepkilerle mücadele verilemez. Hele hele faşist saldırılara karşı sessiz kalınarak, pasifizme düşerek hiç verilemez.

İşçi sınıfı Türkiye'de de faşizmi tarihin çöplüğüne atacaktır.

KEMAL TÜRKLER KATLEDİLDİ.

Faşist hareket bir yandan **Çorum**'da olduğu gibi toplu katliamların planlarını yaparken, öte yandan cinayetlerini ulaşabilecekleri en üst noktalara vardırmaktadır. 22.7.1980 tarihinde, DİSK'in kurucusu,

Faşist hareket kapitalizmin gelişimi içinde bugün elde ettiği kitle tabanının zaman içinde eriyeceğini bilerek "ya şimdi ya da hiçbir zaman" sabırsızlığı içindedir.

DİSK'in 11 yıllık Genel Başkanlığını yapmış, MADEN-İŞ Sendikası Genel Başkanı **Kemal Türkler**'i Merter'deki evinin önünde hunharca katletmişlerdir.

Kemal TÜRKLER'e sıkılan kurşun onun kişiliğinde işçi sınıfına, işçi sınıfının sendikal birliği DİSK'e sıkılmış bir kurşundur. Olay sadece bir iki faşistin saldırısı değildir. Faşist hareketin uygulamakta olduğu, iktidara yürüyen bir politikasının uzantısıdır.

Olayın duyulması üzerine, **DİSK Yürütmek Kurulunun** 3 üyesi hastaneye gitmiş ve DİSK Yürütme Kurulu adına yapılan bir açıklama ile olay kınanarak, tüm örgüt duyarlı olmaları konusunda uyarılmış ve izinler kaldırılmıştır. Ayrıca **DİSK Yönetim Kurulu** ve **Başkanlar Konseyi** olağanüstü olarak toplantıya çağrılmıştır.

DİSK Yürütme Kurulu topluca Kemal TÜRKLER'in evine giderek ailesiyle görüşmüştür.

Sürekli toplantı halinde bulunan DİSK Yürütme Kurulu adına bir açıklama yapan **BAŞTÜRK** şöyle demiştir:

Bugün eski DİSK Genel Başkanı ve Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler evinin önünde faşist caniler tarafından hunharca katledilmiştir.

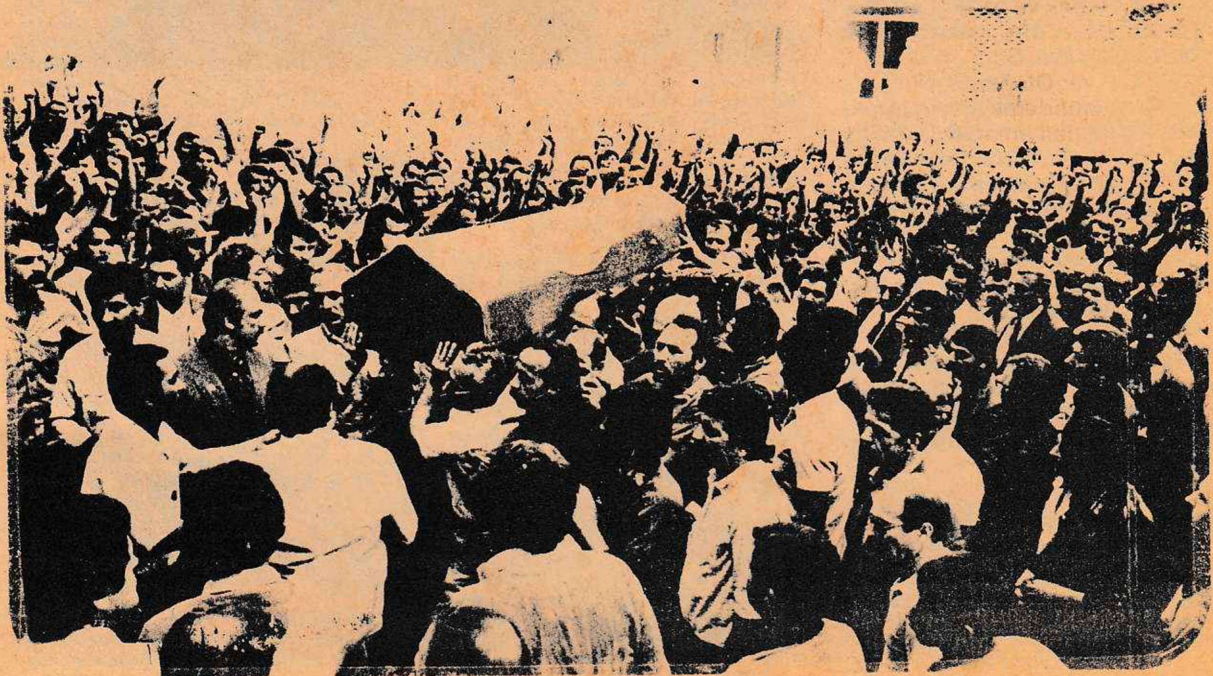
Son günlerde önemli ölçüde tırmanan faşist saldırı ve cinayetler artık işçi sınıfı önderlerini hedef almıştır. Sıkılan kurşunlar Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkımıza sıkılan kurşunlardır. Kemal Türkler'in ölümü sıradan bir olay değildir.

Faşist hareket kapitalizmin gelişimi içinde bugün elde ettiği kitle tabanının zaman içinde eriyeceğini bilerek "ya şimde ya da hiç bir zaman" sabırsızlığı içindedir. Ve faşist hareket siyasi partileri ideolojik olarak etkileyerek gözü kara biçimde bugünkü siyasi iktidarı son noktasına kadar kullanarak, her türlü yönteme başvurarak hedefine doğru yürümektedir: kitle katliamları, toplumda saygınlığı olan kişileri, işçi önderlerini katletme, böylece; öncelikle İç Anadolu'da belli kentleri ele geçirme, ardından büyük kentlere doğru yürüme, "bölücülük" bahanesiyle Doğu'ya saldırma, iç savaş ve darbe.

Yapılan katliamlar bir darbenin hazırlığı içindir.

Faşist saldırı ve cinayetlerin sorumlusu emperyalist mihrakların, egemen sınıfların beslediği, kolladığı, yönlendirdiği faşistleri koruyan, onları yakalattırmayan, yakalananların ise hapishanelerden salınmasına göz yuman, faşist saldırıları perdelemek için nokta operasyonlarına girişen ve en önemli cinayetlerden sonra demokratik hakları daha da boğazlatmak için girişimlerde bulunan Demirel iktidarıdır.

DİSK olarak acımız büyüktür.

Ancak Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkımız ve işçi sınıfının devrimci sendikal örgütü DİSK, bu olay karşısında susmayacaktır. İşçi sınıf tüm gücünü kullanarak bu olayın karşısına dikilecek ve faşizme karşı savaşını sürdürecektir.

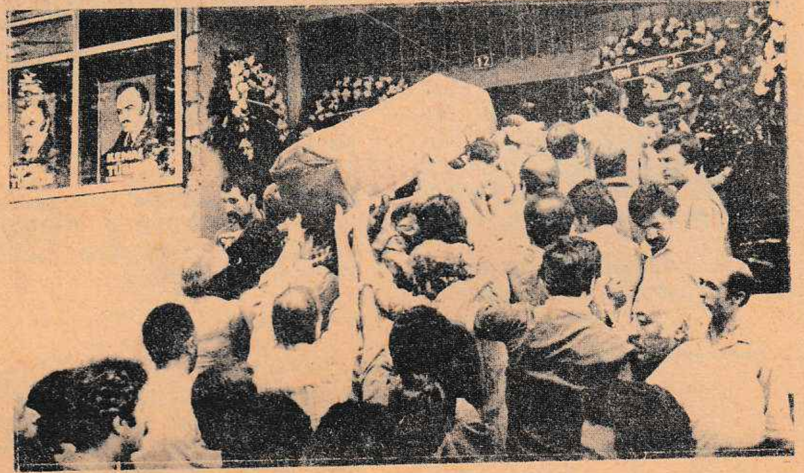
DİSK Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi yarın ortak bir toplantı yaparak bundan sonraki tavrını belirleyecektir.

Bu andan itibaren DİSK'e üye Sendikaların yönetim kademelerinde görevli olan tüm Sendikacıların izinleri kaldırılmış ve tüm örgütün duyarlı halde hazır beklemesi için talimat verilmiştir.

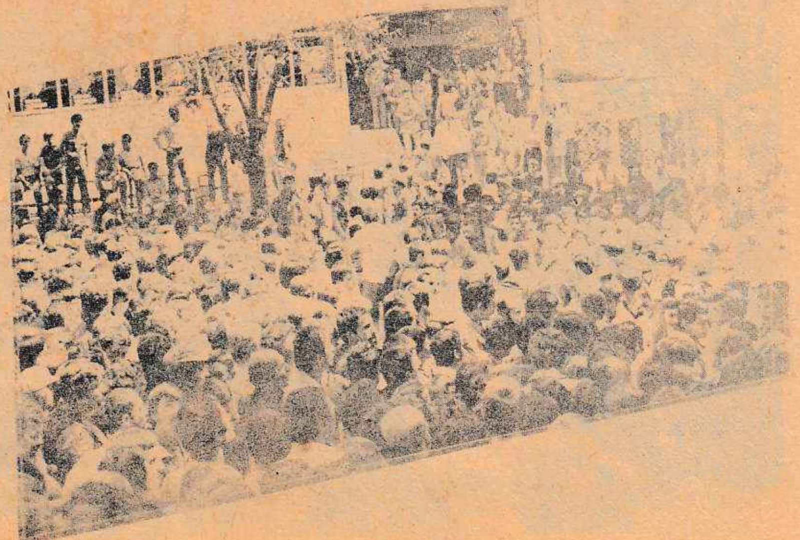
GENEL YÖNETİM KURULU VE BAŞKANLAR KONSEYİ TOPLANIYOR

DİSK Yürütme Kurulu'nun çağrısı üzerine aynı gün **Genel Yönetim Kurulu** ve **Başkanlar Konseyi** saat 19.00'da ortak bir toplantı yapmışlardır. Yapılan toplantıda olayların gelişimi değerlendirilmiş, faşist cinayet şebekelerinin işledikleri bu cinayet karşısında örgütümüzün tepkisinin boyutları görüşülmüştür.

Öte yandan DİSK Yürütme Kurulumuzun kararıyla Genel Sekreter **Fehmi IŞIKLAR** Başkanlığında, DİSK Yürütme Kurulu Üyeleri **Mukbil ZIRTILOĞLU**, **Kemal DAYSAL** ve MADEN-İŞ Genel Başkan Vekili **Murat TOKMAK**'tan oluşan bir komite kurularak, cenaze töreni ile ilgili hazırlıklara başlanılmıştır.

Toplantının ertesi güne uzaması üzerine, sabah saat 11.00 de bir basın toplantısı düzenleyen DİSK Genel Başkanı **Abdullah BAŞTÜRK,** Genel Yönetim Kurulu ve BAŞKANLAR Konseyinde değerlendirilen konuları içeren açıklamalarda bulunmuştur.

"Faşizme karşı olmak" tek koşuluyla örgütlere güç ve eylem birliği çağrısında bulunan **BAŞTÜRK**, özetle şöyle demiştir:

25 Ocak Ekonomik Önlemlerinin açıklanmasından bu yana 6 ay geçmiştir. Bu önlemlerin açıklanmasından önce 100 gün mühlet isteyen Demirel iktidarının önlemlerini açıklanmasından sonraki 6 ay içinde vardığı yer, daha fazla sömürü ve baskı, sefalet ve kan olmuştur. Hayat pahalılığı, işsiz-

Yapılmak istenen açıktır: Değişen dünya koşullarında emperyalist-kapitalist sistemin Türkiye'ye verdiği Ortadoğu'da ileri jandarma karakolu görevinin vazgeçilmez koşullarını yaratmak, sömürü ve baskıyı sürekli kılabilmektir.

lik artmaya devam etmektedir. Kıtlıklar sürmektedir. Esas önemli olan faşist saldırı ve cinayetler, ulaşabileceği en üst düzeylere varmıştır. Son olarak DİSK'in kurucusu ve DİSK'in 11 yıl süreyle Genel Başkanlığını yapan Maden-İş Sendikamızın Genel Başkanı Kemal Türkler evinin önünde faşist caniler tarafından hunharca katledilmiştir. Artık hedef üretimi elinde bulunduran işçi sınıfının sendikal önderleridir.

Türkiye'de faşist hareket bugüne kadar çeşitli biçimlerde sürdürdüğü insanlık düşmanı yüzünü Kemal Türkler'in şahsında Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkına sıkılan kurşunlarla daha açık biçimde sergilemiştir. Faşist hareket iktidar olma özlemiyle sabırsızca ve hunharca saldırmaktadır. İşçi, köylü, esnaf, zanaatkâr ilerici, yurtsever, demokrat ayrımı yapmadan, dinsel inançları sonuna kadar istismar ederek saldırmaktadır.

DİSK tüm emekçilerin, tüm çalışanların demokratik hak ve özgürlüklerini sonuna kadar korumaya kararlıdır. Bu nedenle, 1967'da üçbine yakın üyemizin işsiz kalması pahasına girişilen eylemlerle karşı çıktığımız DGM yasasına bugün de karşıyız. Olağanüstü Haller Yasasına ve diğer baskı yasalarına tümüyle karşıyız.

Varolan demokratik hakları alabildiğince kısıtlayan yasalar emekçiler için zaten yeterince ağır hükümler içermektedir. Daha fazla baskı ne getirecektir? Göstermelik parlamento ile diktatörlük uygulama isteğinin sonucu tarihteki örnekleriyle bellidir.

Yapılmak istenen açıktır: Değişen dünya koşullarında emperyalist-kapitalist sistemin Türkiye'ye verdiği Ortadoğu'da ileri jandarma karakolu görevinin vazgeçilmez koşullarını yaratmak, sömürü ve baskıyı sürekli kılabilmek. Bu noktadan hareketle Demirel iktidarı emperyalistlere ve faşistler teslim olmuştur.

Demirel bugünkü ekonomik ve toplumsal bunalımın önde gelen mimarı ve faşizmin en büyük hamisidir.

Türkiye İşçi Sınıf ve emekçilerin, anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şovenist mücadelesinin bütünlüğü içinde bugün tek bir hedefi vardır: İktidara doğru yürümek isteyen faşist harekete karşı mücadele etmek.

Gün demokrasi güçlerinin daha kararlı, örgütlü, aktif mücadele günüdür.

Tarihsel deneyleriyle faşizme işçi sınıfı için ne anlama geldiğinin bilincinde olan DİSK, faşizme karşı mücadelede en geniş kitleleri kucaklamak gereğini bilerek, faşizme karşı dolaylı ya da dolaysız olarak kararsız kalanlara, tarihsel görevlerini savsaklayanlara rağmen, faşizme karşı direnecektir.

Tüm kamuoyu şunu çok iyi bilmelidir ki, kurucumuz ve eski genel başkanımız Kemal Türkler'in faşist canilerce katledilmesiyle işçi sınıfı yıldırılamayacaktır. İşçi sınıfının mücadelesinde yılgınlığa, teslimiyete yer yoktur. Türkiye işçi sınıfı faşizme karşı sınıfsal varlığını ve onurunu kanının son damlasına kadar savunacaktır. DİSK, faşizme karşı mücadelesini her şart ve koşulda daha da yoğun bir biçimde sürdürecektir.

Faşist yönetim tezgahlayanlar şunu kafalarına sokmalıdırlar ki, fabrikalarımızda, işyerlerimizde, tarlalarımızda, işçi mahallelerimizde, hayatın her alanında bugüne kadar sürdürülen mücadele güçlenerek sürecektir.

Faşizm yenilebilir. Tarih bunu göstermiştir. Türkiye işçi sınıf ve emekçiler bunu bir kez daha gösterecektir.

Faşizmi yenmek için onu iyi tanımak, tüm güçlerimizi birleştirmek gereklidir.

Faşizm köylülere düşmandır.

Faşizm, esnaf ve zanaatkarlara düşmandır. Bugün güçlü oldukları yerlerde faşist çetelerin esnaf ve zanaatkarlardan haraç alması, yarın iktidar olduklarında neler yapabileceklerinin en açık göstergesidir.

Faşist güçler bazı bölgelerde alevi-sünni ayrımını körükleyerek sünni yurttaşları kazanmayı amaçlamaktadır. Gerçekte ise onlar bu konuda da iki yüzlüdür. MSP Yozgat İl Başkanının dediği gibi, onlar sünni yurttaşların da düşmanıdır. Alevi yurttaşlar ise, Sivas'ta, Kahramanmaraş'ta, en son Çorum'da faşizmin hiçbir ayrım yapmadan kendilerini nasıl yok etmek istediklerini bilmektedirler. Faşizme karşı durmak, onların şu andaki tek hedefleri, yaşama görevleridir.

Faşizm, dünyanın her yerinde ırk ayrımını körükler, ırkçılık yapar. Irkların üstünlüğünü savunur. Faşizm, Türkiye'de Doğu'da yaşayan insanlarımızmın düşmanıdır.

Bu nedenle, tüm köylüleri, esnaf ve zanaatkarları, alevi-sünni tüm yurttaşlarımızı, Doğu'daki halkımızı faşizme karşı mücadelede işçi sınıfının yanında saf tutmaya çağırıyorum.

Yaşama hakkını, can güvenliğini savunan tüm yurtseverleri, demokratlar, ilericileri, devrimcileri, faşizme karşı ortak mücadeleye çağırıyorum.

Bu anlamda faşist saldırı ve cinayetlere karşı başta Türk-İş sendikaları olmak üzere bağımsız, ilerici sendikalara ve tüm demokratik kuruluşlara eylem birliği öneriyorum.

DİSK, Faşizme Karşı olmak tek koşuluyla her örgütle güç ve eylem birliği yapmaya hazırdır.

Türkiye işçi sınıfı üretimden gelen gücünü, macadeledeki kararlılığını yaşamının her alanında sergileyerek faşizme karşı mücadelesini daha üst düzeylerde sürdürecektir.

Geleceği elinde tutan işçi sınıfı faşistlerden yaptıklarının tüm hesabını soracaktır. Bunu hiçbir güç engelleyemeyecektir.

Faşistler döktükleri kanda mutlaka ve mutlaka boğulacaklardır.

Diğer yandan cenaze töreni ile ilgili hazırlıklar tamamlanarak, DİSK Yürütme Kurulunca bir açıklama yapılmıştır. DİSK Yürütme Kurulunun cenaze törenine ilişkin açıklamasında, DİSK'in kurucusu 11 yıllık Genel Başkanlığında bulunan Kemal TÜRKLER'in naaşının DİSK Genel Merkezinde katafalka konulacağı ve naaşı önünde saygı duruşunda bulunulacağı belirtilmiştir.

Açıklama şöyledir:

Faşist katillerce hunharca öldürülen DİSK'in kurucusu olan ve 11 yıl süreyle başkanlığını yapan Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in naaşı yarın (24.7.1980) DİSK Genel Merkezinde mücadele arkadaşlarının saygı duruşu ile katafalka konulacaktır. Türkler'in tüm mücadele arkadaşları, dostları, tüm sendika yöneticileri, işçiler ve emekçiler yarın çalışma saatleri içinde ve Cuma günü saat 12.00'ye kadar DİSK Genel Merkezinde Kemal Türkler'in naaşı önünde saygı duruşunda bulunabileceklerdir.

25 Temmuz Cuma günü(Aksaraya Murat Paşa Camiinde) öğle vakti yapılacak cenaze töreninden sonra Kemal Türkler Topkapı-Çamlık Mezarlığınd toprağa verilecektir.

Faşistler, döktükleri kanda mutlaka ve mutlaka boğulacaklardır.

ŞALTERLER INİYOR

Kemal TÜRKLER'in 22.7.1980 tarihinde faşist canilerce katledilmesi üzerine 23.7.1980 Çarşamba günü tüm ülkede, **DİSK üyesi işçilerin** bütünüyle katıldığı, **TÜRK-İŞ** ve **bağımsız sendikaların** onbinlerce üyesinin katıldığı protesto eylemleri yapılmıştır.

Petrolü damıtanlar, çeliğe su verenler, kumaşı dokuyanlar, yeraltından madenleri çıkaranlar demiri oya gibi işleyenler gıda maddelerini üretenler, kentlerin hizmetlerini sürdürenler, yüreklerindeki faşizme karşı sınıfsal kinleriyle şalterleri indirmişler ve tüm sanayi kollarındaki yüzbinlerce işçi üretimi durdurmuştur.

Faşizme karşı mücadele, kitlelerin örgütlü mücadelesidir: onların kitlesel tepkileridir" gerçeğinden hareketle, işçilerin bu anti-faşist protestosu diğer emekçilerin de desteğiyle tüm ülkeyi kucaklamıştır.

İşçiler Kemal TÜRKLER'e sıkılan kurşunun işçi sınıfına sıkılmış bir kurşun olduğu bilinciyle, bu cinayet şebekelerine, onların işledikleri cinayetlere, ulaşmak istedikleri düzene karşı tepkilerini gösterirken, onların destekleyicilerine de kararlı biçimde şöyle haykırıyorlardı . **Türkiye işçi sınıfı faşizme, emperyalizme, şovenizme karşı mücadelesini daha ileri boyutlarda sürdürecektir ve faşistler bir gün mutlaka, ama mutlaka yokolup gideceklerdir.**

DİSK üyesi işçiler, TÜRK-İŞ ve bağımsız sendikalara bağlı işçilerle birlikte giriştikleri bu eylemde dosta ve düşmana

KEMAL TÜRKLER'İN KATLEDİLMESİ ÜZERİNE PROTESTO TELGRAFI GÖNDENE SİYASİ PARTİ, DEMOKRATİK ÖRGÜT VE SENDİKALAR

DIŞARDAN GELENLER

AVRUPA YURTSEVERLERE FEDERASYONU
Fidef
Komkar
Pierburg Emekçileri
Schwaebgmuend işçi birliği
Türkiyeli İşçiler Kültür Merkezi Yönetim Kurulu
Weinheim Türk İşçileri Birliği
Wiesbaden İşçi Derneği Yönetim Kurulu

Afsad
Ankara Tabib Odası Yönetim Kurulu
Alpaslan Işıklı (SBF Öğretim Üyesi)
Ali Naili Erdem (AP Gn. Başk. Yard.)
BETON-İŞ
BASIN-İŞ Koçhisar Şubesi (TÜRK-İŞ)
Belediye Başkanlıklarından
Diyarbakır Belediyesi Başk. Medhi Zana
Küçükyalı Belediye Başkanı
Seferhisar Belediye Başkanı
Kırşehir Belediye Başkanı

Cevat Geray (SBF) Dekanı)
Cahit Karakaş (Millet Meclisi Başkanı)
CHP Parlamenterleri
Adil Ali Cinel
Ahmet Şener
Abdullah Emre İleri
Alişan Canpolat
Bahir Ersoy
Erol Çevikçe
Ertoz Vahit Suiçmez
Hüseyin Kaleli
Kenan Bulutoğlu
Muammer Aksoy
Nejat Ölçen
Necdet Uğur
Nurettin Yılmaz
Rahmi Kumaş
Selahattin Öçal
Yılmaz Cemal Bor
CHP Ankara İl İşçi Komitesi
CHP Bandırma İlçe Yönetim Kurulu
CHP Balıkesir İlçe Başkanı
CHP Enez İlçesi
CHP Fatih İlçesi Gençlik kolu Yön.Kur.
CHP Kayseri İl Örgütü
CHP Kochisar İlçe Örgütü
CHP Samsun İl Örgütü
CHP Seferhisar İlçe Örgütü
CHP Zonguldak İl Yönetim Kurulu
CHP İstanbul İli Kadın Kolu Yönetim Kurulu
DEV Maden-İş Eyüp Silahtarağa Şubesi
Demokrat Gazetesi
Demokrat Gazetesi Ankara Bürosu Çalışanları
Demokrat Sanatçılar Topluluğu (DEMAR)
Ege KÖY-DER Bademler Şubesi
Ekrem Ceyhun Devlet Bakanı
Ege Bölgesi Maden İşçileri Sendikası
Fahri Özdilek (Milli Birlik Grubu Başkanı)
Gazi Eğitimi Enstitüsü Öğretmenleri
GENEL-DER İzmir Şubesi
Güney Film
GENEL-DER Marmara Bölge Temsilciliği
İlksan Merkez Yürütme Kurulu
İstanbul Tabib Odası
İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şb. Yön. Kurulu
İzmir Eczacı Odası Yönetim Kurulu
İş Müfettişleri Derneği (İM-DER)
İhsan Sabri Çağlayangil (Cumhurbaşkanı Vekili)
Kuşadası Kültür ve Dayanışma Derneği
Kırka Halk Odası Yönetim Kurulu
Kıbrıs Amme Memurları Sendikası
KÖY-KOOP Marmara Temsilciliği
Lefkoşe Belediye Emekçileri Sendikası
Marmara Köylüleri Dayanışma Derneği
Mülkiyeliler Birliği Yönetim Kurulu
Mihri Belli
Makina-İş Sendikası
Makina Mühendisleri Odası

İş bırakma eylemine 800 000 civarında işçi katıldı

Muğla İşletmecilik Yüksek Okulu Öğretim Üyesi ve TÜMÖD Genel Saymanı
Orhan Apaydın (İstanbul Barosu Başkanı)
Oktay Kurtböke (Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü)
Özgür Tüm Gıda-İş
PTT Teknisyenleri Derneği
Parlamento Muhabirleri Derneği
Polis Bakım ve Yardım Sandığı (Polzar)
Pamuksen
Sayıştay Denetçileri Derneği Yönetim Kurulu
TİP Tarsus İlçe Örgütü
TEK-GIDA İŞ Bursa Şubesi
Teksif Yönetim Kurulu
Tez Büro-İş Sendikası 1-2 No.lu Merkez Şubeleri
Teksif Sendikası Adıyaman Şube Yönetim Kurulu
Türk-Harf-İş Sendikası Yönetim Kurulu
TÜM-HAS-İŞ 3. Bölge Temsilciliği
TÖBGİS
TEKSİS
Tüm Yüksek Tekniker Ve Teknikerler Derneği
T. Ziraatçiler Derneği
TÜMAS İstanbul Şubesi
Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı
Türk Tabibler Birliği Merkez Konseyi
Türkiye Metal-İş
Türk Deniz Ulaş-İş
Türk Veteriner Hekimleri Birliği
Tüm-Has-İş Tarsus Sıtma İşçileri
Türkiye Maden İşçileri Sendikaları Federasyonu
Türkiye Devrimci Ağaç Sanayi İşçileri Sendikası (DEVAS-İŞ)
TÜMİS (Tüm Müzik ve Sahne İşçileri Sendikası))
ULAŞ-İŞ Sendikası
Yaşar Kemal
Yağlı Tohumlar Kooperatifi Yönetim Kurulu
Yugoslavya Büyükelçisi
Yol-İş Federasyonu (Türk-İş)
Yeni Ges-İş
Yol-İş Sivas Yürütme Kurulu
YSE-İş Sendikası Mardin Şubesi Yönetim Kurulu
YSE-İş Sendikası ~~Kars~~ Şubesi
Zonguldak Demiryolu Cer İşçileri Sendikası
Merkez Konseyi

şunu kanıtladılar: **Faşizmi yenecek tek güç işçi sınıfının örgütlü öncülüğündeki tüm emekçilerin birlikte verecekleri mücadeleden geçer.**

İşçi sınıfının ve emekçilerin bu duyarlı tepkisi karşısında korkan ve telâşa kapılan egemen sınıflar ve onların temsilcileri, **"işçileri itidale davet"** nutukları atıyorlardı.

Öte yandan tüm olanaklar kullanılarak, işçilerin bu haklı tepkisinin önünün kesilmesi için çabalar harcanıyordu. Ancak ne yapılsa hepsi boşunaydı. İşçiler ve emekçiler yaptıklarının ve varmak istedikleri hedefin bilincindeydiler.

"Bana sağcılar cinayet işliyor dedirtemezsiniz" diyenler, işçi sınıfının bu ortak çıkışı karşısında, geri adım atmaktan başka yol bulamıyordu.

İşyerleri basılıyor, temsilciler gözaltına alınıyor, iş başına dönmeleri için çağrılar yapılıyor.., Ama işçiler kararlılıklarını bir adım geri atmadan sürdürüyorlar...

TÜRKLER'in öldürülmesi üzerine yapılan **iş bırakma eylemine** katılma oranı çok yüksek olmuştur. DİSK üyesi sendikalara bağlı işçilerin yanında, TÜRK-İŞ'e bağı 20 sendikanın üyeleri ve birçok bağımsız sendikanın üyesi de bu eyleme katılmıştır. Eyleme katılan sendikalı işçilerin sayısının 800.000 civarında olduğu saptanmıştır. Sendikalı işçilerin yanında sendikal haklardan yoksun, memur, teknik eleman, sağlık emekçisi ve diğer çalışanların da katılmasıyla, yaklaşık 1.000.000 civarında işçi-emekçi, tek ses, tek yürek olarak faşizme karşı sınıfsal kinlerini haykırmışlardır.

DİSK Merkez Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyinin ortak toplantısından sonra bir açıklama yapan DİSK Genel Sekreteri **Fehmi IŞIKLAR**, DİSK'in faşist odakların üzerine örgütlü bir biçimde gideceğini açıklamış ve faşist cinayetlere karşı en doğal tepkilerini gösteren işçilerin göz altına alınmasını kınamıştır.

DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR'ın açıklaması şöyledir:

DİSK Merkez Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi ve tüm örgütün duyarlılığı ile dün yurdun dört bir yanından yalnız DİSK üyesi işçiler değil, Türk-İş ve bağımsız sendika üyeleri de DİSK eski Genel Başkanı ve Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in faşistlerce hunharca öldürülmesi üzerine en doğal tepkiyi göstererek iş bırakmışlardır. İşçilerin bu doğal tepkisi üzerine bazı bölgelerde işçiler göz altına alınmışlardır.

Ülkede can güvenliğini sağlamak bir yana faşist canileri koruyan siyasi iktidar bu çabalarıyla olayları biraz daha kışkırtmaktan öte bir iş yapmamaktadır. TRT'de çok önceden hazırlanmış izlenimini veren yayınlarla olayları daha da kışkırtan siyasi iktidarın, en doğal tepkiyi göstererek faşist cinayetleri protesto eden işçiler gözaltına alması marifet değildir. Marifet samimi olarak yaşama hakkını savunmaktır.

İktidarın bu çabalarını şiddetle protesto eder, göz altına alınan işçilerin derhal salınmasının zorunluğunu vurgularız. DİSK gözaltına alınan işçilere sonuna kadar sahip çıkacaktır. Siyasi iktidar yeni olayların kışkırtıcısı olmaktan artık çıkmak zorundadır.

DİSK Merkez Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi şunu bir kez daha açıklar ki, DİSK tüm demokrasi güçleriyle birlikte faşizmi yok edinceye kadar örgütlü bir biçimde faşist odakların üzerine üzerine gidecektir. Faşizm mutlaka yenilecektir.

Kemal Türkler'in cenazesi yarın öğle vakti Aksaray Murat Paşa Camiinden kaldırılaracak ve Topkapı-Çamlık Mezarlığında toprağa verilecektir. Ülke çapında cenaze törenine katılma olanağı bulamayan işçi ve emekçiler yarın 13.30'da işyerlerinde saygı duruşunda bulunacaklardır.

KEMAL TÜRKLER'İN NAAŞI DİSK GENEL MERKEZİNDE KATAFALKA KONUYOR

Kemal TÜRKLER'in naaşı önünde Sendika yöneticilerinin, mücadele arkadaşlarının, işçilerin ve emekçilerin saygı duruşunda bulunacakları katafalk DİSK Genel Merkezinde hazırlanmıştır.

Sabah erken saatlerden itibaren DİSK Genel Merkezinin önüne binlerce işçi gelmeye başlamıştır. İşyerlerinden gruplar halinde gelen iş giysileri içindeki işçiler, DİSK'in kurucusu, 11 yıllık DİSK Genel Başkanlığını yürütmüş, MADEN-İş Genel BAŞKANI Kemal TÜRKLER'e saygı duruşunda bulunmak için sıraya girmişlerdir.

Saat 10.30 sıralarında DİSK Genel Merkezinin önüne gelen TÜRKLER'in naaşı kırmızı gömlekli DİSK görevlileri tarafından alınarak eller üzerinde işçilerin önünden geçirilmiştir. Daha sonra DİSK Genel Başkanı Abdullah BAŞTÜRK ve diğer DİSK Yöneticileri ve DİSK'e bağlı Sendikaların başkanlarının omuzlarında, hazırlanan katafalka konulmuştur.

TÜRKLER'in naaşı önünde ilk saygı duruşu DİSK Yürütme Kurulu üyelerince yapılmıştır. Daha sonra DİSK Genel Başkanı Abdullah BAŞTÜRK ve DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR nöbet tutarken, TÜRKLER in ailesi saygı duruşunda bulunmuştur. DİSK Yürütme Kurulu üyelerinden ve ailesinden sonra 27 yıllık genel başkanlığını yaptığı MADEN-İŞ sendikasının Yürütme Kurulu saygı duruşunda bulunmuştur.

TÜRKLER'in başında, tüm sendika Başkanları sırayla nöbet tutmuşlardır.

Sabah erken saatlerden itibaren katafalkın önünden onbinlerce işçi tek sıra haline geçmiştir. DİSK üyesi işçilerin yanında, siyasi parti temsilcileri, demokratik örgütlerin yöneticileri, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların yöneticileri ve bağım-

SİYASİ PARTİ TEMSİLCİLERİ, DEMOKRATİK ÖRGÜT VE SENDİKA YÖNETİCİLERİ

Ahmet Yıldız - (Halkevleri Genel Başkanı)
Aslan Başer Kafoğlu - (Demokrat Gazetesi Gnl. Koordinatörü)
Ali Dinçer - (Ankara Belediye Başkanı)
Behice Boran - (TİP Genel Başkanı)
Bağımsız Maden-İş Sendikası Genel Başkanı
Beria Önger - (Türkiye İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı)
CHP Bakırköy İlçe Yönetim Kurulu adına
- Avcılar Belediye Başkanı
- CHP İl Gençlik Kolu Başkanı
- CHP İl Kadın Kolu Başkan Yrd.
- Güngören Belediye Başkanı
- Kocasinan Belediye Başkanı
- Küçükçekmece Belediye Başkanı

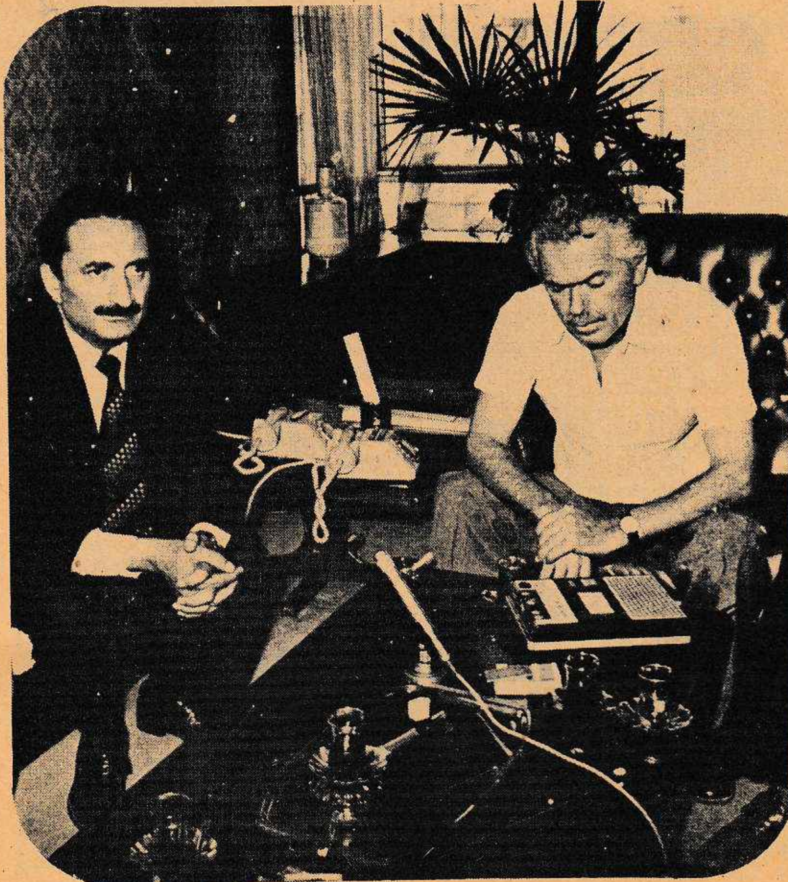
Cevdet Selvi - Petrol-İş Genel Başkanı
Cenan Bıçakçı - (SDP Genel Başkanı)
Ali Topuz - CHP İST. Milletvekili
Ayhan Altuğ - CHP İST. Milletvekili
Altan Tuna - CHP Çanakkale Milletvekili
Bahir Ersoy - CHP İST. Milletvekili
Cengiz Şenses - CHP Milletvekili
Deniz Baykal - CHP Milletvekili
Ertuğrul Günay - CHP Ordu Milletvekili
Erol Saraçoğlu - CHP Milletvekili
Ertoz V. Suiçmez - CHP Milletvekili
Fikret Gündoğan - CHP İstanbul İl Başkanı
Ferhan Aslantaş - CHP Milletvekili
Gündüz Onaz - CHP Milletvekili
Hasan Zengin - CHP milletvekili
Hikmet Çetin - CHP İST. Milletvekili
İsmail Hakkı Öztorun - CHP Milletvekili
Kemal Anadol - CHP Milletvekili
Neccar Türkcan - CHP Milletvekili
Necati Cebe - CHP Milletvekili
M. Ali Pestilci - CHP Milletvekili
Mustafa Üstündağ - CHP Genel Sekreteri ve Arkadaşları
Sabri Tığlı - CHP Kastamonu Milletvekili
Sevil Korum - CHP Milletvekili
Süleyman Genç - CHP Milletvekili
Teoman Köprüler - CHP Milletvekili
Yılmaz Alpaslan - CHP Tekirdağ Milletvekili
Eser Ayanoğlu - Tümas Genel Merkezi, Tümas İst. Şubesi adına
Hasan Özcan - Fidef Genel Başkanı
H. Ferudun Şakar - Vatan Partisi Genel Başkanı
Hasan Fehmi Mavi - TÜS-DER Genel Başkanı
İbrahim Denizcier - Türk-İş Genel Başkanı
İbrahim Öztürk - Hava-İş Sendikası Genel Başkanı
Kimsan-İş Sendikası Genel Başkanı
Karikatürcüler Derneği
Medhi Zana - Diyarbakır Belediye Başkanı
Mehmet Maray - Çırak-Der
Mahmut Dikerdum - Türkiye Barış Komitesi Genel Başkanı
Mehmet Ali Aybar
Nizamettin Barış - TÜM-DER Genel Başkanı
Nedim Tarhan - KÖY-KOOP Genel Başkanı
Oktay Kurtböke - TGS Genel Başkanı
Pak-SAT-İŞ Sendikası Genel Başkanı
Seramik-İş Sendikası Genel Başkanı Semih Eryıldız
Suphi Karaman - Cumhuriyet Senatosu Milli Birlik Grubu adına
Süleyman Kaya - Türkiye Banka ve Sigorta Mensupları Sendikaları Federasyonu - Banksif adına
Süleyman Ceydelik - SDP İstanbul İl Başkanı
Tüm Metal-İş Genel başkanı
Tür İnşaat İşçileri Sendikası Genel Başkanı
Yavuz Önen - TMMOB Başkanı
Ziya Hepbir - Sosyal Demokrat İşçi Sendikaları Konfederasyonu
Alman Komünist Partisi
Belçike Hristiyan İşçi Sendikaları Konfederasyonu
Bulgaristan Sendikaları Merkeze Konseyi Belçika Komünist Partisi
CGT Bashrin Bölge Örgütü ve Alsas'daki Türk İşçileri ve Diğer İşçiler
DİK Metal İşçileri Federasyonu
DSF Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu
Fransız Komünist Partisi Merkez Komitesi
Fransız Komünist Partisi Bashrin Federasyonu
Fransız Genel İş Konfederasyonu Bdur Bölgesi
(Fransa Demokratik İşçi Federasyonu) CFDT Genel Metalurji Federasyonu
Hollanda Hristiyan Sendikalar Konfederasyonu
İnsan Hakları Uluslararası Birliği
İtalyan CGIL-CISL ve UIL İşçi Konfederasyonları
Peri İşçi Sendikaları Birliği
Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu
Yunanistan Genel İş Konfederasyonu
Yunanistan Metal İşçi sendikaları Komitesi

● **Faşizmi yenecek tek güç işçi sınıfının örgütlü önderliğinde tüm emekçilerin birlikte verecekleri mücadeledir.**

sız sendikaların yöneticileri saygı duruşunda bulunmuşlardır.

24.7.1980 çarşamba günü saat 10.30'dan, 25.7.1980 perşembe günü saat 12.00'ye kadar 29.000 işçi, emekçi, sendikacı, demokratik örgüt temsilcisi, siyasi parti temsilcisi saygı duruşunda bulunmuştur.

Olayın uluslararası planda duyulmasından sonra, cenaze törenlerine katılmak üzere Ülkemize gelen uluslararası sendikal hareketin temsilcilerinden DSF Genel Sekreteri Jan Nemoudry, CGT Temsilcisi Gilbert Lebaıscon, Dünya Barış Konseyi Temsilcisi J. Benson da saygı duruşunda bulunmuşlardır.

ULUSLARARASI TEPKİ GENİŞLİYOR

Olayı protesto etmek ve faşizme karşı mücadeleyi yükseltmek için yüzbinlerce işçi ve emekçi üretimden gelen güçlerini kullanarak eylemlerini sürdürürken ve DİSK'e protesto telgrafları yağarken, uluslararası planda da tepkiler yükseliyordu. Bir yandan olay protesto edilip, faşist cinayet şebekelerine karşı mücadele sürdürülürken, diğer yandan Türkiye işçi sınıfının mücadelesiyle dayanışma içinde olduğunu bildiren dayanışma gösterileri düzenleniyordu.

DİSK'İ ZİYARETLER

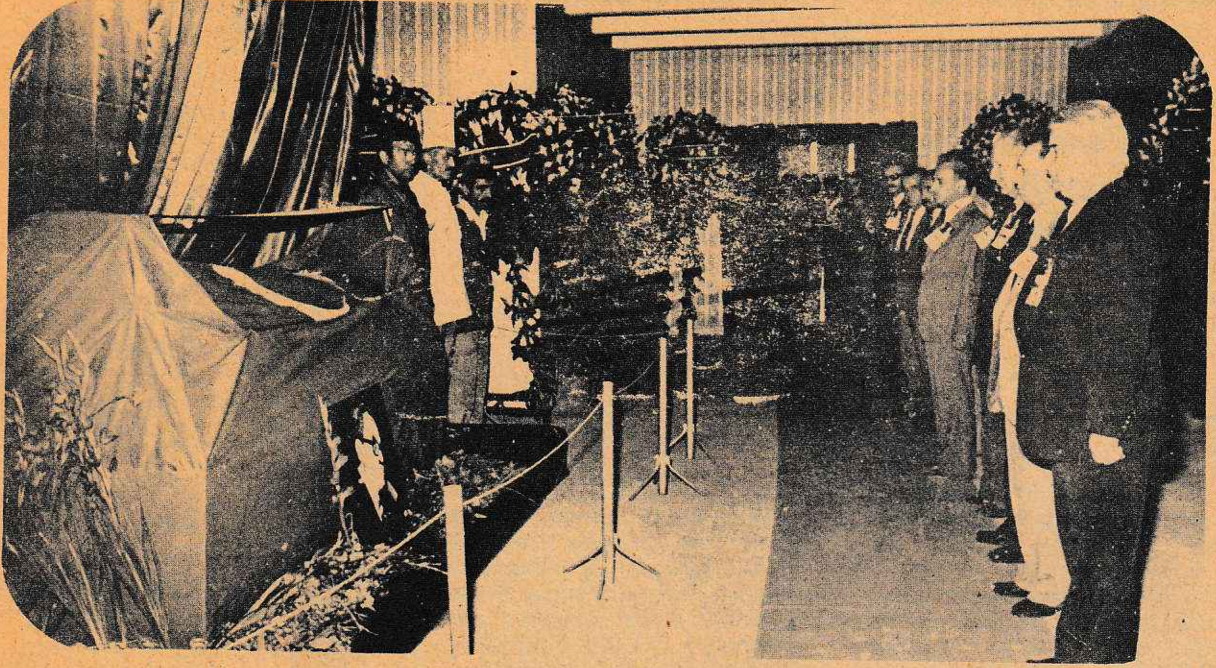
DİSK'in kurucusu, DİSK'in 11 yıl genel başkanlığını yürütmüş, MADEN-İŞ Genel Başkanı **Kemal TÜRKLER**'in öldürülmesi üzerine, başta siyasi parti temsilcileri olmak üzere, bir çok TÜRK-İŞ üyesi sendika yöneticisi, Belediye Başkanları, Bağımsız sendikaların yöneticileri, Demokratik örgütlerin temsilcileri DİSK Genel Başkanı **Abdullah BAŞTÜRK**'ü ziyaret ederek, olaydan duydukları üzüntüleri belirtmişlerdir.

Olayın duyulmasından sonra DİSK'i ilk ziyaret, İstanbul'da bulunan CHP Genel Başkanı **Bülent ECEVİT** tarafından yapılmıştır.

Yanında çok sayıda CHP yöneticisi bulunduğu halde DİSK Genel Merkezine gelen CHP Genel Başkanı Bülent ECEVİT, DİSK Genel Başkanı ve DİSK Yürütme Kurulu üyeleri ile bir süre görüşmüştür.

Görüşmeden önce basına bir açıklama yapan CHP Genel Başkanı Bülent ECEVİT özetle şöyle demiştir:

Bu sabah merhum proföser Nihat Erim'in cenaze töreni için İstanbul'a gelirken İstanbul'a girişte değerli arkadaşım, değerli sendika önderi Kemal Türkler ile ilgili acı haberi aldım. Son derece üzüldüm. K.Türkler Türkiye'de demokratik işçi haklarının gelişmesinde demokratik işçi hakları içinde sendikal hareketin güçlenmesine büyük katkılarda bulunmuş değerli bir sendikacı arkadaşımızdı. Çalışma Bakanı olduğum yıllarda kendisi ile birlikte çalışmaktan, onu yakından

tanışmaktan mutluluk duymuştum. Kendisinin bu korkunç, haince cinayete kurban gitmesi,bu cineyet sonucunda yaşamını yitirmesi Türk demokratik işçi hareketi bakımından büyük bir kayıptır. Allahtan K.Türkler'e rahmet diliyorum. Tüm DİSK camiasına, Sn. Abdullah Baştürk'ün şahsında tüm DİSK topluluğuna, T.Maden İşçileri sendikası topluluğuna ve Kemal Türkler'in yakınlarına ve tüm işçi arkadaşla rıma allahtan tahammül gücü diliyorum.Devletimizi ve demokrasimizi yıkmak isteyenler kanlı ellerini her toplumun her kesimine ve toplumun saygın kişilerine uzatıyorlar.Fakat demokrasiyi yıkamayacaklardır, devletimizi yıkamayacaklardır.Kemal Türkler arkadaşımızın öldürülmesi aynı zamanda açık bir provokasyondur,açık bir kışkırtmadır.Fakat provokasyonları etkisiz bırakmanın yolu provokasyonlara gelmemektedir. Ben inanıyorum ki, bilinçli Türk işçileri bu cinayet karşısında duydukları haklı tepkiyi demokrasiyi, yine demokrasinin kendi kuralları içinde koruma yolunda ve Türkiye'ye barış getirme yolunda güçlerini birleştirerek göstereceklerdir.

Kemal Türkler arkadaşıma tekrar allahtan rahmet diliyorum.

Daha sonra DİSK'e gelen Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, Baştürk'ü ziyaret ederek olaydan duyduğu üzüntüyü bildirmiştir.

FAŞİZME KARŞI KİNİMİZ FAŞİSTLERDEN SORULACAK HESABIMIZ VAR

DİSK tarafından oluşturulan komite tarafından cenaze töreni ile ilgili olarak tüm hazırlıklar yürütülmüş, gerekli görüşmelerde bulunulmuş daha sonra, Tertip Komitesi Başkanı DİSK Genel Sekreteri **Fehmi IŞIKLAR** tarafından 24.7.1980 tarihinde cenaze törenine ilişkin bir açıklama yapılmıştır.

“DİSK tüm demokrasi güçleriyle birlikte faşizmi yok edinceye kadar örgütlü bir biçimde faşizmin üzerine gidecektir.”

Cenaze töreni için üstünde Kemal TÜRKLER'in fotoğrafı bulunan yaka kartları bastırılmış ve korteje ancak bu yaka kartlarını taşıyanların katılabileceği açıklanmıştır. Bu kartların dağıtımı sağlanarak, gerekli önlemler alınmıştır.

Cenazenin kaldırılacağı **Murat Paşa Camii**nin önüne sabahın erken saatlerinden itibaren işçiler birikmeye başlamışlardır.

Güvenlik kuvvetleri tarafından tüm İstanbul'da geniş güvenlik önlemlerinin alındığı, tüm yolların tutulduğu, korteje gelebilmek için ancak **üç-dört aramadan geçildikten** sonra katılınabildiği cenaze töreni için,Cami önündeki iki yol açık bırakılmıştır. Buradan korteje girecekler bir kez daha teker teker aranmış ve sayılarak toplanma yerine alınmışlardır.

İşyerlerinden topluca çıkan işçiler, mahallelerden gelenler cami önünde toplanmışlardır.

Sıkıyönetim yetkililerinin **belli sayıdaki işçiyi törene alacaklarını** bildirmelerine rağmen, bin lerce işçinin yollarda birikmesi üzerine işçiler korteje alınmışlardır. Ancak çok sayıda otobüs ve işçilerin korteje ulaşamadan yollarının kesildiği ve dağılmalarının sağlandığı görülmüştür. Buna rağmen Aksaray'da camiin önünde onbinlerce işçi ve emekçi birikmiştir.

Ayrıca cenazenin toprağa verileceği Topkapı Çamlık mezarlığında da onbinlerce işçi birikmiştir.

Biz işçiler ölülerimizin ardından fazla birşey söylemeyiz, nutuk atmayız Onların kavgasını sürdürür, tutuşturmuş oldukları ateşi körükler, yükselttikleri bayrağı daha yukarılarda dalgalandırırız.

Saat 12.00'de DİSK Genel Merkezindeki katafalktan alınan Kemal TÜRKLER'in naaşı, arkasında çok sayıda araba ile birlikte camiye getirilmiştir. Merter'de saygı duruşu için gelen binlerce işçi Merter'den Topkapı mezarlığına doğru yürüyüşe geçmişlerdir.

CENAZE CAMİYE GELİYOR

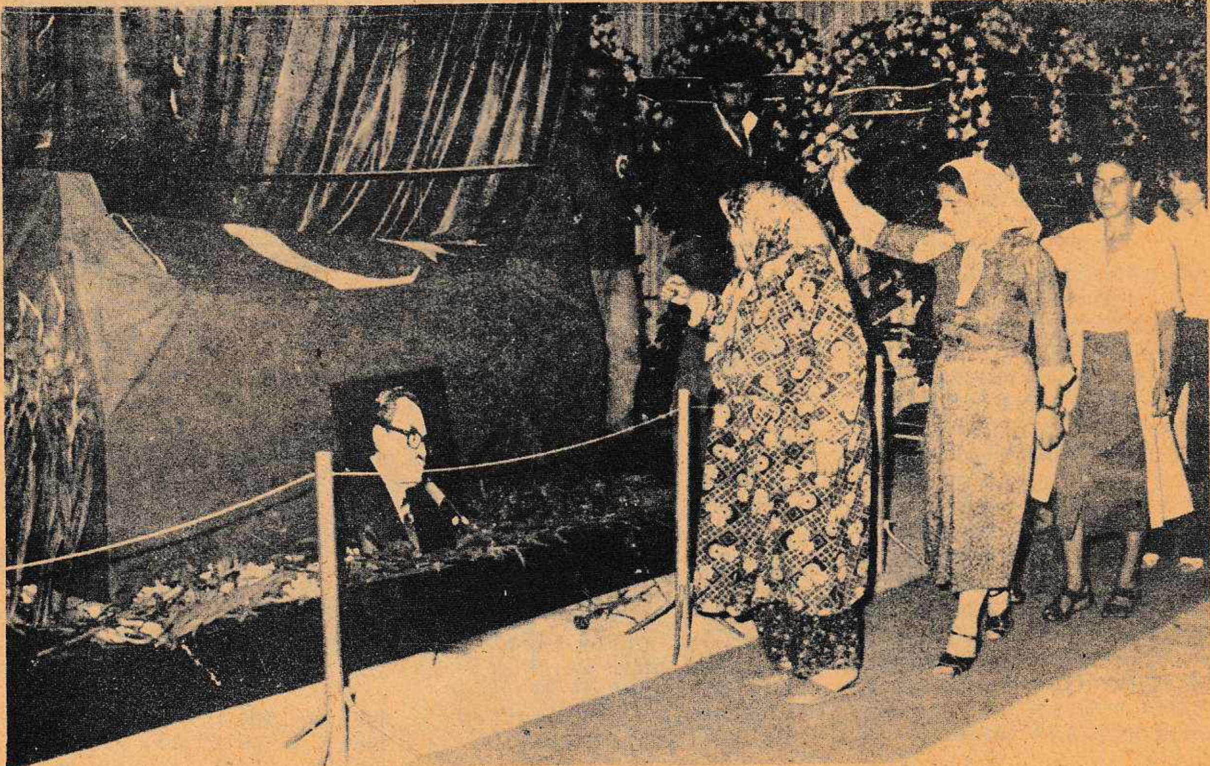
Çok sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı ve DİSK yöneticilerinin, sendika yöneticilerinin, milletvekillerinin, belediye başkanlarının, demokratik kitle örgütlerinin yöneticilerinin araçlarla izlediği cenaze, camiye getirilmiştir. Kırmızı gömlekli DİSK görevlilerinin aldığı cenaze geçerken binlerce işçi ve emekçi yumruklarını kaldırarak, saygı duruşunda bulunmuşlardır.

YÜRÜYÜŞ BAŞLIYOR

Daha sonra arabaya konulan cenaze kortejdeki yerini almıştır.

DİSK Tertip Komitesince cenazetöreninde sıralama aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

Çelenkler,
Cenaze Arabası,
Resim,
Ailesi,
DİSK Yürütme Kurulu,
Siyasi Parti Genel Başkanları veya Temsilcileri,
Yabancı Ülke Temsilcileri,
Maden-İş Yürütme Kurulu,
DİSK Yönetim, Onur ve Denetim Kurulu Üyeleriyle Başkan-

lar Konseyi,
Maden-İş Organları Üyeleri,
Parlamenterler,
DİSK Üyesi Sendikaların Yürütme Kurulları,
Demokratik Kitle Örgütleri Başkanları,
Maden-İş,
Alfabetik Sıraya Göre DİSK Üyesi Sendikalar,
DİSK Üyesi Olmayan Sendikalar,
Demokratik Kitle Örgütü Üyeleri
Diğer Katılanlar.

DİSK Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyinin çağrısı üzerine, cenaze törenine katılamayan işçiler saat 13.30'da **saygı duruşunda** bulunmuşlardır.

Her işkolundan, giysileri içindeki ikişer işçinin Cenaze arabasının iki yanında nöbet tuttuğu kortejin, bir ucu Topkapı'ya varıp mezarlığa girdiğinde yürüyüşün diğer ucunun daha Aksaray'dan hareket etmediği gözlenmiştir.

En önde DİSK üyesi kırmızı gömlekli işçilerin önlem aldığı kortejde yüzlerce çelenkin bulunduğu, siyasal parti temsilcilerinin, milletvekillerinin, belediye başkanlarının, demokratik örgütlerin temsilcilerinin, sendika yöneticilerinin, uluslararası sendikal hareketin temsilcilerinin yer aldığı görülmüştür.

●Cenaze törenine katılamayan işçiler saat 13.30'da saygı duruşunda bulundular.

Tüm İstanbul'da yollar tıkanmış, işçi selleri Murat Paşa Camiine ve Topkapı mezarlığına akmıştır. Ellerinde flamaları, yüreklerinde kinleri, sıkılı yumruklarıyla, tüm İstanbul **Faşizme karşı yürümüş**tür, faşistlerin yüreklerine korku salarken, faşizme karşı direnen diğer bölgelerdeki anti-faşist güçlerin mücadelesine güç katmıştır.

Kemal TÜRKLER toprağa verildikten sonra, mezarı başında bir konuşma yapan DİSK Genel Başkanı **Abdullah BAŞTÜRK** özetle şöyle demiştir.

Örgütümüzün kurucularından, 11 yıl süreyle DİSK Genel Başkanlığı yapan, Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'i toprağa veriyoruz. Faşizme karşı mücadelede işçi sınıfı ve emekçi halkımız bir yiğit evladını daha binlerce şehidinin yanına gönderiyor.

Türkler, yalnızca bir sendika lideri değildi. O, öncelikle işçi sınıfının gerçek kurtuluşu olan sosyalizm için, sömürüsüz, baskısız, barış içinde bir dünya için savaşan bir kişiydi. O, mücadeleyi yalnızca ekonomik alanda sınırlamayan, işçi sınıfının siyasi iktidar mücadelesinin de gerekli olduğuna inanan ve bu yolda kavga vermiş bir arkadaşımızdı. İşçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışmasını simgeleyen bir savaşçıydı.

Türkler, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin benimsenmesi için yoğun kavga verdi. DİSK bu kavganın içinde doğdu. DİSK'in büyüyüp gelişmesinde yalnız bir lider olarak değil, bir nefer gibi çalıştı. DİSK'in faşizme karşı, emperyalizme karşı, şovenizme karşı mücadele bayrağı en yükseklerde dalgalanırken, mücadele ateşiyle yanan yüreği en önde çarptı. 15-16 Haziranların, DGM'lerin, 1 Mayısların başında o vardı.

Türkler için çok şey söylemek mümkün. Ama biz işçiler genellikle ölülerimizin ardından fazla bir şey söyleme-

● İş yerlerimizi fabrikalarımızı mahallelerimizi birer anti-faşist kale haline getirelim.

yiz, nutuk atmayız. Onların kavgasını sürdürür, tutuşturmuş oldukları ateşi körükler, yükselttikleri bayrağı daha yukarılarda dalgalandırırız.

Türkler insanlık düşmanı faşistlerin kurşunlarıyla fiziksel olarak aramızdan ayrıldı. Ancak o, kavgasıyla, mücadeleci kişiliğiyle, düşünce ve eylemi ile aramızda yaşıyor ve yaşayacak.

İşçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi çetin bir kavgadır. Bu mücadelede elbette şahit vereceğiz. Türkler bu savaşta yitirdiğimiz ne ilk şehidimizdir, ne de son. Ancak bayrak yere düşmeyecek, işçi sınıfı biliminin gösterdiği yolda kavga sürecektir.

Bizi birer birer öldürerek yenemeyeceklerdir. İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın coşkun akan seli faşistleri mutlaka ve mutlaka akıttıkları kanlarda boğacaktır.

Bugün burada mücadele arkadaşımız Kemal Türkler'e verebileceğimiz bir tek söz vardır: faşizme karşı birlikte mücadele etmek. Onu yaşatacak olan tek şey de budur.
Onu mücadelemızde yaşatacağız demek fabrikaları, işyerlerini, mahalleleri faşizme karşı birer kale haline getireceğiz demektir. Tüm demokratları, ilericileri, yurtseverleri, devrimcileri, tüm işçi ve emekçileri saflarımıza katacağız demektir.
İşçi sınıfının yiğit evladı seni toprağa verirken bir kez daha yineliyoruz. Gündemimizin tek maddesi faşizme karşı savaşmaktır. Bu nedenle aramızdaki tüm siyasi farklılıkları bir kenara koyarak örgütlü bir biçimde faşizmin üzerine gideceğiz.
DİSK'in kararı ve faşizme karşı tüm örgütlere çağrısı budur. Ve bu mücadele faşizmi yok edinceye kadar sürecektir..

Anını mücadelemizle yaşatacağız!

Törene katılan Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikasından Ahmet Aydın, arkadaşlarıyla birlikte İzmit'e dönerken yolda arama bahanesiyle durdurularak tartaklanmaya başlandı. Anlatılanlara göre; yapılanlara karşı durmaya çalışan Ahmet Aydın, hiçbir ihtar yapılmaksızın kurşunlanarak öldürüldü. Kocaeli Valiliğinin cenaze törenini yasaklanmasına rağmen DİSK ve Türk-İş üyesi işçiler İşçi sınıfının yiğit neferine sahip çıkarak cenazesini kaldırlar.

Kemal TÜRKLER katledildi. Faşist cinayet şebekeleri cinayetlerine bir yenisini daha eklediler. **Kemal TÜRKLER'e sıkılan kurşun onun kişiliğinde işçi sınıfına sıkıldı.** Bu kurşunlar hesapsız kalmayacaktır. İşçi sınıfımız faşizme karşı mücadelesinde üstüne düşen görevin ve tarihsel sorumluluğunun bilincindedir. Bu bilinç ile, faşizmi tarihin çöplüğüne atacaktır.
Sınıf bilimimiz, faşizme karşı nasıl mücadele edileceğini gös termektedir. Bu konuda uluslar arası işçi sınıfı tarihi deneylerle doludur. bu deneyler Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkının mücadelesine ışık tutacaktır.

Bugün bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm kavgamızda şehit olanların hesabı mutlaka sorulacaktır. Faşizme karşı mücadelemiz, işçi sınıfımızın örgütlü öncülüğünde, **"Faşizme karşı olmak"** ortak noktasında tüm anti-faşist güçlerin kitlesel mücadelesinden geçer. Bu inanç ile **"işyerlerini, fabrikalarımızı, mahallelerimizi birer anti-faşist kale haline getirmek,** anti-faşist mücadeleyi hayatın her alanında güçlendirmek gündemimizin birinci maddesini oluşturmaktadır.

Bağımsızlık demokrasi-sosyalizm mücadelemizin **şehitlerinin kanı yerde kalmayacaktır.**

FAŞİZMİ MUTLAKA EZECEĞİZ!

20 MART FAŞİZME İHTAR EYLEMİ NEDENİYLE AÇILAN DAVADA DİSK YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ BERAAT ETTİ

Türkiye İşçi sınıfı ilk kez faşist saldırı ve cinayetlere karşı şalterleri indirip iş bırakarak cevap vermiştir.

16 Mart 1978 günü polis gözetiminde **İstanbul Üniversitesi**'nde dersten çıkan öğrencilerin üzerine otomatik silahlarla, bombalarla saldırılmış, öğrencilerden **Hamit Akıl, Abdullah Şimşek, Ahmet Ören, Baki Ekiz, Murat Kurt** hemen Üniversite kapısı önünde, **Hatice Özen** ve **Cemil Sönmez** de kaldırıldıkları hastanede ölmüşler, 40 kadar öğrenci de yaralanmıştır.

Bu insanlık dışı olay tüm anti-faşist kişi ve örgütlerin tepkisini çekmiştir. Demokratik kitle örgütleri yayınladıkları bildirilerle olayı kınamışlar, ülkenin dört bir yanından olayı protesto eden sesler yükselmiştir. Ertesi gün çok sayıda DİSK üyesi işçinin de katıldığı büyük bir cenaze töreni yapılmıştır.

Ancak 16 Mart katliamına DİSK'in tepkisi çok farklı olmuştur. DİSK işçi sınıfının üretimden gelen gücünü ortaya koyarak faşizme karşı sınıfsal bir çıkış yapmıştır.

DİSK Genel Başkanı **Abdullah Baştürk** bir açıklama yaparak faşist saldırı ve cinayetleri protesto etmek üzere DİSK üyesi işçilerin 20 Mart Pazartesi günü 2 **saat süreyle iş bırakacaklarını** bildirmiş, Türk-İş ve Türk-İş üyelerini, tüm yurtseverleri ve demokratik kuruluşları eylem birliğine çağırmıştır.

20 Mart 1978 Pazartesi günü Türkiye işçi sınıfı tarihinin önemli bir dönemeç noktasını oluşturan 20 MART FAŞİZME İHTAR EYLEMİ'ni gerçekleştirmiştir. Türkiye işçi sınıfını faşist saldırı ve cinayetlere karşı ilk kez şalterleri indirip iş bırakarak cevap vermiştir.

20 Mart 1978'de saat **08.00'den itibaren** çarklar durmuş, makineler susmuş, birçok ilde elektrik, su kesilmiş, büyük kentlerde trafik kilitlenmiş, radyolar susmuş, okullarda ders yapılmamış, avukatlar mahkemelere girmemiş, kamu görevlilerinin önemli bir kısmı, öğretmenler, bilim adamları, sağlık emekçileri, memurlar Faşizme İhtar Eylemi'ne katılmışlardır.

Yöneticilerinin karşı çıkmasına rağmen Türk-İş tabanındaki çok sayıda işçi ve bazı bağımsız sendika üyeleri de iş bırakma eylemine katılmışlardır.

20 Mart günü olay çıkmasını isteyenlere, Türkiye işçi sınıfı,

● **Faşizm tarafsızlık politikasından kan alarak gelişmekte, ilk fırsatta da tarafsızlara saldırmaktadır.**

disiplini ve kararlılığıyla olanak vermemiştir.

Disiplin içinde direnişe başlayan işçi sınıfı, yine aynı disiplin içinde saat 10.00'da makineleri çalıştırmıştır.

Faşizme karşı mücadelede tarafsız kalınamaz. Faşizm taraf sızlık politikasından kan alarak gelişmekte, ilk fırsatta da tarafsızlara saldırmaktadır.

DİSK, anti-faşist mücadelede sessiz kalamazdı. 20 Mart Faşizme İhtar Eylemi, faşizme karşı mücadele etmesi gerekenleri uyaran ve aynı safa çağıran zamanlı bir eylemdi.

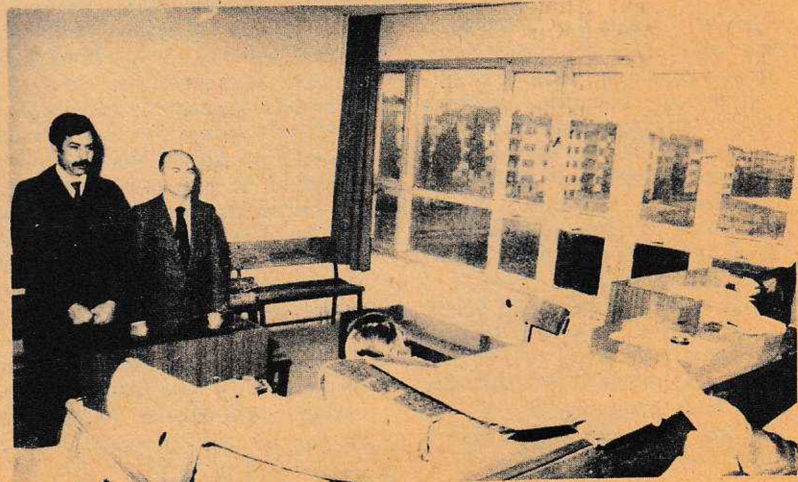
O günlerin, sağa da sola da karşıyım iddiasında olan ve her fırsatta bu konudaki samimiyetini ispatlamaya çalışan hükümetin, eylemi mahkum edici tavırlarının arkasından DİSK Yürütme Kurulu hakkında dava açıldı. Geçen günler, DİSK'in bu eylem kararının ne kadar isabetli bir teşhise dayandığını, ne kadar doğru bir tavır önerdiğini, sağa da sola da karşı olanlar dahil herkese gösterdi.

Bakırköy Asliye Ceza Mahkemesinde açılan davada, aleyhimize kulanılmaya çalışılan 275 sayılı yasanın 56. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı iddiamız Mahkeme tarafından bilirkişiye inceletilirken, **Bakırköy Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesinde** 20 Mart Faşizme İhtar Eylemi ile ilgili DİSK Ajansı'nda kanunsuz greve teşvik ve çağrı yapıldığı iddiasıyla yargılama başladı.

Bu arada DİSK Genel Merkezi aranmak istenmiş ve arama kararını Yargıç şu gerekçeyle reddetmiştir:

"...Toplu imhaya karşı koymak siyasal amaçlı eylem değildir. Herhalde toplu öğrenci imha hareketine karşı çıkmayı, bu karşılığı belli ederek toplumun devlet organlarının dikkatini olay üzerine çekerek 2 saat sonra işe dönmeyi grev olarak nitelendirmemek gerekir...O halde insani olup toplumun siyasi olarak niteleyemeyeceği kötü bir olaya dikkat çekmek için yapılan 2 saatlik iş bırakma sonucu doğuran protesto eylemi siyasal amaçlı grev olarak kabul edilmemek gerekir. Bu, kişilerin insan olma niteliğini kabul gereği ile aynı noktadır.

Bu görüşler ile devletin özel ve tüzel kişilerin haklarını korumakla yükümlü yargı yerlerinin suç olmayan bir eylem için belge toplamak üzere arama kararı vermesi yasa dışı olacağından böyle bir olayda arama kararı verilmesi uygun görülmemiştir."

Ancak DİSK Genel Merkezi'nin 20 Mart Faşizme İhtar Eylemi'nden dolayı aranmasını **"demokratik"** bulmayan yargı yerleri, daha sonra esas yargılama başladığında 275 sayılı yasanın 56. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı iddiamızı, **"öyle olsaydı, bu itiraz bugüne kadar yapılırdı"** benzeri bir mantıkla reddetmiştir.

Türkiye işçi sınıfının 20 Mart Faşizme İhtar Eylemi'nden dolayı yargılanan ve bu kararı almakla suçlanan DİSK Yürütme Kurulu, 20 Mart Eyleminin kanunsuz grev olmadığı ve demokratik bir protesto olduğu biçimindeki bir değerlendirme sonucu beraat etmişlerdir.

Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesinde görülen davada alınan beraat kararı aynen şöyledir:

"...sanıklara müsnet suçun mahkumiyetleri yönünden kesin ve kanaat verici delilleri olmadığından ve ayrıca müsnet suçu olayda kanuni unsurlarının da dahi teşekkül ve tekevül etmemiş olmasından dolayı bütün sanıkların beraat lerine.."

20 Mart Faşizme İhtar Eylemi, Türkiye işçi sınıfı ve tüm emekçilerin bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde önemli yer tutan, **faşizme karşı mücadelede emekçi kitlelerin örgütlü mücadelesinin etkinliğini** vurgulayan güçlü bir eylemdir.

İŞÇİ SINIFIMIZ, SİYASİ İKTİDARIN FAŞİST DEVLET ÖZLEMLERİNİ BOŞA ÇIKARACAKTIR

Dünya emperyalist-kapitalist sisteminde ortaya çıkan bunalımların tümü bu sistemin doğası gereği bulaşıcıdır. Dolayısı ile bu sistemin yaşamakta olduğu bunalım ona bağımlı olan ülkemize de yansımış ve azgelişmişliğin getirdiği diğer yapısal sorunlarla birlikte hızla derinleşerek, düzenin yöneticisi sınıları ve onların siyasi iktidarlarını çözülmesi çok güç sorunlarla karşı karşıya getirmiştir.

Egemen sınıflar; kapitalist düzenin kendini yeniden üretmesinin iki ana koşulu, istikrar ve rasyonalizasyonu, ülkemizde de bir türlü sağlayamamakta, bunun sonucu olarak düzenin iki ana sınıfı ve onların kurumları arasındaki çelişkiler hızla keskinleşmektedir. Sömürücü sınıflar bu çelişkileri kendi sınıf ve düzen çıkarları doğrultusunda çözümlemek için resmi ve sivil terörü kendi hukuk sistemlerini de çiğneyerek tırmandırmakta, işçi sınıfı ve emekçi halkın kazanılmış bütün haklarına saldırarak kapitalist düzeni bir işlerliğe kavuşturma çabalarını sürdürmektedirler.

Egemen sınıflar işçi ve emekçi yığınları, kazanılmış haklarını korumak ve geliştirmek yönündeki kararlı davranışları karşısında "hukuk devleti"ni "terör devleti" ne dönüştürmeye başlamışlardır.

Egemen sınıflar bu çabalarını sonuca ulaştırabilmek için sınıflı toplumların tümünde görüldüğü gibi, ülkemizde de bunalımın bütün yükünü ezilen sınıf ve yığınlara yüklemeye çalışmaktadırlar. Ancak işçi ve emekçi yığınların, kazanılmış haklarını korumak ve geliştirmek yönündeki kararlı davranışları karşısında bu kez yeni önlem ve saldırılara başvurarak "**Hukuk Devleti**" ni "**Terör Devleti**" ne dönüştürmeye başlamışlardır.

İşçi sınıfı ve emekçi halkın demokratik hak ve özgürlüklere sahip olduğu tüm alanlar bu amaçla yoğun bir şekilde kuşatılmış, ve saldırılar başlamıştır.

Bu kuşatma ve saldırılar özellikle, kapitalist bunalımın temel nedeni ekonomik olduğundan, Emek-sermaye çelişkisinin odaklandığı çalışma yaşamında yoğunlaşmakta ve ülkemiz işçi sınıfı ve emekçi halkı bu alanda da bugüne dek görmediği saldırı ve tehditler altında tutulmaktadır.

Bu saldırı ve tehditleri birlikte planlayıp örgütleyen egemen sınıflar ve siyasi iktidar; bir yandan sermaye güçlerinin tümünü örgütler ve merkezileştirirken diğer yandan emeğin safındaki bütün güçleri parçalamaya, dağıtmaya ya da kendi güdümü altına sokmaya çalışmaktadır. Siyasi iktidar bunları gerçekleştirmeye

çalışırken ayni zamanda bu alanda da faşist harekete koltuk değnekliği yapmakta, işçi ve emekçileri tam anlamıyla denetim ve baskı altında tutabilmek için faşist yöntemler kullanmaktan kaçınmamakta, faşist özlemler içinde olmaktan geri durmamaktadır.

KAPİTALİST DÜZENİN ÇIKARLARI İÇİN ÇALIŞMA YAŞAMI KUŞATILDI...

- 1475 sayılı iş yasası'nı daha da geriye götürecek olan "İş Yasası Değişiklik Tasarısı" hazırlanmıştır.

- **274 sayılı Sendikalar Yasası ile 275 sayılı toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası faşizmin, işkolunda ve işyerinde "tek sendika" yöntemine uygun olarak değiştirilmektedir.**

- Sendikal hak ve özgürlüklerin tümünü askıya alacak olan Eşel-Mobil Yasa Tasarısı üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir.

- **Bütün toplu sözleşmeleri denetlemek ve gerekirse bağıtlanmalarını engellemek için devlet bünyesinde Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu (TSKK) oluşturulmuş ve çalışmalarına başlamıştır.**

- Siyasi iktidar ülkemizin hiçbir döneminde görülmeyen nicelikte ve haksız gerekçelerle üst üste grev ertelemelerini sürdürmektedir.

- **Kamu emekçilerinin kazanılmış bütün haklarını ortadan kaldırarak onları faşist modelde bir örgütlenme içine sokmayı amaçlayan "Yetki Yasası" tasarısı hazırlanmıştır.**

- Asıl amacı sendikal örgütlenmeyi engellemek ve grevleri kırmak olan "İşyerleri Özel Güvenlik Örgütleri" oluşturma çabaları sürmektedir.

- **Çalışma Bakanlığı uygulamaya soktuğu bir dizi genelge ile sendikal yaşama faşist sendikacılığa geçişin tohumlarını atmaktadır.**

- Bağıtlanmış toplu sözleşmelerin birçok maddeleri uygulanmamakta, devlet ve özel kesimde tensikatlar yoğunlaştırılmaktadır.

- **Milyarlarca lira vergi kaçıran işverenler dururken siyasi iktidar, sendikaların denetlenmesini hızla gündeme getirmektedir.**

- "Olağanüstü Hal" ve "DGM" yasaları girişimleri yeniden başlatılmaktadır.

Bu saldırı ve tehditleri birlikte planlayıp örgütleyen egemen sınıflar ve siyasi iktidar; bir yandan sermaye güçlerinin tümünü örgütler ve merkezileştirirken diğer yandan emeğin safındaki bütün güçleri parçalamaya, dağıtmaya çalışmaktadır.

İŞ YASASI'NDA AMAÇLANAN OLUMSUZ DEĞİŞİKLİKLER ÖZLEMDEN ÖTEYE GEÇMEYECEKTİR.

1475 sayılı İş Yasası'nı değiştirme çalışmaları Çalışma Bakanlığı tarafından tamamlanmış ve değişiklik tasarısı son biçimini almıştır.

Başta DİSK olmak üzere, işçi sınıfının ve emekçi halkın örgütlerinin **"Bütün çalışanlara tek bir İş Yasası"** ilkesine bağlı olarak sürdürdükleri mücadele sonucunda siyasi iktidar, tarım ve orman emekçilerini bu değişiklik tasarısıyla İş Yasası kapsamına almayı benimsemek zorunda kalmıştır.

Ancak siyasi iktidar tarım ve orman emekçilerine bu hakkı tanımak zorunda kalırken öte yandan bütün emekçilerin yasadaki en büyük güvencesi olan kıdem tazminatını; yaşlılık, malüllük ve emeklilik koşullarına bağlayarak çalışma yaşamından kaldırmakta ve süresini de 30 günle sınırlandırmaktadır.

Böylece toplu sözleşme görüşmelerinde kıdem tazminatı pazarlık konusu olmaktan çıkarılacak ve yürürlükte olan sözleşmelerin kıdem tazminatına yönelik hükümleri işletilmeyecektir.

Çalışma Bakanlığı diğer yandan **"Kıdem Tazminatı Fonu"** adlı bir yasa tasarısını da bu maddeye uygun olarak hazırlamış ve bu konuda bugüne dek işverenlerin üstlendiği bütün yasal yükümlülüklerin bu yasa tasarısı kanalıyla devlete aktarılması planlanmıştır.

Siyasi iktidar kıdem tazminatı konusundaki bu amacını gerçekleştirebilmek için işçi sınıfına göstermelik birkaç **"olumlu"** (!) değişiklik sunmayı da unutmamıştır.

İşçinin iş aktinin feshine ilişkin 13. maddeye **"Ekonomik ve teknik zorunluluk bulunmadıkça"** deyimi eklenmiş, yine iş aktinin kıdemsiz, ihbarsız feshine olanak tanıyan 17. maddenin uygulamada hiç görülmeyen "b" ve "c" fıkraları madde kapsamından çıkarılmıştır.

Oysa işçi sınıfımız yıllardır 13. ve 17. maddelerin İş Yasası'ndan tamamıyla çıkartılmasını savunmakta ve bu doğrultuda mücadele vermektedir.

Bu değişiklikler ne Yasa'nın ne de maddelerin anti-demokratik niteliklerini hiçbir şekilde ortadan kaldırmamakta, işçi sınıfına yeni birşey getirmemektedir.

Henüz kamuoyuna sunulmamış olan bu yasa değişikliği tasarısı, örgütümüzün en geniş ve kararlı mücadelesiyle, siyasi iktidarın işverenler adına gündeme getirdiği bir **"özlemler"** tasarısı olmaktan öteye geçmeyecektir.

SENDİKAL YASA DEĞİŞİKLİKLERİNİN YÖNÜ: FAŞİST MUSSOLİNİ'NİN "HER FABRİKADA TEK İKTİDAR" DEDİĞİ İŞKOLUNDA VE İŞYERİNDE "TEK SENDİKA"

AP azınlık hükümeti, 274 sayılı Sendikalar Yasası ile 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve

Lokavt Yasası'nın işçi sınıfına tanıdığı hak ve özgürlükleri geri almak için çabalarını yoğunlaştırmış ve bu konuda değişiklik tasarılarını gündeme getirmiştir.

Siyasi iktidar, işçi sınıfı ve emekçi halktan gelecek bilinçli ve kararlı tepkiyi tahmin ettiği için hazırladığı bu değişiklik tasarılarını basından ve kamuoyundan gizli tutmaya, adete kaçırmaya çalışmaktadır.

Ancak, işçi ve emekçi yığınların kazanmış bulunduğu bütün haklara düşman böyle bir iktidarın, bugüne dek bu alanda yaptıkları, bundan sonra ki amaçlarını da dolaysızca ortaya koymaktadır.

Bu siyasi iktidar ülkemiz burjuvazisinin özlemlerini gerçekleştirmeye çalışan bir iktidardır. Geçmiş MC yönetimlerinde olduğu gibi bu dönemde de hükümete gelir gelmez aldığı önlemlerle takkesini düşürmüş kelini göstermiştir.

Ülkemizin sendikal alanda en yetkin ve etkin işvereni Turgut Özal'ı MESS Başkanlığından alıp **Başbakanlık Özel Müsteşarı** yapan ve DPT'yi onun denetimine veren bir Başbakan'ın ve hükümetinin amaçlarını göstermek için herhalde başka örnekler vermeye hiç gerek yoktur.

Basına sızan haberler; yapılan değişikliklerin, işverenlerin de öteden beri savunduğu işkolunda ve işyerinde **"tek sendika"** oluşturmaya yönelik olduğunu doğrulamaktadır.

Ülkemiz işveren örgütleri; Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Tekstil İşverenleri Sendikası, Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası başta olmak üzere yaptıkları çeşitli toplantı ve açıklamalarda, **"Sendikaların sınırsız hak ve özgürlükler içinde bulunduklarını, dolayısı ile Türkiye'de bir işçi sendikaları enflasyonu olduğunu ve bu özgürlükler içinde bazı sendikaların işçileri ideolojik amaçlarına alet ettiklerini" belirtmişler** ve hükümetten **"Sendika sayılarının azaltılması konusunda önlem** alınmasını, aidat toplamada Check-Off sisteminin kaldırılması**nı ve sendikaların denetlenmesini"** belirtmişler.
Daha sonra işveren örgütleri adına

Siyasi iktidar işçi sınıfı ve emekçi halktan gelecek bilinçli tepkiyi tahmin ettiği için bu değişiklik tasarılarını gizli tutmaya çalışmaktadır.

TİSK yetkilileri, kendilerini "yasa koyucu" gibi görerek bu doğrultudaki önerilerini sistemleştirmişler, yasa değişikliği tasarıları oluşturarak Demirel iktidarına sunmuşlardır.

Hükümetin bu alandaki değişiklik tasarılarına örnek oluşturduklarından artık kuşku bulunmayan bu yasa değişikliği tasarıları sözde **"sendika enflasyonunun önlenmesi"** görüntüsüyle, tarihin çöplüklerinde kalmış faşist iktidarların uyguladıkları **"devletin denetimin de tek tip sendikacılık"** oluşturma gayretlerini içermektedir.

Böylece işyerlerinde ve işkollarında devletin güdümündeki **"tek sendika"lar** egemen kılınacak, işçi sınıfının bilimi doğrultusunda mücadele sürdüren sendikalar giderek ortadan kaldırılacaktır.

İşçi sınıfının ekonomik-demokratik kitle örgütleri olan sendikalar İspanya'nın falanjist, İtalya'nın faşist ve Almanya'nın nazi iktidarlarında bu yöntemle kuşa döndürülmüş ve faşistlerin denetimleri altına sokulmuştur.

Faşizm, sendikal alanda yığınların örgütlü tutulmasını ama örgütlerine gerici bir karakter verilmesini amaçlar. Bu gerici karakteri veremediği an onları dağıtır ve kendi amaçları doğrultusunda yeniden örgütler. Bunu koylaylaştırmak için de yasalar, kararnameler, tüzükler v.b. çıkarır. Her alandaki ideolojisine uygun olarak bu alanda da **"ulusal sendikacılık"** kavramıyla, bir ulusun çıkarlarının sınıf çıkarlarından her zaman önce geldiğini, ulusun sınıflar-üstü olduğunu bütün çalışan kitlelere benimsetmeye çalışır.

Bugün içinde bulunduğumuz yoğun toplu sözleşmeler döneminde hükümetin, sendikalara onların toplu sözleşmelerine ve grevlerine yönelttiği saldırıların ideolojik savunmalarını işverenler üstlenmekte ve aynı yöntemle grevdeki işçilere: "Kaybolan üretimleri yerine koymazsanız bunun yükünü millet çeker." tehditleri savurarak grev kırmaya çalışabilmektedirler.

Çalışma Bakanlığı "Tohumları" Atıyor!..

AP azınlık iktidarının 274 ve 275 sayılı Yasalarda yaptıkları değişiklik tasarıları henüz kamuoyuna açıklanmamışken, Çalışma Bakanlığı uygulamaya soktuğu bir dizi genelge ile ve siyasi iktidarın isteği doğrultusunda verdiği yetkiler ile faşist sendikacılığın tohumlarını çalışma yaşamına atmaya başlamıştır.

Toplu sözleşme düzeninin kurulduğu 1963 yılından beri uygulamada büyük sorunlar yaratan ve büyük ölçüde siyasi iktidarların iradesi yönünde verilen işkolu yetkilerini Çalışma Bakanlığı şimdi daha da yanlı bir uygulama içinde, işkolunda "tek" olmasını amaçladığı sendikalara vermektedir.

Örneğin 3 numaralı maden işkolunda, Maden Federasyonuna, Çalışma Bakanlığınca verilen iş kolu yetkisi açık bir yanlı uygulamadır. Bakanlığın, verdiği bu yetki DİSK'e bağlı bu iş kolundaki sendikalarımızın itirazıyla Yargıtayca fes edilmiştir. Yargıtay fesih kararında, değişik işyerlerindeki sözleşmeler fes edilmeden yetki başvurusunun yapılamayacağı gerekçesini ileri sürüyordu. Ancak Maden Federasyonu, sözleşmeleri fesh ettiğini bildirerek tekrar yetki istemiş ve Bakanlık bir araştırmaya gerek görmeden, sendikanın beyanına dayanarak tekrar yetki vermiştir. Bu durum karşısında, DİSK'e bağlı DEV-MADEN-SEN ve YERALTI MADEN-İŞ sendikaları bu yetki kararına karşı Yargıtay'da dava açmışlar ve Yargıtay da süresi dolmayan sözleşmelerin fesh edilemeyeceğini ileri sürerek işkolu yetki kararını bozmuştur.

Yine Çalışma Bakanlığı Şubat ayında çıkardığı bir genelge ile işyerlerinde grev oylamasının yön-

temini yasalara uygun olarak belirleyen 5 ve 8 numaralı genelgeleri ortadan kaldırmış, "**tek sendika**" amacına uyarlı bir grev oylaması yöntemi belirlemiştir. Daha önceki uygulamalarda grev oylamasına katılacak işçiler "**çağrı tarihi**" esas alınarak belirlenirken bu genelge ile "grev oylamasının istendiği başvuru tarihi" esas alınmıştır.

Böylece işverenler tarafından, işyerlerinde grev kararı veren örgütlü sendika üyelerinin işlerine son verilecek, dilediği sendikanın dilediği kadar işçisi işe alınacak ve onların imzasıyla grev oylaması istenerek asıl örgütlü sendikanın yetkisi düşürülecektir. Grev oylaması düzeni, işverenlerin diledikleri sendikaları işyerine getirmenin en önemli aracı olarak kullanılacaktır. Bu yeni genelgeyle, büyük işyeri işverenlerine, eskiden sadece küçük işyerlerinde uygulanabilen bu manevraları uygulama olanağı sağlanmaktadır. Bu örnekler, Çalışma Bakanlığının; işçi sınıfının sendikal hak ve özgürlüklerini ortadan kaldırma girişimlerinin, işyerlerinde ve işkollarında tek sendikayı egemen kılma amaçlarının birer parçalarıdır.

Çalışma Bakanlığı 274 ve 275 sayılı Yasalara ilişkin diğer alanlardaki çalışmalarını da ayni doğrultuda sürdürmekte, sınıf ve kitle sendikalarının yetkilerini, denetiminde olan Bölge Çalışma Müdürlükleri aracılığıyla geciktirmekte ya da üye çoğunluğuna sahip olmayan rakip sendikalara

Kurulu Toplu Sözleşme Düzenini Ortadan Kaldırma Kurulu:

TOPLU SÖZLEŞME KOORDİNASYON KURULU

1980 yılının özellikle KİT'ler açısından bir toplu sözleşme yılı olması nedeniyle hükümet IMF nin verdiği buyruklara bu alanda da önemle sarılmış, ekonomik istikrar programı gereğince; kamu sektörünün verdiği açıkları gidermek ve genelde sürdürdüğü işçi ücretlerini sınırlandırma politikasını 1 milyona yakın KİT işçisi üzerinde somutlaştırarak özel sektöre de bu alanda bir örnek oluşturmak amacıyla **Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu**'nu (TSKK) oluşturmuştur.

Bu yasa değişikliği tasarıları sözde "Sendika enflasyonunun önlenmesi" görüntüsüyle, tarihin çöplüklerinde kalmış faşist iktidarların uyguladıkları "devletin denetimindeki tek tip sendikacılık" oluşturma gayretlerini içermektedir.

Başbakanlık Genelgesiyle oluşturulan bu kurula sözleşmeleri denetleme ve gerekirse bağıtlanmalarını engelleme yetkisi tanınmıştır. Böylece işçi sendikalarının ve işverenlerin Anayasa ve sendikal yasalardan doğan hakları gözardı edilerek kendi özgür iradeleri ile toplu sözleşme bağıtlama yetkileri ortadan kaldırılmak istenmiştir.

Hiçbir yasal dayanağı bulunmayan, yasalara rağmen oluşturulan böyle bir kurulun kısa ve uzun vadeli amaçlarını DİSK anlamakta gecikmemiş ve kamuoyuna, işçi haklarını gaspetmek için oluşturulmuş böyle bir kurulu tanımayacağını açıklayarak Türk-İş ile bağımsız sendikalara ayni doğrultuda çağrılar yapmıştır.

Ancak Türk-İş yönetimi, çeşitli uyarı ve tabanından gelen bilinçli tepkilere rağmen TSKK'yı tanıyarak aynı adlı bir kurulu da kendisi oluşturmuştur.

Bundan önceki iktidar döneminde de emperyalist-kapitalist sistemin uluslararası finans örgütü IMF'nin CHP'ye dayattığı "**Toplumsal Anlaşma**" ya DİSK bütün gücüyle karşı çıkmış, Türk-İş ise "evet" demişti. Oysa gelişmeler DİSK'i haklı çıkarmış, ücretleri dondurulan tabanından çok büyük tepkiler gelmesi sonucu Türk-İş "Toplumsal Anlaşma"nın "kadük" olduğunu açıklamak zorunda kalmıştı.

Bu siyasi iktidar ise ayni amaçlı bu anlaşmaya geçmişi çağrıştırmamak için ayni adı vermekten kaçınmış ve "**Çerçeve Anlaşma**" adı altında Türk-iş'le görüşmelere oturmuştur.

Türk-İş daha bu görüşmelerin baslangıcında; kamu kesiminde yapılacak toplu sözleşmeler için siyasi iktidarın getirdiği "Ücret artışlarının fiyat artışlarına yol açmayacak düzeyde saptanması" önerisini benimsemekle, burjuvazinin yıllardır savunduğu "**Ekonomik bunalımın nedeni işçi ücretlerindeki artıştır**" çarpıtmasını onay lamak yanılgısına düşmüştür.

Oysa 2,5 yıldır ücretleri hiç artmayan yüzbinlerce işçi fiyatların 4 katına 5 katına çıktığı bu dönemde herhalde üst örgütleri Türk-İş'ten daha sınıfsal bir tavır bekleme hakkına sahiplerdi.

Türk-İş Neleri Savunmalıydı?

Türk-İş, TSKK ortak görüşmelerinde tam anlamıyla hükümetin belirlediği gündem içinde kalmıştır.

İşçi-memur ayrımına çözüm getirilmesini istediklerini her fırsatta belirten Türk-İş yetkilileri bu kurulda hükümet yetkililerini karşılarında buldukları halde bugüne dek oradan oraya sürülen, her türlü baskıları yaşayan yüzbinlerce kamu emekçisinin sendikal hak ve özgürlüklerine kavuşturulması yönünde bir girişimde bulunmamış, işçi niteliğiyle memur statüsünde çalıştırılan onbinlerce kamu çalışanının işçi statüsüne geçirilerek toplu sözleşmelerden yararlanmaları için gereken önerileri siyasi iktidara dayatmamışlardır.

Toplu sözleşme görüşmelerine geçmeden önce bu kurulda; kamu kesiminden atılan ve sürülen binlerce çalışanın işlerine geri dönemleri, yeni kıyımların ve sürgünlerin durdurulması, KİT'lere yapılan faşist saldırıların ve faşist alımların önlenmesi, bu saldırıları düzenleyen MHP'lilerin ve onlar gibi davranan diğer yetkililerin görevden alınması, KİT işyerlerin-

de disiplin kurullarının oluşturulması ve demokratik yöntemler içinde çalıştırılması, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğünün tüm hükümlerine eksiksiz uyulması, KİT'lerin işverenler Konfederasyonuna kesinlikle üye olamayacağının belirlenmesi, KİT'lerin özel sektöre devrinin önlemesi v.b. gibi işçi sınıfı ve emekçi halkın KİT'lere ilişkin en güncel istemleri işçi sınıfının en güçlü örgütü olduğunu söyleyen Türk-İş tarafından savunulmalı ve çözümlenmeye çalışılmalıydı.

Oysa bunların hiçbiri gündeme dahi getirilmemiştir.

Türk-İş'in tavrını yakından değerlendiren üye sendikaları ve federasyonları bu kurulda ele alınan toplu sözleşmelerini hiç olmazsa tabanlarının asgari istekleri düzeyinde bağıtlayabilmek için çareyi üst örgütlerini devreden çıkartmakta görmüşler ve görüşmelerini doğrudan doğruya kendileri yürütmeye başlamışlardır.

Nitekim kısa zaman içinde TSKK da **"Toplumsal Anlaşma"** gibi, kamuoyunun ve Türk-İş tabanının gözünde tükenmiş ve görüşmeler göstermelik bir niteliğe bürünmüştür.

Henüz Türk-İş'e bağlı bütün sendikaların toplu sözleşme görüşmeleri TSKK'da sürerken hükümetle Türk-İş arasında, komik denecek düzeyde bir ücret zamları pazarlığı sürdürülüyordu. Hükümet IMF ye verdiği "Niyet Mektubu"nda belirttiği gibi bu zammın % 47 ile sınırlandırılmasını istiyor, Türk-İş ise % 65-70 düzeyinde bir ücret zammı öneriyordu.

Bu pazarlık sürerken Denizcier'in Genel Başkanı bulunduğu Tek Gıda-İş Sendikası Tekel işverenliği ile görüşmelerini sürdürdüğü toplu sözleşmeyi görülmemiş bir düzeyde ücret zammı ile TSKK dışında bağıtlıyor ve Tekel işçilerine % 400 dolaylarında bir ücret artışı sağlanıyordu.

Siyasi iktidarın amacı açıktı, nasıl olsa Tekel ürünlerine üstüste yapılan zamlarla sözleşme giderleri çoktan karşılanmıştı. Denizcier'e verilen bu primle hem ondan Türk-İş üyeleri adına yeni ödünlerin koparılması hem de Tekel işyerlerinde giderek güçlenen DİSK üyesi Gıda-İş sendikasının gelişmesinin engellenmesi amaçlanıyordu.

TSKK'nın İşçi Sınıfına "Milli Seviyede" Sunduğu Sefalet İlkeleri

13 Haziran 1980 günü TSKK'nın, sözleşmeleri süren işçiler için yaptığı operasyon planı açıklanıyor ve **"Toplu Sözleşmelerde Uygulanacak 'Milli Seviyede'ki İlkeler"** başlıklı yazı Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal'ın imzası ile ilk elden tüm işveren örgütlerine ulaştırılıyordu.

Böylece işverenlere, sürdürmekte oldukları görüşmelerde siyasi iktidarlarının ne kadar yanlarında olacağı açıkça gösteriliyor ve işçi sendikalarına verecekleri mukabil öneri tasarıları için **"devlet"** örneği sunulmuş oluyordu.

Daha sonra aynı metin Başbakanlık tarafından, sözleşme görüşmeleri süren bütün KİT'lere de, ayni imza ile gönderilmiştir.

Bu metin için tek söz etmeye bile gerek yoktur. İstenilenler, AP'nin gerçek yüzünü tam anlamıyla bir kez daha teşhir edecek kadar açık yazılmıştır.

Bunlar, burjuvazinin yıllardır işçi sınıfına dayattığı fakat bir türlü benimsetemediği gerici ilkeler bütünüdür.

Bu metin hiçbir şekilde yaşama geçmeyecektir ama işçi sınıfının daha çok sömürülmesini, buna karşılık daha sefil koşullar içinde yaşamasını amaçlayan iktidarın emekçi halka sunduğu ihanet belgelerinin en cüretlisi olarak mutlaka tarihe geçecektir.

İktidar,koyduğu bu "milli seviyede" ki prensipler ile işçi sınıfını ve emekçi halkı "milli" kavramının dışında tuttuğunu tam da kapitalizmin gerçek ideolojisiyle göstermiştir.

Onların **"milli"** den anladıkları yalnızca kendi paraları, kasaları, kendi villaları, otomobilleri, kendi arsaları, borsaları, kısacası kendi yaşamları ve kendi sınıf çıkarlarıdır.

Bu yazısıyla siyasi iktidar, sendika dışı özel sektörün kendi işkolundaki işveren sendikalarında en kısa zamanda örgütlenmesini isteyerek, emekçilerin karşısına egemen sınıfların tümüyle tek vücut olarak dikilmesi özlemini de açığa vurmuştur.

Nitekim bunları Türk-İş içindeki sendikalar da anlatmakta gecikmemişler ve sonuçlarını kestirdikleri için görüşmeleri kısa zamanda uyuşmazlık aşamasına getirerek grev silahlarını kullanmaya yönelmişlerdir. Petrol-İş daha Türk-İş yönetim kurulu toplantısında TSKK'na bağlı olmayacağını bildirmiştir. Tabii hemen hükümet tarafından cezalandırılmış, gülünç ücret artışlarını red edince tüm grev kararları Bakanlar Kurulunca ertelenmiştir.

Bu ihanet belgesine de hiçbir tepki göstermeyen Türk-İş yöneticileri; "İsteyen sendikalar TSKK'dan ayrılabilirler" demekle yetinmişlerdir.

Tek Gıda-İş'in Tekel'de bağıtladığı sözleşmenin ardından bu yazının yayınlanması TSKK'nın ne denli göstermelik olduğu bilincini üye sendikalarda hızla geliştirmiş ve kısa bir süre sonra bu Kurul'un üyesi olan DYF-İŞ Genel Başkanı Şerafettin Akova gerçekleri açıklamak zorunda kalarak Türk-İş TSKK üyeliğinden istifa etmiştir.

DYF-İŞ'in ardından diğer sendika ve federasyonlar da TSKK'dan ayrılmalarını hızla tamamlamışlar ve bir süre sonra hiçbir sendikayı temsil etmeyen Türk-İş'in TSKK si ile siyasi iktidarın TSKK'si birlikte "kadük" olmuşlardır. Yine de ayların yitirilmesi, sendikaların birliğinin bozulmasına yol açmıştır. TSKK ile getirilen işçi aleyhine pek çok ilke imzalanan kötü sözleşmelerin içinde yer almıştır.

Bu kez Türk-İş yetkilileri de gerçeği kabullenmek zorunda kalarak **"TSKK'ların bazı esasları belirlemek üzere oluşturulduğunu, artık çalışmaya devamında bir yarar bulunmadığını"** belirtmişlerdir.

Ancak Türk-İş'in TSKK'dan aldığı bütün bu derslere rağmen "belirlenen bazı esaslar"dan, hükümetin, yayınladığı "Belli Seviyedeki İlkeleri" anlayıp anlamadıkları bu örgütün yakın gelecek-

teki tavırlarının yanıtlayacağı çok önemli bir soru olarak işçi sınıfının gözlemindedir.

Siyasi iktidar ise TSKK ile göle çaldığı mayayı tutturmak hırsından ve sevdasından vazgeçmeyecek kadar işçi sınıfına düşmandır. Bu nedenle planını gerçekleştirmek amacıyla yeni önlemler gündeme getirmiştir.

TSKK'dan Ayrılanları Hükümetin Dize Getirme Politikası; Grev Ertelemeleri

Kuruldan istifa eden DYF-İŞ Genel Başkanının ve sendikasının cezalandırmakta geçikmemiş ve onun, 40 bin işçisi adına sürdürüğü toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine uygulamaya koyma kararı aldığı grevi bütün işyerlerinde 30 gün süre ile ertelemiştir.

Çünkü siyasi iktidar, yasaların bu alanda kendisine verdiği yetkiyi yanlı ve sürekli olarak bir ceza, tehdit ve dize getirme öğesi olarak kullanmaktadır.
275 sayılı Yasa, yasal bir grevin ertelenebilmesi için "**memleket sağlığını veya milli güvenliği bozucu nitelikte**" bulunması koşulunu getirmiş ve Bakanlar Kuruluna ilki 30, ikincisi 60 gün olmak üzere bir grevi en fazla 90 gün geciktirme yetkisi tanımıştır.

Oysa siyasi iktidarın Bakanlar Kurulu, dilediği sendikanın dilediği işyerinde bu koşulu "**keşfederek**" yılbaşından bu yana yalnızca 4 işkolunda (**Gıda, Petrol, Kimya, Metal, Taşımacılık**) 20'yi aşkın grev ertelemesi yapmıştır.

Grevleri ertelenen sendikaların birçoğu Danıştay'dan yürütmeyi durdurma kararı aldığı halde Bakanlar Kurulu bu kararları hiçe saymış, aynı grevleri ikinci kez erteleme cüretini de göstermiştir.

Sabancı Holding'in sahip bulunduğu Adana'da kurulu Marsa Yağ Sanayi işyerinde örgütlü sendikamız Gıda-İş'in sürdürdüğü grevin ise, Danıştay'dan yürütmenin durdurulmasına ilişkin karar alınmasına karşılık tam üç kez ertelenmesi, bu siyasi iktidarın egemen sınıfların çıkarları için neler yapabileceğini gözler önüne sermektedir.

Yağ üretimi ile milli güvenliğin, ampul üretimi ile memleket sağlığının ne ilişkisi vardır? Ama bu siyasi iktidar işçi haklarını geciktirebilmek ve özelikle DİSK üyelerinin grev silahını kullanmalarını engellemek için bu ilişkiyi kurabilmektedir.

Grev ertelemelerinin çoğunun DİSK'e üye ya da Türk-İş içindeki demokrat nitelikli sendikaların örgütlü bulundukları işyerlerinde gerçekleşmesi; işçi sınıfı ustalarının "Düşman size saldırıyorsa doğru yoldasınız" dediği gibi, DİSK'in sınıf ve kitle sendikası temelinde, doğru yolda olduğunu göstermek dışında siyasi iktidara hiçbir şey kazandırmayacaktır.

Görüldüğü gibi hükümet bu alanda da yetkilerini alabildiğine tek taraflı ve amaçlı kullanmakta, sendikaların işverenleri yaptırıma zorlayan en önemli silahını işletmemeye çabalamaktadır.

Kuşatmanın Diğer Silahları

Egemen sınıfların ve onunla özdeşleşen siyasi iktidarın işçi sınıfı ve emekçi halkın özgürlüklerine yöneltti̇ği saldırılar bu kadarla da bitmemektedir.
Bütün bunların yanında; milyarlarca lirayı vergiden kaçıran işverenler dururken sendikaların denetlenmesi hızla gündeme getirilerek iktidar güdümüne zemin hazırlanmakta, diğer yandan özel ve kamu kesiminde bağıtlanmış toplu sözleşmelerin birçok hükümleri uygulanmayarak, tek tek ya da toplu işten çıkartmalar yoğunlaştırılarak işçi sınıfının, sendikalarına duydukları güven ortadan kaldırılmaya çalışılmakta, işçiler içinde huzursuzluklar yaratılmak istenmektedir.

Siyasi iktidar, ayrı bir yazının konusu olabilecek aşağıdaki girişimleri de işverenlerle planlamakta ve tezgahlamaya çalışmaktadır. çalışmaktadır.

Kamu emekçilerinin bu alanda kazandıkları hak ve özgürlükleri ortadan kaldıracak, örgütlerini kapatacak ve onları faşist bir örgütlenme biçimi olan "**Memur Odaları Birliği**"ne üye olmaya zorunlu tutacak bir "**Yetki Yasası**" için AP hükümeti meclislerden yetki isteminde bulunmuştur.

Böylece faşist örgütlenmelerin tohumları "**Yetki Yasası**" ile KİT'lere de atılmış olacak, getirilen diğer hükümlerle de faşist militanlar KİT'lere alınarak bu modele öncülük etmeleri sağlanacaktır.

Kamu emekçileri, çalışma yaşamları dışında emeklilik yaşamlarında da sürekli denetim altında tutulacak ve siyasetle en küçük ilişkileri saptandığında emeklilik maaşları kesilecektir.

Bu "Yetki Yasası" kamu emekçilerine siyasi iktidarın maddi ve manevi her türlü işkence etmesinin yolunu açacaktır.

Asıl amaçları sendikal örgütlenmeleri engellemek, grevleri kırmak olacak ve silah kullanma yetkisi tanınacak "**İşyerleri Özel Güvenlik Örgütleri**" oluşturma çabaları sürmektedir.

"**Olağanüstü Hal**" ve "**DGM**" girişimleri yeniden başlatılmıştır.

İŞÇİ SINIF DİRENECEK KUŞATMAYI AŞACAKTIR

İşçi sınıfının sendikal alanda öncülüğünü sürdüren DİSK, kapitalizmin egemen sınıflarının çıkarı uğruna çalışma yaşamını kuşatan bu iktidarı yeni tanımamaktadır. Ülkemiz işçi sınıfı, sendikal hak ve özgürlükleri kazanmasından bu yana en kararlı mücadeleleri sürekli olarak bu iktidar karşısında gündeme getirmiş ve gerçekleştirmiştir.

Çünkü iktidara geldiği her dönemde AP, çıkarını kolladığı sınıf ve zümreler adına ilk olarak işçi sınıfına ve onun devrimci sendikal örgütü DİSK'e saldırmıştır.

DİSK ve onun yiğit üyeleri bu siyasi iktidarı 1971 döneminden de, 1. ve 2. MC dönemlerinden de çok iyi tanımaktadır.

Kapitalizmin; ekonomik, politik, ideolojik her alandan kuşatması altında bulunan Türkiye İşçi Sınıfı ve emekçi halkı, bu kuşatmanın öncülüğünü ve uygulayıcılığını üstlenen bu siyasi iktidara ve arkasında bulunan işverenlere karşı sonuna dek direnecek ve DİSK in öncülüğünde bu kuşatmayı yarıp aşacaktır.

DİSK'İN KAPATILMASI İSTENDİ

IŞIKLAR: "Tüm baskılara karşı gelişip güçlenen DİSK'i hiç bir güç haklı mücadelesinden alıkoyamaz."

Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı, Es.No: 1980/2005 ve Ta. No: 1980/9 talepnamesiyle, DİSK in faaliyetten. men'i ile feshi konusunda Bakırköy İş Mahkemesine başvurmuştur.

Bakırköy Savcılığının 5 sayfalık dilekçesiyle yapılan başvuruda, DİSK'in kapatılmasına ilişkin hukuki sebepler şöyle belirtilmiştir:

"Kurulduğu günden beri verilen zorlu mücadelelerle, burjuvazinin koyduğu sınıf uzlaşmacılığı zincirini kırarak işçi sınıfının ve tüm emekçi halkın çıkarlarını savunan DİSK'in önümüzdeki günlerde de bu görevini eksiksiz olarak yerine getireceğinden kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

"274 sayılı sendikalar kanununun 30. maddesinin 4. bendi "Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının........ ve 4. maddesi... de yer alan ilkelere aykırı amaçlar güden veya faaliyette bulunan mesleki teşekkül iş davalarına bakmakla görevli mahalli mahkeme kararı ile kapatılır" dedikten sonra aynı maddenin 5. bendi "yargılamanın her safhasında hükümden önce de işbu kanuna göre kapatmayı veya faaliyetten menini gerektiren fiilin işlendiğine dair kuvvetli emareler bulunmak şartıyla bu gibi teşekküller C.Savcısının talebi üzerine mahkeme kararı ile faaliyetten men edilebilir." demektedir. Diğer yandan Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 4. maddesi "Egemenlik kayıtsız şartsız Türk milletinindir. Millet egemenliğini anayasının koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanır. **Egemenliğin kullanılması hiçbir suretle belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz,** hiçbir kimse veya organ kayna-

Kemal TÜRKLER'i katleden ve elini, kolunu sallayarak dolaşan faşist caniler konusunda ne gibi bir işlem yaptığı merak konusu olan Bakırköy Cumhuriyet Savcısının, DİSK'in kapatılması isteminde bulunması düşündürücüdür.

ğını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz" demektedir.

Diğer yandan, 274 sayılı kanunun 32. maddesi,işçi ve işveren sendikaları federasyonları ve konfederasyonları madeni kanunun ve cemiyetler kanununun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerine tabidir, hükmünü vazetmiştir. Öte yandan 1630 sayılı kanunun 43/Son, 45/1-2 62/1. maddelerininde tatbiki icap etmektedir.

İSTEM VE SONUÇ: Yukarıda gösterilen hukuki sebepler dolayısıyla Atatürk ilkelerine ters düşen Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 274 sayılı kanunun 30. maddesinin 5. bendi uyarınca derhal faaliyetten men'i ile feshine karar verilmesi arz ve talep olunur. 30/7/980"

Bakırköy Savcılığınca sunulan talepnamede DİSK'in kapatılmasına gerekçe olarak özetle şöyle denilmektedir: Çağdışı kalmış Karl Marx'ın tarihin çöplüğünde küflenmiş Marxist görüşleri doğrultusunda hareket eden DİSK bütün bu durum muvacehesinde bütün eylemlerinde DİSK **ihtilâlci sendikalizm'in usulleri ile siyasi iktidara sahip olma gayesini gütmekte,** hatta bu gayeye erişmek için kanunsuz grevleri körüklemek ve memleket sathına yaymak ve diğer taraftan toplu sözleşme müddetlerini doldurmuş **iş yerlerinde kasten uyuşmaz tavır takınarak görünüşte kanuni ve fakat hakikatte tamamen kanunsuz grevlerle memleket iktisadi hayatını felce uğratmak,** memlekette huzursuzluğu yaygın hale getirmek sûretiyle mevcut düzeni yıkarak yerine işçi sınıfına dayanan ve diğer sosyal sınıfları yok etmeye matuf gayrikanuni bir yol ile iktidar olmak için çalıştıklarını göstermektedirler.

Bakırköy Savcılığının bu istemi üzerine, DİSK yetkili organlarınca durum değerlendirilmiş ve DİSK avukatları tarafından konu incelenmeye başlanmıştır.
Konuyla ilgili olarak DİSK Genel Sekreteri Fehmi IŞIKLAR 1.8.1980 tarihinde bir basın toplantısı düzenleyerek özetle şöyle demiştir:

"Kurulduğu günden beri verilen zorlu mücadelelerle, burjuvazinin koyduğu sınıf uzlaşmacılığı zincirini kırarak işçi sınıfının ve tüm emekçi halkın çıkarlarını savunan DİSK'in önümüzdeki günlerde de bu görevini eksiksiz olarak yerine getireceğinden kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Geçmişten bu yana verilen mücadeleler önümüzdeki günlere ışık tutmaktadır, tutacaktır.

DİSK'in ve sınıf sendikacılığının gelişmesini engellemek isteyen iktidarın 1970'lerde 274 ve 275 Sayılı Yasa'ları değiştirerek, işveren güdümüne girmeyen Devrimci Sendikaları yoketme girişimine karşı 15-16 Haziran'da yüzbinlerce işçinin verdiği mücadele ve haklarını korumada gösterdikleri duyarlık unutulmamalıdır.

Bugün, ülke ve emekçi halk çıkarlarının savunulması yolundaki kararlı tutum ve giderek gelişen haklı mücadelelerden tedirgin olan egemen sınıflar DİSK'e yönelik çok yönlü saldırıları da giderek arttırmaktadırlar.

DİSK'in kurucularından, 11 yıl DİSK Genel Başkanlığı görevini yapan T.Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal TÜRKLER'in faşist çetelerce katledilmesi bunun en açık göstergesidir.

Kendi yetki alanında bulunan Merter'de. Kemal TÜRKLER'i katleden ve elini, kolunu sallayarak dolaşan faşist caniler konusunda ne gibi bir işlem yaptığı merak konusu olan Bakırköy Savcısının, DİSK'in kapatılması isteminde bulunması düşündürücüdür.

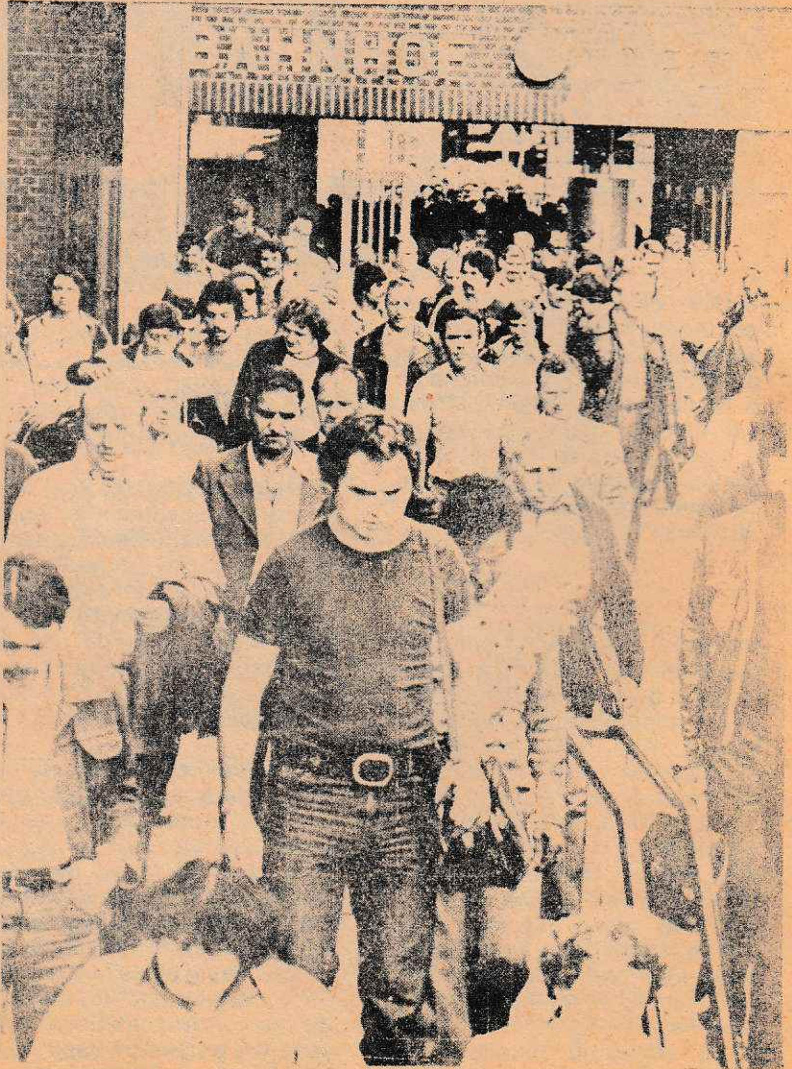
Ancak bu tür girişimler yeni değildir, geçmişte yaşanmıştır.

MC iktidarı döneminde, Anayasa'nın geriye doğru değiştirilmiş bir maddesinin gereğini yapıyor gözükerek temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik, doğal yargı sistemini hiçe sayan DGM'ler gündeme getirilmiş; Parlamento içinde ve dışında büyük tepki görmüş ve özellikle işçi sınıfı ve tüm emekçi kitlelerin verdikleri kararlı mücadeleler sonucunda çıkartılamamıştır. Ancak bu olaylar nedeni ile Bakırköy Cumhuriyet Savcılığınca DİSK Yöneticileri ve üyeleri hakkında dava açılmıştır.Onbinlerce işçinin yargılanmasına neden olan bu davalarda yerel mahkemeler DİSK ve bağlı sendikaların yöneticileri hakkında beraat kararları vermişlerdir.

Gerek DİSK'in gerekse DİSK üyesi sendikaların yöneticileri hakkında açılan davaların ihbarını MESS ve TİSK yapmış ve davalara da müdahil sıfatıyla katılarak işçi önderlerinin cezalandırılmalarına çalışmışlardır.

TÜRKİYELİ GÖÇMEN İŞÇİLER

SERBEST DOLAŞIM'DAN SİYASAL SIĞINMAYA

Bu sözler, yeni **Hollanda Kraliçesi**'nin taç giyme töreni nedeniyle gittiği La Haye'de kendisiyle görüşen Türkiye göçmen işçilerin öfkesini yatıştırmaya çalışan **Türkiye Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen**'e aittir. Oysa, bakan bu sözleri söylerken, **AET** üyesi olsun olmasın, tüm Avrupa ülkelerinin sınır kapılarında, T.C. pasaportları didik didik edilmekte, ay-yıldızlı pasaport taşıyan herkes ya geriye çekilmekte veya binbir güçlükle gideceği ülkeye girebilmektedir. Bu uygulamanın bir numaralı hedefi, kuşkusuz, Türkiye'de iş bulamadığı için son bir umutla, varını yoğunu satıp savarak, gırtlağa kadar borca girerek Avrupa'nın yolunu tutan emekçilerdir. Ancak Türk pasaportunun itibarı o hale gelmiştir ki, sadece egemen sınıfların göçe mahkum ettiği emekçiler değil, Avpura'ya çağrılı olarak veya turist olarak geçici gidenler de, cüzdanları nereden buldukları belirsiz yabancı dövizlerle kabarık olanlar dışında, sınır kapılarında akla hayale gelmedik onur kırıcı işlemlerle karşı karşıya kalmaktadırlar.

Örneğin, **Avpura Konseyi**'nin çağrılısı olarak Avpura ülkelerini ziyaret eden Türk gazetecileri dahi, Stockholm Hava Alanı'nda diğer ülkelerin çağrılı gazetecilerinden ayrı işleme tabi tutularak **ülkeye girmekten** alıkonulmuş,

ancak vize ücretini ödedikten sonra sınırlı bir süre için İsveç'e girme izni alabilmişlerdir. Gerçi İsveç Hükümeti sonradan bu gazetecilerden özür dilemiştir ama, her Türkiye vatandaşı Avrupa Konseyi'nin çağrılısı olmadığı için, İskandinav ülkeleri sınır kapılarında her gün aynı **"onur kırıcı"** işlem tekrarlanmaktadır.

Bu uygulama, aslında, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının onuruyla oynanmasının yanısıra, Türkiye Cumhuriyeti'nin hükümranlık haklarının hiç sayıldığını ortaya koyan yeni bir kapitülasyon uygulamasıdır. Çünkü devletlerarası ilişkilerde tüm önlemler ve ayrıcalıklar, eşitlik ve karşılıklı saygı ilkesi gereği iki yanlı uygulanır. Oysa, Avrupa devletleri T.C. pasaportunu taşıyanlara sınır kapılarını dilediği gibi kapatırken, Türkiye'nin sınır kapılarında söz konusu ülkelerin yurttaşlarına aynı keyfi işlemin uygulandığını duyan olmamıştır. Üstelik **"döviz gelsin"** diye neredeyse otostopçulara dahi kırmızı halı döşenecektir.

İşte böyle bir ortamda **Federal Almanya Hükümeti** aldığı bir kararla 1 Ekim 1980 tarihinden itibaren Federal Almanya Cumhuriyeti'ne girecek olan tüm T.C. yurttaşlarından **vize** isteyeceğini açıklamıştır. Alman konsoloslukları vize verme konusunda tam yetkili sayılmışlardır **Karar Avrupa Konseyi** çevresinde şaşkınlık yaratmış, ancak Federal Alman hükümetinin Türkiye'nin bir diplomatik hatası üzerine böyle bir karar aldığı söylenmiştir.

Federal Almanya Hükümetinin T.C. vatandaşlarına vize uygulaması yolunda aldığı karar Avrupa Konseyi üye ülkeleri arasında vize konusunda varılan ilkelere ve anlaşmalara tamamen terstir.

Türk Hükümeti yetkilerinin bu vize kararına karşı tepkileri **"yapılan dostluğa sığmaz, ayıp etmişler"** biçiminde görünüşteki bir ağlaşmadan başka bir şey olmamıştır. Olayların gelişimi bugünkü siyasi iktidarın Federal Almanya Hükümetinin alacağı karardan daha önceden haberi varmış izlenimini yaratmıştır.

Yapılan ilk açıklamalara göre Federal Almanya'ya girecek olan yurttaşlarımız ayrıca 15 mark yada karşılığında Türk Lirası vize ücreti ödeyecektir. Federal Almanya'dan transit geçecek olan T.C.pasaportlu kişiler de aynı parayı ödemek zorunda bırakılacaklardır. Federal Almanya Hümetinin almış olduğu karar sayıları her geçen gün biraz daha artan siyasi iltica isteklerine karşı kısmi bir önlem almak biçiminde yorumlansa bile, bize uygulaması Türkiye'nin egemenlik haklarını, halkımızın onurunu gerçek anlamda ayaklar altına almaktır.

Kaçak İşçiler Sorunu

"Onur Kırıcı" uygulamaların bir başka örneği de, Dışişleri Bakanı Erkmen'in böyle yüksek perdeden konuştuğu günlerde, Hollanda'daki kaçak Türkiyeli işçiler konusunda alınan bir karardır.

Öteki Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Hollanda'da da, yıllardır çeşitli yollardan bu ülkeye kaçak olarak girip çalışan binlerce Türkiyeli işçi mevcuttur. Bu kaçak işçilerin bir kısmı zaman zaman yakalanarak sınırdışı edilmekteyse de, bildirimde bulunmadan ve sigorta primi ödemeden bu işçileri düşük ücretle çalıştırmak ve aklına estiğinde beş kuruş tazminat ödemeden kapıdışarı etmek Hollanda patronlarının işine geldiği için, bu katmerli sömürüye Hollanda makamları tarafından da göz yumulagelmiştir.

Bu durumun değişmesi ve kaçak işçilerin de yasal ve sosyal güvencelere kavuşturulması için yabancı işçi örgütlerinin ve sendikaların direnişi sonunda bazı partilerin de baskısıyla Hollanda Parlamentosu tarafından bir af yasası kabul edilmiştir. Ancak sağcı çevrelerin baskısıyla hükümet bu af yasasını uygulamayacağını bildirmiş, bunun üzerine parlamento konuyu yeniden görüşerek kaçak işçiler açısından koşulları daha da ağırlaştırılmış yeni bir af yasası çıkartmıştır. Bu yasa hükmüne

göre, aftan sadece, Hollanda'da çalıştığı sürece sigorta primleri ve vergileri ödenmiş bulunan işçiler, üstelik yanlarında kaçak olarak çalıştıkları patronla birlikte ilgili makamlara başvurdukları takdirde yaralanabileceklerdir. Oysa, kaçak işçiliğin belirleyici özelliği, vergi ve sigortası ödenmeden çalıştırılmış olmaktır. Bu yüzden, çıkartılan "**af**" tan Türkiyeli kaçak işçilerin yüzde 99'u yararlanamayacaktır. Bu haliyle çıkartılan af, **kaçak işçilerin değil, kaçak işçi çalıştıran patronların affı**'dır.

Kaçak işçi konusu son aylarda, Türkiyeli kaçak konfeksiyon işçilerinin direnişiyle Fransa'da da güncelleşmiştir. Paris'te 17 Türkiyeli işçinin açlık grevi eylemiyle başlayıp daha sonra sendikaların ve ilerici örgütlerin çeşitli eylemleriyle desteklenen direniş, bu ülkede kartsız çalıştırılan 30-40 bin kaçak Türkiyeli işçinin durumunun kitle iletişim araçlarında geniş şekilde ele alınmasına ve demokratik tüm çevrelerin konuyla ilgilenmesine yolaçmıştır.

Fransa'nın iki büyük sendika merkezi, **CGT** ve **CFTD** de, Türkiyeli işçilerin mücadelesine sahip çıkmışlardır. CGT'nin 18 Mart 1980 günü Paris'te, Bourse de Travail'da düzenlediği toplantıya, Cezayir'den **UGTA**, İspanya'dan **İşçi Komisyonları**, Portekiz'den **İntersendikal** ve İtalyadan **CGIL** temsilcileriyle birlikte Türkiye'den de **DİSK** Genel Başkan Vekili Rıza Güven katılmıştır. Bu uluslararası toplantıda, kaçak işçilerin karta kavuşturulmasının yanısıra, göçmen işçilere karşı uygulanan veya uygulanması tasarlanan anti-demokratik ve ırkçı önlemlerin kaldırılması istemleri dile getirilmiştir.

Bilindiği gibi, daha önceki sayımızda sözünü ettiğimiz **Barre-Bonnet yasasıyla**, göçmen işçilerin, kamu düzenini bozdukları gerekçesiyle veya daha başka sudan bahanelerle her an kapıdışarı edilebilmelerine olanak hazırlanmıştır. **Imbert Kararnamesi**'yle bu önlemler yabancı öğrencilere de uygulanabilir hale getirilmiştir.

Tezgahta yabancılarla ilgili iki yasa tasarısı daha bulunmaktadır. Stoléru Tasarısı'na göre, altı aydan fazla işsiz kalan veya istirahatli olan bir yabancı işçinin oturma izni iptal edilecektir. **Ornano Tasarısı** ise, yabancıların oturdukları konutlarda sürekli gözaltında tutulmalarına olanak vermektedir.

Avpura'nın çeşitli ülkelerinde Türkiyeli işçilerin Faslı ve Ceziyirli işçilerle birlikte boy hedefi olduğu bu uygulamaların örnekleri çoğaltılabilir. Bu ülkelerin işçileri boy hedefidir, çünkü ekonomik bunalımın ve işsizliğin en ağır darbesini bu ülkeler yemektedir, dolayısıyla gelişmiş kapitalist Avrupa ülkelerine göçmen işçi akını daha çok bu ülkelerden kaynaklanmaktadır.

Avrupa'da T.C. pasaportu taşımak "onur kırıcı" işlemlere tâbi tutulmanın nedeni haline gelmiştir.

Serbest Dolaşım Askıda

Bu önlemlere, **Cezayirli, Faslı** ve **Türkiyeli işçilerin** hedef olmasının bir başka nedeni de, AET tarafından dışlanmalarıdır. Sanayileşmiş Kuzey Avrupa ülkelerine Türkiye, Cezayir ve Fas'tan başka, bilindiği gibi, **İspanya, Portekiz, İtalya** ve **Yunanistan** da göçmen işçi göndermektedir. Ancak bu ülkelerden İtalya, Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun kurucu üyelerindendir ve işçilerinin tüm AET ülkelerinde serbest dolaşım hakkı vardır.

Yunanistan'ın AET'ye asil üyeliği kabul edilmiş olup 1981 başında yürürlüğe girecektir. Portekiz ve İspanya ve üyelik müracaatlarını yapmışlardır ve yakında onlar da bu zenginler kulübüne katılmak durumundadırlar. Her ne kadar bu ülkelerin işçilerine serbest dolaşımın tam uygulanması hemen başlatılmamaktaysa da, elle tutulur bir hoşgörü ve öncelik gösterildiği dikkati çekmektedir.

Türkiyeli işçilerin Avrupa'da serbest dolaşımı konusunda, Türkiye ile AET arasındaki anlaşma ve protokellerde açık hükümler vardır, ancak tıpkı "**pasaport**" konusunda olduğu gibi, bu konuda da tek yanlı uygulamalar "**onur kırıcı**" şekilde sürdürülmektedir.

Ankara Anlaşması'nın 12. maddesi, "**âkit tarafların aralarında işçilerin serbest dolaşımını kademeli olarak gerçekleştirmeleri**"ni öngörmektedir. Katma Protokolun 36. maddesinde ise "**anılan serbest dolaşımın Ortaklık Anlaşması'nın yürürlüğe girişinden sonra 12. yılın sonu ile 22. yılın sonu arasında, yani 1 Aralık 1976 ve 30 Kasım 1986 tarihleri arasında kademeli olarak gerçekleştirilmessi**" taahhüt edilmektedir.

Ne var ki, Ortaklık Anlaşması'nın yürürlüğe girmesinin üzerinden 16 yıl geçtiği halde, bugüne kadar, Türkiyeli işçilerin AET ülkelerinde serbest dolaşımında olumlu sayılabilecek bir adım atmak şöyle dursun, yukarıda da örnekleriyle belirtildiği gibi, engeller daha da artırılmış, Avrupa'da T.C. pasaportu taşımak "**onur kırıcı**" işlemlere tabi tutulmanın nedeni haline gelmiştir.

Türkiyeli kaçak işçiler patronların işine geldiğinde kaçak çalıştırılan, işine gelmediğinde sınırdışı edilen paryalardır.

Türk Hükümeti bugüne kadar söz konusu anlaşmaya ve katma protokole uygun olarak gümrük duvarlarını indirir ve Türkiye ekonomisini tamamen Batı sistemiyle bütünleştirmek için verdiği ödünlerle yetinmeyip bir de "tam üyelik" isteminde bulunacağını açıklarken, AET ülkelerinin sözcüleri, "serbest dolaşım"ın adını dahi ağızlarına almak istememektedirler. Nitekim son olarak Türkiye'nin AET'den isteklerinin gö-

[illegible]düğü Dışişleri Bakanları Konseyi'nin 6 Mayıs 1980 tarihli toplantısında birçok konuda görüş açıklandığı halde, **"Türkiyeli işçilerin serbest dolaşımı"** konusunda tek kelimeyle sözedilmemiştir. Görünüş odur ki, tamamen siyasal ve stratejik hesaplarla Türkiye bir gün Avrupa bütünlüğü içine kabul edilecek olsa bile, "Türkiyeli işçilerin serbest dolaşımı" yine askıda bırakılacak. Türkiyeli kaçak işçiler, patronların işine geldiğinde vergisi, sigortası ödenmeden kaçak çalıştırılan, işine gelmeyince de polisiyle, jandarmasıyla, adliyesiyle hep birlikte sanık sandalyesine oturtulup sınır dışı edilen paryalar olarak "onur kırıcı" işlemlerle karşı karşıya kılmaya devam edecektir.

Siyasal sığınmalar

Dışarda göçün durdurulmasından ve sınır kapılarında sert önlemler uygulanmaya başlanmasından son ra, Türkiye'den gelişmiş kapitalist ülkelere yoğun bir **"siyasal mülteci"** akınının başladığı dikkati çekmektedir. Son bir iki yıl içinde sadece Federal Almanya'dan siyasal sığınma hakkı isteyen Türkiyelilerin sayısı için 50 bin'den 100 bin'e kadar değişen rakamlar ileri sürülmektedir.

Kuşkusuz bu siyasal sığınma istemleri arasında, gerçekten siyasal nedenlere dayananlar vardır. Tüm insan hakları anlaşmalarına imza koymuş olmasına rağmen Türkiye Cumhuriyeti'nde yurttaşların hâlâ inançlarından, düşüncelerinden, ırksal, dinsel durumlarından ötürü en ağır baskılara, kovuşturmalara ve hâttâ mahkumiyetlere uğradığı, canlarına kastedildiği gözönünde tutulursa, siyasal sığınma isteklerinin artmasına şaşmamak gerekir, Unutulmamalı ki, halen Türkiye'ye göre daha geniş demokratik hak ve özgürlüklere kavuşmuş bulunan Yunanistan'ın, İspanya'nın, Portekiz'in bugün ülke kaderinde söz sahibi birçok yöneticisi, daha üç dört yıl öncesine kadar diğer ülkelerde, Federal Almanya'da, Fransa'da, Hollanda'da, Belçika-da "Siyasal mülteci" olarak bulunmaktadırlar. Halen faşist yönetim altında bulunan birçük ülkenin vatandaşları da, bu ülkelerde "siyasal mülteci" olarak bulunmaya devam etmektedirler. Siyasal sığınma, Türkiye'nin de imza koymuş olduğu 1951 **Cenevre Konvansiyonu** ile tüm insanlara tanınmış bir haktır.

Gerçekten siyasal nedenlerle Türkiye'den şu veya bu şekilde ayrılıp Avrupa ülkelerinden siyasal sığınma hakkı isteyenlerin yanısıra, "siyasal mülteci" görüntüsü altında, Türk ve Alman faşist örgütlerinin işbirliğiyle Federal Almanya-ya transfer edilip orada oturma iznine kavuşturulan, böylece yurt dışındaki Bozkurt müfrezelerinde örgütleyici veya propagandacı olarak görev alanların sayısı da hayli yüksektir.

Ancak son iki yılda **"siyasal sığınma"** isteminde bulunanların büyük çoğunluğunu, artık Türkiye'de geçinme olanağı kalmayan, Avrupa ülkeleri normal işçi göçüne kapılarını kapattığı için o umudunu da yitirmiş bulunan kişiler oluşturmaktadır.

Türk Hükümeti'nin bu konudaki tavrı ise, **"iltica isteyenlerin, yurt dışında Türkiye'yi küçük düşürdükleri için kovuşturmaya tabi tutulacakları"**, tehdidini savurmak olmaktadır.

DİSK GENEL SEKRETERİ FEHMİ IŞIKLAR'IN 14.7.1980 TARİHİNDE YAPTIĞI BASIN TOPLANTISINDAN:

Diğer yandan milliyetçi ve bağımsızlıkçı geçinen, ancak her fırsatta halkımızın haklarını emperyalistlere peşkeş çeken bugünkü iktidarın gerçek yüzü Federal Almanya Cumhuriyeti'nin yurttaşlarımıza vize zorunluluğu getiren kararı karşısında bir kez daha gözler önüne serilmiştir.

Kapitalist yoldan kalkınma çabalarının ve bunun yarattığı işsizlik sonucu bugün 1,5 milyon dolayında yurttaşlarımız ucuz işgücü kaynağı olarak çeşitli yabancı ülkelerde çalışmaktadır. Bu ülkelerde yaşayan yurttaşlarımız en ağır, en pis, horlanan işlerde çalıştırılmaktadır. Türkiye'den giden göçmen işçiler ve onalrı ziyaret eden eşler, çocukları, yakınları Türkiye'ye geliş gidişlerinde başta Federal Almanya olmak üzere tüm gümrük kapılarında zaten ikinci sınıf insan muamelesi görmekteydi. Son vize zorunluluğu kararı bu uygulamaları çok daha onur kırıcı biçime sokacaktır.

Bugünkü siyasi iktidarın vize sorununu çözmede izlediği ricacı, yalvarıcı tutum halkımız için daha da onur kırıcıdır. Gelişmeler Federal Almanya'nın aldığı bu karara daha önceden onay verilmiş izlenimini yaratmıştır. Sonradan gelişen tepkiler karşısında göstermelik girişimlerle durum kurtarma çabaları bu görüntüyü gizleyememektedir.

Bu nedenle sorunun çözümünü iktidardan beklemek yanlıştır. Vize uygulamasına karşı Türkiye'de ve Federal Almanya'da aktif bir mücadele verilmelidir.
Bu sorunda işçi sınıfının kardeşliği temelinde yükselen Uluslararası dayanışmanın önemi büyüktür. DİSK, bu konuda Türk-İş ile ortak mücadele verilmesinin etkili ve sonuç alıcı olacağına, böyle davranışın Avrupa sendikal merkezlerini daha ileri boyutta harekete geçireceğine inanmaktadır.

Aslında, böyle bir tehdidin, iltica taleplerinin daha büyük sayıda olumlu sonuca bağlanmasını sağlamaktan başka bir etkisi olmayacaktır. Türkiye'de hakkında ciddi bir siyasal kovuşturma bulunduğunu kanıtlayamayan kişilerin siyasal sığınma talepleri, gittikleri ülkelerin yetkili makamları tarafından bir süre sonra reddedilmekte; bu kişiler geldikleri ülkeye iade edilebilmektedir. Ancak Türk Hükümeti'nin böyle bir tehdit savurmasından ötürü, ekonomik nedenlerle sığınma talep etmiş olanlar da otomatikman siyasal kavuşturma tehdidi altında olduklarını kanıtlayabilecek duruma girmektedirler. Böylece Türk Hükümetinin bizzat kendisi, ilticaların kapsamını genişletici bir rol oynamaktadır.

Döviz Bedelli Askerlik

Yurt dışındaki Türkiyeli işçilerden daha fazla döviz çekebilmek amacıyla çıkartılan **"Döviz Bedelli Askerlik Yasası"** da aynı etkiyi yapacak niteliktedir.

Türkiye'de silah altında bulundurulan insan sayısının ve askerlik süresinin, Türkiye'nin ulusal savunma gereklerinin üstünde olduğu, aslında her yurttaşın, yurt savunmasının gereklerini öğrenebilmek için birkaç aylık temel eğitimden geçirilmesinin yeterli olduğu bilinmektedir. Türkiye'deki hızlı nüfus artışı ve yeni teknolojilerin askerlik alanında da uygulanması, çok sayıda genç insanın iki yıla yakın bir süre üretimden alıkonulmasını gereksiz kılmaktadır. Bu yüzden, tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de, normal askerlik sürelerinin kısaltılması yolunda gittikçe gelişen bir eğilim mevcuttur.

Ancak, askerlik süresinin kısaltılması eğilimi, yurt dışındaki Türkiyeli işçilerden daha fazla döviz çekebilmek için yeni bir unsur olarak kullanılmıştır. Çıkartılan yasayla, yurt dışında çalışmakta olanlar, 11.000 Alman Markı veya o değerde bir başka dövizi ödedikleri takdirde, iki aylık bir temel eğitimden sonra askerliklerini yapmış sayılacaklardır.

Bu yasayla, herşeyden önce, yurt dışındaki ve yurt içindeki askerlik mükellefleri arasında bir ayrım yapılarak eşitlik ilkesi çiğnenmektedir.

Askerlik süresinin kısaltılması eğilimi yurt dışındaki işçilerimizden yurda daha fazla döviz çekebilmek için kullanılmıştır.

Bu uygulamayla sağlanacak olan döviz geliri, yeni iş alanları açacak yatırımlarda değil, tamamen NATO standardlarına göre yürütülecek bir silahlanmada kullanılacağı için ülke ekonomisine, Türkiye'deki işsizlikten dolayı yurdunu terketmek zorunda kalanlara yeni iş olanakları açacak bir katkı getirmekten uzaktır.

Üstelik, bu yeni uygulama, yurt dışındaki Türkiyelilerin, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlığından uzaklaşmalarına yolaçacaktır.

İstenen 11.000 DM bedel, özellikle 29 veya ona yakın yaşlarda bulunan işçiler açısından ödenmesi zor, hattâ imkansız bir bedeldir. Bu yaşlarda bulunan bir işçi, bedeli ödeyemediği için askerliği tam süreli yapmak üzere Türkiye'ye gitse, esasen aslanın ağzında bulunan işini ve ekmeğini tamamen yitirecektir. O zaman böyle bir işçi için, askerlik hizmetini yapmama veya bedel ödememe yollarını aramaktan başka çare kalmamaktadır.

ZDF Alman Televizyonu'nun Türkiyeli işçilere yaptığı 10 Mayıs 1980 günkü Türkçe yayında, askerlik yapmak istemeyen Türkiyeli işçilere böyle bir yol açıklamıştır.

Federal Almanya yasalarına göre, silah altında askerlik yapmayı vicdanına ve inançlarına aykırı bulan bir kişinin bunu reddetmesi olanağı vardır. Eğer bu kişi, o ülkede çalışan bir yabancıysa ve kendiülkesine dönüp askerlik yapmayı reddediyorsa, siyasal sığınma hakkı isteyebilmekte ve bu durumda siyasal sığınma isteği derhal kabul edilmektedir.

Uyrukluk Değiştirme veya Çifte Uyrukluk

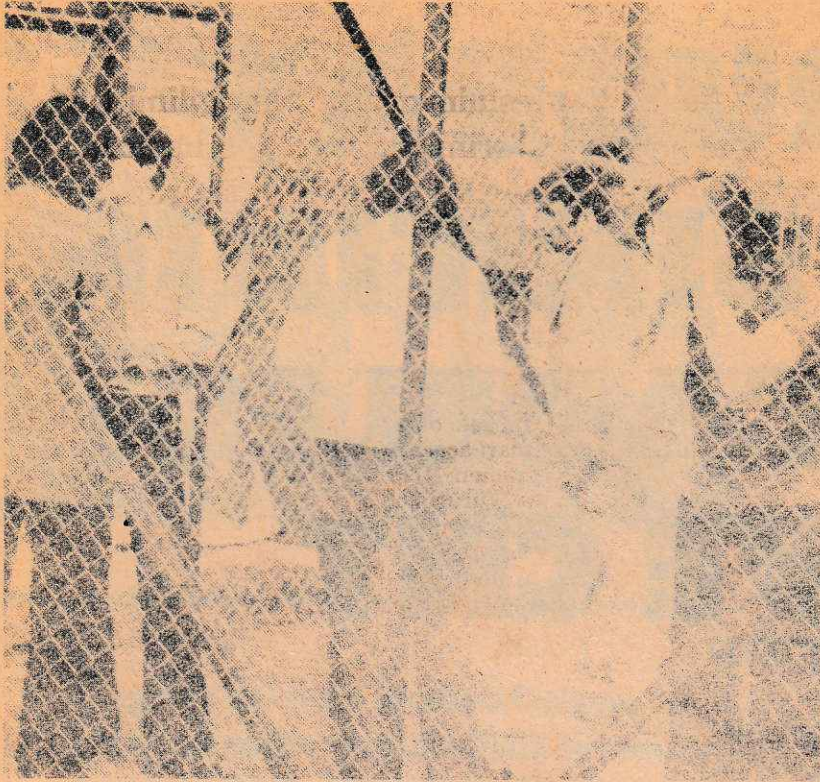
Daha genç yaşta olan Türkiyeli işçiler için ise, Federal Alman Devleti'nin göçmen işçilere yönelik **"entegrasyon"** siyaseti yeni kapılar açmaktadır.

Bunların başında, Federal Almanya'daki Türkiyeli genç göçmen işçilere, 18 ile 21 yaşları arasında başvurdukları takdirde otomatikman Alman uyrukluğuna geçme olanağını sağlayan yasa tasarısı gelmektedir.

Türkiye'de hayatını kazanma olanağı olmadığını bilen, böyle bir olanak çıksa bile kendi dilinde ve kültüründe yeterli eğitim verilmediği için Türkiye'ye gidişinde uyum zorluğu çekeceğinin farkında olan birçok Türkiyeli gencin, Alman uyrukluğuna geçmek suretiyle 11.000 DM bedeli ödemekten kurtulmayı tercih etmesi olasılığı çok kuvvetlidir.

Kaldı ki, başka ülkenin uyrukluğuna geçen bir Türkiyelinin, Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda da kalabilmesini, yani çifte uyruk sahibi olmasını öngören tasarı, bu yola başvuranların işini daha da kolaylaştıracaktır. Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu'ndan geçmiş olan bu tasarının, **"başka bir ülkenin uyrukluğuna geçen kişinin Türkiye'yle ekonomik ve manevi bağlarını kopartmamasını sağlamak"** ve ayrıca yabancı ülkelerde bir Türk "lobi" si oluşturmak amacı güttüğü bilinmektedir.

Ancak, bu tasarı yasalaştığı takdirde, Alman yasalarına göre Alman uyrukluğuna geçen bir Türkiyeli gencin askerlik durumunun ne olacağı henüz aydınlığa kavuşturulmuş değildir. Büyük

yetler, "Türk Ceza Kanunu'nda **'Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler'** başlığı altında ya da yurt içinde bu tür faaliyette bulunup da yurt dışına kaçan kişinin vatana bağlılık iddiasında bulunması söz konusu olamaz," gibi iddialı bir cümle de yeralmaktadır.

Bu yasa olduğu gibi kabul edilip yürürlüğe girdiği takdirde, halen yurt dışına bol sayıda gönderilen aşırı sağcı devlet görevlilerinden biri, ilerici bir Türkiyeli işçi örgütünün yöneticilerini; Türkiyeli sendikacıları, yukarıdaki formülasyona uygun bir ifadeyle jurnalleyebilir. Böyle bir jurnalleme halinde Türiye'de Cumhuriyet Savcılığı kovuşturma açıp, itham edilen kişiyi Türkiye'ye ifade vermeye çağıracaktır. Bu kadar ağır itham altında bulunan bir kişi ifade vermek için Türkiye'ye gitse bile, gerçekten suçlu olmasa dahi, uzun süre gözaltında tutulması, hattâ yurt dışına tekrar çıkışının engellenmesi, bu nedenle de yurt dışındaki işini yitirmesi mümkündür, bunun uygulamaları çok görülmüştür.

bir olasılıkla, bu konu iki ülke arasında anlaşmazlık konusu olacaktır. Çünkü, bir yanda Türk Hükümeti, bu gençlerin askerlik bakımından Türkiye Cumhuriyetine karşı yükümlü olmalarında ısrar edecek, bu yoldan döviz sağlamaya çalışacaktır. Öte yanda, Federal Almanya'nın göçmen işçi gençlerine vatandaşlık hakkı tanıyan yasayı, sırf kendisine genç işgücü ve asker sağlamak amacıyla hazırladığı bilinmektedir. Çünkü, Alman halkının nüfus artış oranı (0) noktasına gelip dayanmıştır, bir süre sonra bunun (-) istikamette seyretmeye başlaması beklenmektedir. Nüfus açığını kapatmanın tek çaresi olarak göçmen işçiler görüldüğü içindir ki, bu yasa hazırlanmıştır.

Hangi ülkede askerlik yapacağına genç göçmen işçinin karar vermesi biçiminde bir çözüm bulunacak olursa, Türkiye gençlerin 11.000 DM bedel verip Türkiye'de askerlik yapmaktansa, hiçbir hakkını yitirmeden ve maddi kayba da uğramadan Alman Ordusu'nda askerlik yapmayı yeğlemesi beklenebilir.

Bu nedenle, Türk Hükümeti'nin "çifte vatandaşlık" ve "askerlik" yasalarından beklediği maddi çıkarların gerçekleşmesi olasılığı zayıf olduğu gibi, bu yasalar, binlerce gencin Türkiye'den tamamen kopmasına da neden olabilecektir.

Yurt Dışındaki İlericilere Yönelik Bir Tehdit

"Çifte vatandaşlık" hakkını öngören yasa tasarısında yeralan ve özellikle yurt dışındaki ilerici Türkiyelileri tehdit eden bir maddeye de dikkat çekmek gerekir:

Tasarısının **"Vatandaşlıktan Çıkarılma"**'ya ilişkin 5. maddesinde aynen şöyle denilmektedir: "Yurt dışında ülkenin ve ulusun parçalanması, silahlı ayaklanma gibi devletin iç ve dış güvenliğine karşı eylemde bulunan ya da yurt içinde bu tür eylemlerde bulunduktan sonra hangi yol ve yöntemle olursa olsun yurt dışına çıkan ve hakkında Türkiye'de ceza kovuşturması yapılmasına olanak bulunmayan ve yapılan duyuru gününden başlayarak üç ay içerisinde yurda dönmeyenler, vatandaşlıktan çıkartılabileceklerdir.

Tasarının gerekçesine göre, yukarıdaki maddede sözü edilen faali-

Böyle bir celp alan kişi, bu olasılıkları göz önünde tutarak, celp tarihinden itibaren üç ay içinde Türkiye'ye dönmediği takdirde ise Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıkartılacaktır. Pasaportu iptal edilecektir.

Türk Ceza Kanunu'ndaki "Devletin Şahsiyetine Karşı İşlenmiş Suçlar" bölümünün nasıl keyfi ve abartılmış şekilde yorumlandığı yakın geçmişte binlerce örnekle görüldüğü için, yurt dışındaki tüm Türkiyeli işçiler ve aydınlar, ciddi bir tehditle karşı karşıyadır.

Gazetelerin satır aralarında dikkatten kaçan bu ciddi tehlikeye karşı koymak, yalnız bırakıldıkları Avrupa ülkelerinde tek gerçek ve kalıcı desteği ilericilerden gören Türkiyeli göçmen işçilerin genel çıkarları açısından olduğu kadar, Türkiye halkının **demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm** mücadelesini uluslararası planda yürüten **güçlerinin Türkiye ile yasal bağlarının kopartılmasını önlemek bakımından da yaşamsal önem taşımaktadır.**

DİSK bu alanda bu çalışma dönemi için yoğun bir kavga verecektir.

Unıty, Solıdarıty And Struggle başlığıyla yayınlanan CNT'nin Kendi Broşüründen Derlenmiştir. Baskı Tarihi Şubat 1980

URUGUAY İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ VE CNT

URUGUAY İŞÇİ SINIFININ DOĞUŞU, İLK GREVLER

Büyük toprak sahipleri topraklarının çevresini kapatınca köylüler kentlere göç etmeye başladı ve Avrupalı göçmenlerle birlikte **Uruguay işçi sınıfını** oluşturdular.

19. yüzyılın çeyreğinde, Uruguay'da ilk sendikalar kurulmaya başladı. 1875'de **Uluslararası İşçi Birliği** kuruldu. Bu, aynı zamanda, ilk grevlerin yapıldığı dönem oldu:

1880'de Cnupiru altın madeninde, 1882'de hastahanelerde 1884 ve 1886 yılları tramvay, matbaa ve makarna fabrikalarında çalışan işçilerin grevleriyle geçti. 1896'da kurulan **Sosyalist İşçi Merkezi**'nin bayrağı altında, Uruguay'da ilk kez **1 Mayıs** kutlandı.

Henüz merkezi bir örgüt etrafında birleşmemiş Uruguay işçi sınıfının grevlerle geçen uzun yıllar sonunda edindiği deneylerle, 1926 ve 1942 yılları arasında birlik konusunda önemli başarılar kazanıldı. Birleşik, sınıf ve kitle sendikal merkezi olma niteliğini programıyla açıkça ortaya koyan Uruguay işçi sınıfının ilk sendikal örgütü **Genel İşçi Sendikası (UGT)** kuruldu.

UGT sadece acil hak ve istemler için savaşmaya hazır olanları değil, aynı zamanda ülkelerinin nihai kurtuluşuna kadar kapitalist sömürüye karşı mücadeleye katılan farklı eğilimlerdeki insanlar arasındaki sendikal birliği temsil ediyordu.

GERİCİLİĞE KARŞI MÜCADELE

1930'lar **Gabriel Terr**'in vahşi diktatörlüğüne karşı mücadele yıllarıdır. Siyasal ve sendikal muhalefet liderlerinin katledilmesi ve halk düşmanı niteliği, Terr diktatörlüğüne bugünkü faşist rejimin selefi olma şerefini kazandırdı.

Diktatörlüğün gelişiyle birlikte halk direnişe aynı anda başladı. Bu mücadele anlayışı içinde siyasal ve sendikal güçleri biraraya getiren 1938'deki büyük gösteriyi düzenleyen muhalefet tarafından birliğe doğru birçok önemli adımlar atıldı.

1930'LARDAKİ ULUSLARARASI DAYANIŞMA

Uruguay işçi sınıfı hareketi, kendisini dar ulusal bir çerçeve içine hapsetmedi. Uluslararası işçi sınıfının verdiği mücadele Uruguay işçi sınıfını derinden etkiledi.

İspanya halkının faşizme karşı silahlı mücadele verdiği **İspanya İç Savaşında,** Uruguay işçi sınıfı tarafsız kalmadı. Grevleri ve kitlesel gösterileri, farklı siyasal sendikal ve sosyal eğilimleri temsil eden grupların oluşturduğu İspanya ile Dayanışma Komitesinin kurulması izledi.

1941'de Nazi askerleri **Sovyetler Birliği**'ne girdiğinde, Uruguay işçi sınıfı Sovyet halkıyla dayanışmasını somutladı ve ayda bir gün ücretlerini almayıp o gün ürettikleri malları Sovyetler Birliği'ne gönderdiler.

TERRA DİKTATÖRLÜĞÜNÜN SONU

Bu mücadele yılları içinde işçi sınıfının birliği gerçekleşti ve 1942'de UGT doğdu.

Ve Terra diktatörlüğü de aynı dönemde yıkıldı.

UGT'nin doğuşunda rol oynayan etkenler şöyle özetlenebilir:

Uruguay işçi sınıfı hareketi faşizme karşı insanlığın verdiği büyük savaşa mütavazi katkıda bulundu. Bu dayanışma pratiği aynı zamanda Uruguay işçi sınıfı hareketi için önemli bir ders oldu.

1- Yerel gericiliğe karşı verilen mücadele ile birlikte, işçi sınıfının acil talepleri için verilen mücadele;

2- İşçi sınıfı hareketi içinde varolan çeşitli eğilimler arasındaki ikinci derecedeki farklılıkları giderme girişimiyle birlikte birlik konusunda gösterilen ciddi çabalar;

3- Uruguay işçi sınıfı hareketi faşizme karşı insanlığın verdiği büyük savaşa mütevazi katkıda bulundu. Bu dayanışma pratiği aynı zamanda Uruguay işçi sınıfı hareketi için önemli bir ders oldu. Tüm bu gelişmeler UGT'nin kurulmasına giden yolu açtı.

SENDİKAL AYRILIK 1946-1952

II. Dünya Savaşı sonunda, emperyalistler savaş sonrası koşullarından yararlanarak soğuk savaş başlattılar. Bunun sendikalar için özel bir önemi vardı. Dünya ölçeğinde birliği tahrip eden ABD, tek tek ülkelerde sendikalarda ayrılık yaratmaya başladı.

Ayrılık yaratma yöntemleri ülkeye farklılık gösteriyordu. Avrupa'da emperyalistler ve onların müttefikleri, **AFL-CIO**, nispeten karmaşık bir yol izlerken; **Latin Amerika**'da genellikle bölgenin özel koşullarına en uygun yöntemleri seçtiler. **Yanki Emperyalizminin** iktidara getirdiği hükümetler tarafından desteklenen gangsterlik Latin Amerika sendikal hareketinin yavaş yavaş belirgin özelliği olmaya başladı.

Uruguay'daki durum hem Avrupa'da, hem de Latin Amerika'da uygulanan yöntemden farklıdır.

Uruguay'da ABD elçiliği ve CIA nın temsilcileri bir emperyalist ve işveren örgütü olan CSU'nun kurulmasına çalıştılar.

Sınıf örgütü UGT-ki bazı sendikaların ayrılmasıyla önemli güç kaybetmişti -ve CSU bir yana, ayrıca birçok bağımsız sendikalar da vardı.

Ayrılık başarılmıştı.

ZORLANAN TAKTİKLER

Bununla birlikte, işçi sınıfının ileri görüşlü kesimleri bu zorlukların üstesinden gelmeyi başardılar.

Birleşik Merkez, CSU'nun yalan ve iftira dolu bildirilerine cevap vermeyi ve mücadeleyi **"bildiriler savaşı"**'na indirmeyi reddetti.

Bu gelişmeler içinde UGT ne yaptı? İşçiler, çoğu zaman çok fazla önem taşımayan ekonomik talepler için mücadele vererek örneğin anti-emperyalist özü olan uzun vadeli talepler için mücadele etme zorunluluğunu ve gereğini kavradılar. UGT emperyalizmin beslediği CSU yöneticilerini mahkum ederken, CSU tabanındaki onurlu militanları bu yöneticilerden ayrı görmeseydi, bu sadece affedilmez bir suç değil, aynı zamanda büyük bir taktik hata olurdu.

Bu nedenle her UGT bildirisi, birlik ve her işkolundaki işçilerin acil çıkarlarının savunulması için bir çağrı oldu. İşçilerin UGT'ye, CSU'ya ya da bağımsız sendikalara üye olmalarının önemi yoktu.

1954-1955'de bağımsız tekstil işçileri sendikasının büyük grevinde yalnız tekstil işçileri dayanışma göstermedi; bağımsız sendikalar ve UGT'ye bağlı sendikalar birlikte davrandılar.

Sendikal mücadelede yeni gelişmeler ortaya çıkmaya baş ladı. ancak bu gelişmelerin ilk işaretleri, daha önceki yıllarda görüldü. Ekim 1953'de birçok metal işçisi sendikası birleşik kongre topladılar. Kongre UGT'ye katılma kararı aldı. Bir yıl sonra toplanan iki ulaşım işçileri sendikasında yapılan seçimler sonucu seçilen yeni yönetimin yaptığı toplantılarda UGT'ye katılma eğilimi ağır bastı. Kısa bir süre sonra da bu sendikal merkez içinde iki sendika ortaya çıktı.

1952-1966 VE CNT

1954-1956: DÖRT ÖNEMLİ OLAY

Çağdaş Uruguay sendikacılık hareketi tarihi için hayati önem taşıyan dört olay 1955 ve 1956'da meydana geldi:

1- **UGT 4. Olağan Kongresi**, merkez yönetiminin 50'lerin başına kadarki taktiklerini onayladı. Bu çerçeve içinde gerektiğinde UGT nin fesh edilebileceği ve işçi sınıfının ilkelerini kucaklayan, yeni daha geniş bir sendikal merkez yaratılmasına karar verildi.

2- Daha sonra **Birleştirme Koordinasyon Komisyonu** kuruldu. Komisyon üyeleri şunlardır: UGT ve bazı bağımsız sendikalar. Bu organ Uruguay İşçiler Merkezi, CTU'nun çekirdiğini oluşturdu.

3- 1956'da CSU tamamen parçalandı. İşçiler bu **"sendika"** yı **"içinnden"** değiştirmenin mümkün olmadığını anladılar. İki belediye ve kamu sağlık hizmetleri işçileri sendikası CSU'dan ayrıldı. Bu, hiçbir şeyin durduramayacağı ayrılma dalgasının işaretiydi.

4- 1955'de işçileri, öğrencileri, profesörleri, emeklileri, sanatçıları, köylüleri, küçük esnafı vb. biraraya toplayan **Halk İstemleri Hareketi** kuruldu. Amacı çeşitli grupların çıkarlarını savunmaktı.

Başlangıcından itibaren bu hareket, bir asgari program temelinde büyük gösteriler düzenledi.

CTU

1950'lerde **Sendikal Birlik Koordinasyon Komisyonu**'nun kurulmasından sonra, ilerici bir sendikal merkez kurulması için adımlar atıldı. Doğaldır ki bu kolay bir yol değildi.

1958'de, **Halk İstemleri Hareketi** çağrısı üzerine, bu hareket içindeki tüm güçler kitle gösterilerinde biraraya geldiler.

Bu kamu baskısı altında Parlamento'dan 30 kadar ilerici yasa çıkartıldı.

1959'un başlarında ulusal ekonomiyi ele geçirmeye başlayan mali

oligarşiyle birlikte hükümet, **Uluslararası Para Fonu** (IMF) ile sıkı bağlar kurdu ve kemerleri sıkma planı uygulamaya başladı. Bu, bunalımın yükünü, emekçi halkın omuzlarına yıkma çabalarının bir parçasıydı. İşçilerin ulusal ekonomik bağımsızlık için verdikleri mücadele kararlı biçimde sürdürüldü.

Bu mücadele yılları içinde 1961'de CTU doğdu.

Oy hakkı olan 129 sendika ve Kongreye katılan 22 kardeş örgüt, sadece sayıca fazla UGT üyeleri değil, ayrıca Sendikal Birlik Koordinasyon Komisyonu üyeleri, ilerde doğacak olan sendikal merkezin çekirdiğini oluşturuyordu.

CTU yayınladığı bildiride, CTU nun acil ekonomik talepler için verilen mücadeleyi demokratik haklar, ülkenin bağımsızlığı ve sömürenlerle sömürülenlerin olmadığı bir toplum için verilen mücadeleden ayırmadıklarını açıkladı.

500 bin örgütlü işçiyle birlikte Uruguay halk ve işçi hareketi yeni boyutlar kazandı.

Mücadelenin böylesine yoğunluk kazandığı Temmuz 1963'de ilk **CTU Kongresi** toplandı. Kongreye katılan 50 örgüt temsilcisi salt CTU üyesi değil, bir çoğu da diğer kardeş örgütlerin temsilcisiydi. Bu olgu bile tek başına bu sınıf temelli merkezin köklendiğini ve Uruguay sendikal hareketinde saygın bir yere sahip olduğunu göstermeye yeterlidir.

Uruguay işçi sınıfı darbe hazırlıklarına karşı büyük bir kitle gösterisi ve genel grev kararı aldı

HALK KONGRESİ

Ülkenin zor ekonomik koşullar içinde olduğu ve hükümet kanadı içinde iktidar mücadelesinin ortaya çıktığı 1965'de oligarşi orduyla bütünleşti. Ve ortam darbeye hazırlandı...
İşçi sınıfı darbe hazırlıklarına, büyük bir kitle gösterisi, 17 Haziran'da 24 saatlik genel grev ve olası bir komplo girişimine karşı genel grev kararı alarak cevap verdi.

Ayrıca 1964'de bir Komisyon kuruldu. Bu komisyon iki yıl sonra CNT'nin kuruluşunu hazırladı.

Uruguay halk ve işçi hareketinde çok büyük önem taşıyan diğer bir olay da bu dönemde yaşandı. **Halk Komitesi** 12-13-14 Ağustos 1964 de toplam üyesi 800 bin olan 707 halk örgütünü temsilen 1376 delegenin katılmasıyla Üniversite merkez binasında toplandı.

Gerçek, ilkeli bir birliği sağlamak sadece yönetim kademesini değil, aslında tabandaki üyeleri birleştirmekle mümkündür.

Tüm temel sorunları tartışan **Halk Kongresi** tarafından onaylanan program, ülkenin içinde bulunduğu derin bunalımın sorumlusu olarak mali oligarşiyi ve emperyalizmi gösterirken; acil sorunların çözümü için şu önerileri getiriyordu:

- Ücret ve maaşlar hemen arttırılmalıdır;
- Gerçek bir toprak reformu yapılmalıdır;
- Özel bankalar, temel olarak ihracat için çalışan sanayi dalları ve dış ticaret kamulaştırılmalıdır;
- Zorunlu ve ücretsiz kamu eğitimi gerçekleştirilmelidir;
- Dış borçlar ertelenmelidir;
- Barış ve ulusal bağımsızlık yolunda bir politika izlenmelidir.

CNT-TAM BİRLİK

Sonunda CNT'yi doğuran Kongre 28 Eylül-1 Ekim 1966 arasında yapıldı. Yeni Uruguay sendikal merkezi, tüm Uruguay sendikal hareketini kucakladı. Kongreye sunulan raporda UGT ve CTU geleneğinin onurlu mirasçısı CNT'nin "**Uruguay işçi hareketinin yüzyıllık mücadelesinin ürünü bir örgüt**" olduğu belirtildi.

Yapılan birçok hatalara rağman tam bir birlik sağlama görevi aşağıdaki üç koşul yerine getirildiği için başarıldı:

1- Birleşmeyi geçici olarak gecikti̇rse bile, ilkelerden vazgeçmeme,

2- Uluslararası işçi hareketinin deneylerinden ders çıkartmak ve dünya işçi sınıfının gösterdiği diğer mücadele yollarından yararlanmak,

3- İşçi sınıfının ülkenin bağımsızlığı yolunda, ivedi ve temel çözümleri içeren bir program çerçevesinde diğer sınıf ve tabakaları toplayabilmesi.

BİRLİK: GENİŞ EMEKÇİ KİTLELER ARASINDAKİ TARTIŞMA KONUSU

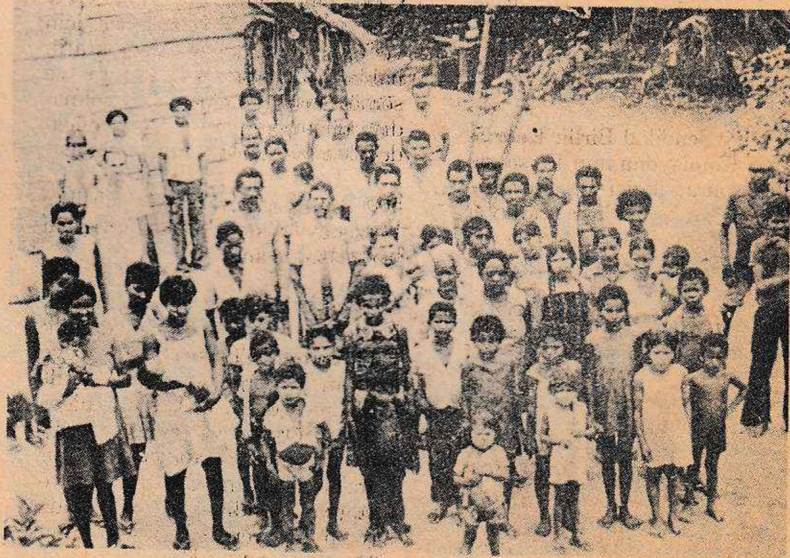
Geçmişte UGT tarafından örgütlenen kitle eylemleri, ABD yanlısı sendikal merkez CSU'yu zayıflattı ve sonunda parçalandı. Gerçek, ilkeli bir birliği sağlamak ve sadece yönetim kademesini değil, aslında tabandaki üyeleri birleştirmekle mümkündür.

Bu koşullarda ortaya çıkan örgütlenme çok geniş temelli sendikal demokrasiyi gerekli kılar. CNT nin yapısı şöyledir: **işyeri sendika komiteleri, bölgesel birlikler** ya da **çeşitli sanayi dallarında sendika federasyonları** ve **ulusal merkez**.

Bu yapı, delegelerin CNT kongresine seçimle katılma yolunu getirdi. Fabrikalarda işçiler kendilerini kongrede temsil edecek delegeleri seçmeye başladılar.

Kongre en yüksek organ değildir. İşyeri komiteleri delegelerinin, gelecek dönemde yapılacak çalışmalar konusunda işçilerin görüşlerini alabilmeleri için toplantılar yapılır. Gerçekten birer minyatür kongre olan bu toplantılarda CNT nin çeşitli işyerlerinde 700 sendika komitesi vardır – işçiler deney alış-verişinde bulunur; eleştiri ve özeleştiri yaparlar. İşçi temsilcileri önderleri dinler ve en önemlisi de önderler tabanın görüşlerini öğrenir.

Toplumun diğer tabakalarıyla birlik mücadele içinde sağlanmıştır.

Program, işçilerin yaptıkları toplantılarda tartışılarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca belirtmek gerekir ki, her işyerinin özel durumuna göre kabul edilmiş kendi pogramı vardır.

Toplumun diğer tabakalarıyla kurulan birlik, mücadele içinde sağlanmıştır. Grevler, salt işyerini etkilemez; ayrıca ve daha önemlisi grevdeki işyerinin çevresindeki işyerlerindeki işçileri ve o çevrede oturan halkı da etkiler. Yani o bölgedeki emekliler, evkadınları, öğrenciler ve hatta genellikle grevci işçilere erzak yardımı yapan küçük esnaf da greve katılır.

Bu mücadele anlayış içinde gelişen mücadele sonunda, 1973'de darbe yapıldığında, 15 gün süren şanlı bir genel grev yapıldı. Eylem içinde birleşen işçi sınıfı ve halk kitleleri, bu çalışmanın meyvalarını verdiğini gördü.

1966-1973-İŞÇİLER VE OLİGARŞİNİN SALDIRISI

OLİGARŞİNİN SALDIRISI YENİLGİYE UĞRUYOR

1966'da seçilen **Başkan Gestida** nın 1967'de ölmesi üzerine **Jorge Pacheco** iktidarı ele geçirdi.

Uzun yıllar sürecek olan sıkıyönetimin hükümet tarafından açıklanmasından sonra ücret ve maaşlar donduruldu.

CNT hemen 24 saatlik genel grev çağrısı yaptı. Küçük dükkan sahipleri de dükkanlarını kapattılar.

Ücret ve maaşları donduran **Pacheco**, işçi sınıfını bölmeye çalıştı.

Sıkıyönetimin ilanıyla birlikte binlerce işçi tutuklandı ve uzun yıllar tutuklu kaldılar. Polis birçok sendikacıya işkence yaptı.

Birçok büyük kamu işletmesine ordu el koydu. Doğal olarak bu sendikaların yasaklanması demekti.

Tüm baskılar işçi sınıfını yıldıramadı. Yalnız 1968'de 24 saatlik **on genel grev** yapıldı ve bu grevlere toplumun diğer kesimleri de katıldı.

CNT'de tam birlik, ilkeli ve dünya deneylerinden yararlanan bir mücadele ile, diğer sınıf ve tabakaları bir program etrafında birleştirerek sağlandı.

1969, buzdolabı fabrikaları, elektrik santralleri ve bankalarda yapılan yaygın grevlerle dolu bir yıl oldu.

1969 ayrıca CNT'nin olağan kongre yılıydı. İşçiler CNT'nin programını onayladılar. Kongre daha önce görülmemiş bir mücadele ruhu içinde geçti.

1970'de öğretmenlerin grevi oldu. Bu greve öğretmenlerin yanında, öğrenciler ve veliler de katıldılar.

Kasım 1971'de yapılan seçimlerde oyların % 22'sini alan -ki bu resmi rakamdır- banker ve toprak sahibi **Juan Maria Bordaberry** Breziya diktatörlüğünün açık desteğiyle hemen seçim ertesinde iktidarı ele geçirdi.

Hükümetin ilk çıkardığı yasa işçi ücretlerinin dondurulması oldu.

İşçiler, küçük dükkan sahipleriyle birlikte Uruguay tarihinde görülmemiş etkinlikte 24 saatlik bir genel grev yaptı. Hükümet bu genel greve terörle cevap verdi. **Komünist Partisi Merkezi** basıldı ve 16 Nisan'da parti merkezinde tutuklamalar oldu.

17 Nisan sabahı, Komünist Partisi Merkezi önünde nöbet tutan sekiz işçi **"komando"** lar tarafından öldürüldü. Aynı gün CNT genel grev çağrısı yaptı. Cenaze töreninden sonra fabrikalara dönen işçiler 18 Nisan'a kadar çalışmadılar.

Ekim 1972'de işçiler daha fazla ücret için grev yaptılar. Greve zaman sınırı getirilmemişti. **Faşist diktatör Bordaberry** işçilerin taleplerini kabul etmedi ve otobüs şoförleri yerine ordudan asker istedi. Ancak ordu kendi içindeki çekişmeler ve bazı kademelerin direnmesi sonucu Bordaderry'nin bu isteğini kabul etmedi. 24 saat sonra işçiler grevlerinin amacına ulaştığına karar vererek işbaşı yaptılar.

Sınıf mücadelesi ordu içine girmeye başladı.

Ordu içinde ilk kriz 8 Şubat 1973'de ortaya çıktı.

Silahlı kuvvetler ve polis, gerici bir politikacı olan Savunma Bakanın emrinde çalışmayı kabul etmediler; radyo ve televizyonu ele geçirdiler.

Bu kriz boyunca işçi sınıfı sessiz kalmadı. 9 Şubat'ta halka dağıtılan bildiride, CNT, Gerici bir darbeye genel grevle cevap verileceğini yinelerken; bugünkü durumdan oligarşinin sorumlu olduğunu ve herkesin önünde tek bir seçenek olduğunu açıkladı: ya oligarşi ya da halk!

HAZİRAN-TEMMUZ 1973: DARBE VE GENEL GREV

Şubat ve Haziran arasında olaylar hızlı gelişti. CNT'nin çağrısı üzerine, binlerce kişi 29 Mart 1973'de Bordaberry'nin istifası için gösteri yaptı.

En büyük 1 Mayıs kutlaması ve Uruguay tarihindeki en büyük gösterilerden biri 1973'de oldu. Temel slogan şuydu: **CNT'nin programına bağlı kalarak, en acil sorunlara acil ve radikal çözümler getirmek**

Oligarşi ve emperyalizm yaptıkları planlarda, bugün, işçi sınıfının toplumsal mücadeledeki temel ön-

cü olduğunu hesaba katmadılar. Uruguay işçi sınıfının politik olgunluğunun ve örgütlülüğünün yüksek bir düzeye ulaştığını ve CNT içinde örgütlenen sendikal hareketin bunalımda üstüne düşen rolden kaçınmayacağını kavrayamadılar.

Yeni bir darbe olasılığı görüşüyle tüm organ kademelerinde onaylanan ve Kongre'de alınan kararlar doğrultusunda CNT, **işyerleri işgal edilerek sınırsız bir genel grev ilân etti.** Tüm sanayi dalları, kamu ve özel hizmetler, ulaşım, bürolar, bankalar durdu. Hiçbir gazete çıkmadı. Öğrenciler, öğretim görevlileri ve tüm öğretim kurumlarında çalışanlar işçilere katıldılar.

27 Haziran'da başlayan Uruguay işçi sınıfının bir grevi 11 Temmuzda sona erdi. Grevin bitti gün CNT işçilere dağıttığı bildiride şunu açıkladı:

"Yeni bir döneme giriyoruz. İster ateşkes ilan etsinler, ister tacı tahtı terketsinler; yeni koşullara uygun diğer araç ve yöntemlerle mücadele sürecektir."

TEMMUZ 1973-EKİM 1975 ARASI

Temmuz 1973 ve Eylül 1975 arası dönemde işçi hareketi temel olarak yeraltında çalışıyorsa da, hâlâ legal bazı olanaklara sahipti ve bunlardan yararlandı.

CNT durumdan oligarşinin sorumlu olduğunu ve herkesin önünde iki seçenek olduğunu açıkladı: Ya oligarşi, ya da halk!

Grev sona erdiğinde oligarşi sevinçliydi. Oligarşinin dar görüşlülüğü açısından bu anlaşılabilir. "Kazanmıştı". Ama geniş halk kitleleri bu "zafer'i gereken çerçeve içinde değerlendi.

15 günlük genel grev süresince işçilerin verdiği yiğit kavga sonunda diktatörlük tamamen tecrit oldu.Çünku bu greve yalnız işçiler değil, küçük burjuvazi, kırsal kesimin büyük bölümü ve hatta işçilerle birlikte kendi fabrikalarını işgal eden bazı sanayiciler de katıldılar.
Rejim yıkılmadı. Brezilya ve ABD'den yardım gördü ve hatta Breziya'dan askeri yardım bile aldı.

Askeri faşist çevrelerin, ilk ve acil hedef CNT'yi dağıtmaktı.

Oligarşinin emri üzerine - ki bazı sanayiciler polisin emrine uymayı reddettiler - binlerce aktif CNT üyesinin işyerlerinden atıldığı ve vahşi baskının alabildiğine arttığı ve yüzlerce işçinin hapse atıldığı ve işkence gördüğü bir zamanda bir kararname çıktı. İşçiler başka sendikalar kurmaya **"davet"** edildiler.

İşyerlerinde her işçi üye olmak istediği sendikayı belirten formları doldurmak zorunda bırakıldı. Oyların % 10'u yeni bir sendika kurmak için yeterli sayılacaktı. İşçiler eski sendikalarına bir kez daha üye oldular. Diktatörlük yeni **bir tek sendika** bile kuramadı.

Grevler, salt işyerini etkilemez; ayrıca ve daha önemlisi grevdeki işyerinin çevresindeki işyerlerindeki işçileri ve o çevrede oturan halkı da etkiler.

1 Mayıs'ta işçilerin yoğun olduğu semtlere vahşice saldırıldı. Mahalleler havadan helikopterlerle taranırken, sokaklarda askerler insan avlıyordu. Ama o gün evlerin kapıları askerler tarafından kovalanan işçiler için kendiliğinden açılıyordu.

İşçilerin bu oyunu bozması üzerine kararname tarihin çöplüğüne gömüldü ve unutuldu.

Mayıs 1974'de rejim yeni bir kizle derinden sarsıldı. Faşistler bu arada ordu içinde önemli noktaları ele geçirdiler. Böylece ordu gerçek bir asker sivil kliğin eline geçti.

Hükümetin politikası da işçilerin yaşam düzeyini önemli derecede etkiledi. Uzun mücadele yıllarında işçiler işgüvenliği, anne ve çocukları koruyan özel yasalar gibi bazı kazanımlar elde etmişti. Faşistler getirdikleri yasa ile daha uzun çalışma süresi ilanettiler ve işçiler fazla mesia yapmaya zorlandılar. Öncelikle aktif işçi önderleri olmak üzere birçok işçi işten atıldı.

1974: İŞÇİ SINIFI MÜCADELESİ

"Bugün görevimiz bir genel grev örgütlemektir.

"**Bu nedenle**, işyerlerimizde işçilerin en ufak talebi için, haklarını ve kazanımlarını savunmak için, işten atılmaya ve tutuklamalara karı savaşmalıyız.

"**Bu nedenle**, sendikaları güçlendirmeleyiz, sendikaların işçi sınıfının geniş kitleleriyle bağlarını genişletmeli ve güçlendirmeliyiz, örgütlenmesini yükseltmeliyiz, maddi gelirlerini arttırmalıyız.

"**Bu nedenle**, işçi sınıfının öğrencilerle, öğretim üyeleriyle, memurlarla, emeklilerle, küçük ve orta esnaflarla, sanayicilerle ve çiftçilerle ittifakının yükseltmeliyiz.

"**Bu nedenle**, diktatörlüğe karşı olan tüm sağlıklı siyasi güçlerin birliğini yükseltmeliyiz.

"**Bu nedenle**, artık oligarşinin çıkarlarına hizmet etmeyi ve kendi halkına karşı cellat rolü oynamayı reddeden silahlı kuvvetlerin her kesimine çağrı yapmalıyız.

GENEL GREV İÇİN İLERİ
TÜM SENDİKAL VE SİYASAL TUTUKLULAR SERBEST BIRAKILMALI
TÜM EĞİTİM KURUMLARINI FAŞİSTLERDEN TEMİZLEYELİM
ÜCRET VE MAAŞLAR YÜKSELTİLSİN
YAŞASIN CNT! KAHROLSUN DİKTATÖRLÜK!"

Yukarda alıntı yapılan broşürü CNT binlerce işyerinde illegal olarak dağıttı.

Neden bir genel grev?

Diktatörlüğün siyasal tecridi için bir genel grev, rejimin çöküşünü ya da en azından rejimi sarsacak ciddi bir darbeyi ifade edecektir.

1974 yılı, işçi sınıfının greve hazırlık niteliğindeki birçok eylemlerine tanık oldu.

DESTANSI 1 MAYIS

Diktatörlüğün provokasyon kampanyalarına ve işçi bayramından önce yapılan tutuklamalara rağmen CNT'nin 1 Mayıs çağrısına 15 bin kişi cevap verdi ve işçi mahellelerinde iki gösteri yapıldı.

İşçilerin yoğun olduğu semtlere vahşice saldırıldı. Mahalleler havadan helikopterle taranırken, sokaklarda askerler insan avlıyordu. Ama o gün evlerin kapıları askerler tarafından kovalanan işçiler için kendiliğinden açılıyordu.

EKİM: BİR YILDÖNÜMÜ VE BÜYÜK GREV

1 Ekim CNT'nin 8. kuruluş yıldönümüdür. İşçiler CNT'nin yıldönümünü, işyerlerinde toplantılar düzenleyerek ve binlerce broşür dağıtarak kutladılar.

Bir hafta sonra sendikaların çağrısı üzerine **SUNCA** (CNT üyesi) yapı işçileri 24 saatlik greve gittiler. Diktatörlük hemen sendikayı yasa dışı ilân etti ve yöneticiler hakkında tutuklama kararı çıkarttı. Bir ay sonra sendika binası işkence merkezi haline getirildi.

AÇLIK GREVİ

Kitle halide yapılan tutuklamalar sonucu hapishaneler dolunca insanlar artık stadyumlara doldurulmaya başlandı. Sendikal ve siyasal önderlere insanlık dışı işkenceler yapılmaya başlandı. Gözaltına alınan insanlardan aylarca haber alınamıyordu.

Bu durumu protesto eden 40 sendika önderi açlık grevine başladılar. İşkencelere son verilmesini ve siyasal tutuklulara uluslararası yasaların uygulanmasını istediler. Halka açlık grevinin nedenlerini anlatan binlerce bildiri dağıtıldı.

Açlık grevi başarıyla sonuçlandı ve 25 siyasal tutuklu serbest bırakıldı.

Kasım ve Aralık 1974'de işçiler önemli gösteriler yaptılar. 1974'ün son iki ayı CNT'nin çağrı yaptığı **genel grev** hazırlıklarıyla geçti.

1975'de yükselen fiyatlar karşısında ücret ve maaşların hemen artırılması talebiyle işçiler arasında 70 bin imza toplandı. Uruguaydaki her on işçiden birinin imzasını taşıyan bu dilekçe hükümete verildi.

ŞANLI BİR 1 MAYIS DAHA

CNT, 1975 1 Mayıs'ında beşi 1 Mayıs günü, bir tanesi de gecesi olmak üzere 6 gösteri yaptı.

CNT: BİR KİTLE ÖRGÜTÜ

CNT, işçi sınıf içinde derin kökleri olan bir kitle örgütüdür. CNT bir avuç aydına değil, kitlelere inanır ve onlara dayanır. Bu nedenle tehdite başvurmaz ve öç almaz. CNT bu yolu faşistlere bırakır. CNT halka dayanır ve bilir ki kurtuluş saati yaklaştığında CNT ve diğer örgütlerde örgütlenmiş halk faşizme karşı en etkili ve kalıcı çözümü bulacaklardır.

FAŞİZM TÜM HALKA DÜŞMANDIR

"CNT'NİN URUGUAY İŞÇİ SINIFINA MESAJI"

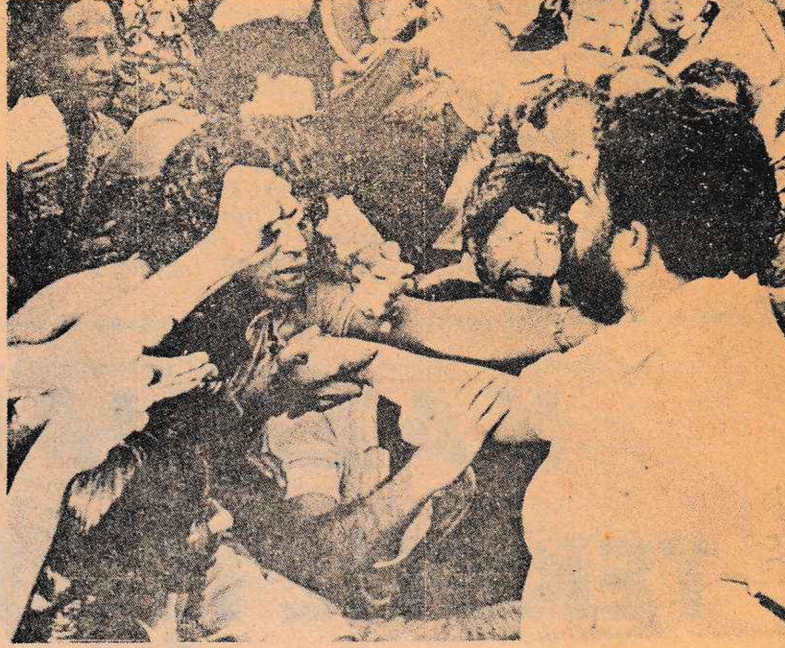
Bu, Aralık 1976'da CNT'nin yayınladığı bildirinin başlığıdır. İllegal olarak dağıtılan bu bildiri güncelliğinden hiçbir şey kaybetmemiştir ve aşağıda alıntı yapılan paragraflar Uruguay'daki işçilerin bugünkü durumu hakkında bilgi vermektedir:

"İşçilerin gerçek ücretlerinin ne kadar düşük olduğunu göstermek için istatistikleri karıştırmaya gerek yok. Fabrika kantinlerinde işçilere satılan yiyeceklere bakmak yeterlidir. İşçilerin evlerini ziyaret ettiğimizde akşam yemeğinde masaya yemek yerine kahve gelir ve belli başlı ev eşyası olan çarşaf, sandalye ve tabak göremezsiniz.

"Emek düşmanı bu politika yalnız ücretlere yansımamıştır. İşyerleri birer cehennem gibidir ve iş ritmi hızlanmış ve her işçi iki kişinin işini yapmaktadır. Genç işçiler için çalışma süresi çok daha uzundur: deri ve debagat sanayinde çalışma süresi 48 ile 56 saat olarak belirlenmiştir. 48 saatlik çalışma haftası yasasını çiğneyen, bu daha fazla çalışmaya işçiler uymak zorundadırlar ve fazla mesai ücreti ödenmez. Ağır işlerde çalışan gebe kadınların izin hakkı yoktur."

FAŞİZM KÖYLÜLERE DÜŞMANDIR

Oligarşi yalnız işçileri soymaz. Köylülerin ürünlerini düşük fiyatla alır, kentlerdeki tüketicilere yüksek fiyatla satar. Ayrıca tarım ürünlerini hammadde olarak kullanan tüm sanayi dallarını da doğrudan denetler. Bu tablodan da anlaşılacağı gibi üretici köylüler tam bir örümcek ağına yakalanmışlardır.

Uruguay işçi sınıfı mutlaka faşizmi yenecektir.

Düşük taban fiyatları nedeniyle kredi almak zorunda kalan köylüler özel bankalarla karşı karşıya bırakılmaktadırlar. Bankalardan alınan kredilerin faizi % 70'in altına düşmez.

FAŞİZM BİLİME VE KÜLTÜRE DÜŞMANDIR

Uruguay radyosunu dinlediğinizde ya aptal bir şarkı ya da **"iyi haberler"** duyarsınız. Hepsi bu. Sinemaya gittiğinizde sadece şiddet, seks ve **"Amerikan yaşama biçimi"** ni göklere çıkaran bir **"kültür"** ile karşılaşırsınız. Toplumsal sorunların işlendiği filmler oynatılmaz.

Bazıları dünyaca ünlü, profesörler, bilim adamları ve sanatçılar ya diktatörlüğün zindanlarında yatmaktadır ya da yurt dışına kaçmak zorunda bırakılmışlardır.

Faşizmin tek sloganı vardır: **"Düşünceye Ölüm!"**

DİRENİŞİN KALBİ: CNT

Diktatörlüğün bugün içine düştüğü çıkmaz, sadece kendi sınıfının mirası olan objektif çelişkilerin bir sonucu değildir. En başından beri işçi sınıfının ve tüm halkın verdiği kararlı mücadele diktatörlüğe hareket edecek alan bırakmamıştır.

Gerici darbeye karşı Haziran-Temmuz 1973'de yapılan şanlı genel grevden sonra CNT etrafında örgütlenen Uruguaylı işçiler, faşist terörün en azgınlaştığı dönemlerde bile mücadele bayraklarını sürekli yükseltmişlerdir.

Önderlerinin çoğunun hapishanelerde olmasına, sendika binalarının ordunun işkence merkezleri haline gelmesine ve tüm çalışmalarının yasaklanmasına rağmen bugün CNT, direnişin kalbidir.

Faşist rejime karşı savaşan işçiler herhangi bir yerden birdenbire çıkmış insanlar değildir. Savaşan işçiler atalarından kendilerine kalan mücadele meşalesini yükseklerde tutan mirasçılardır. Onlar 100 yıllık örgütlü Uruguay işçi sınıfı hereketi geleneklerini yaşatanlardır.

Uruguay işçi sınıfı bir gün mutlaka faşizmi yenecektir. Zafer, halkının daha iyi yaşaması ve ilkelerinden asla taviz vermeyen Uruguay işçi sınıfının ve emekçi halkın olacaktır!

KAZANAN TEKSTİL İŞÇİLERİ OLACAKTIR

15 bin dolayındaki tekstil işçisi grevde. İşçiler kışın kara, soğuğa, yazın sıcağa, toza aldırmadan grev çadırlarında nöbet tutuyor. Daha insanca bir yaşama kavuşma mücadelesinde, grev silahını kullanıyorlar. Demokratik hak ve özgürlüklerin sürekli kısıldığı, faşist saldırıların alabildiğine arttığı günümüz koşullarında, grev hakkını kullanmanın, bu hakkın savunulmasında, bu hakkın gaspedilmesine karşı çıkmada ne denli önemli olduğunun bilinçinde 15 bin tekstil işçisi.

TEKSTİL İŞKOLUNUN DURUMU

Ülkemizin özellikle **Çukurova, Ege** ve **Marmara** bölgelerinde yoğun biçimde faaliyette bulunan tekstil işkolu, hem en eski, hem de en gelişmiş işkollarından biridir. 1979 sonunda, bu işkolundaki sigortalı işçi sayısı 199 bin. Bir de küçük atölyelerde, imalathanelerde sigortalanmadan kaçak çalıştırılan onbinlerce işçi var. Cumhuriyetin ilk yıllarında, kamu kesimimin tekstil üretiminde önemli bir paya sahip olduğunu görüyoruz. Sonra zamanla, özel kesim üretimde belirleyici hale geliyor. Örneğin 1946 yılında, pamuklu sanayiinde kamu sektörünün payı % 56'yken bu oran 1970'de % 26'ya düşüyor.

Çizelge: Yıllar İtibariyle Tekstil Sanayiinin Gelişimi

	Dokuma Sanayii				Giyecek ve Hazır Dokunmuş Eşya S.			
	Kamu		Özel		Kamu		Özel	
Yıllar	İşyeri S.	İşçi S.	İşyeri S.	İşçi S.	İşyeri S.	İşçi S.	İşyeri S.	İşçi S.
1966	26	23866	2672	89868	18	2804	2537	7110
1972	54	22008	4835	120507	23	4168	6195	21397
1979	64	23471	4930	142312	30	6280	6235	26964

Kaynak: **SSK Yıllıkları**

1966'dan 79'a geçen 13 yıl içinde de kamu kesiminin payının azaldığını tablodan görmek olanaklı. Bir gösterge olarak çalıştırılan işçi sayısını alırsak, dokuma sanayiinde kamu kesiminde çalışan işçi sayısı, 1966'da toplam çalışan işçilerin % 21'yken, bu oran 1979da % 8'e düşüyor. Aynı şekilde, giyecek ve hazır dokunmuş eşya sanayiinde, 1966 da toplam çalışan işçilerin % 28'i kamu kesimindeyken, bu oran 1979'da % 19 oluyor. Tekstil sanayiinin gösterdiği gelişim ve kamu kesiminin bu sektör içindeki payının azalması emperyalist sistem içinde Türkiye'ye verilen işbölümüyle yakından ilgili. Emperyalist ülkeler, Türkiye'nin kendileri için gerekli tüketim mal'larını üretmesini ve bu alanlarda sanayileşmesini istiyorlar. Türkiye'nin, **"Batının manavı, bakkalı, kasabı olması"** anlayışı çerçevesinde, terzisi de olması, tekstil sektörünün gelişmesine bağlı. Halen tekstil ürünleri Türkiye'nin en önemli ihracat kalemlerinden birini oluşturuyor.

Çizelge: **Tekstil Sanayii İhracatının Toplam İhracat İçindeki Payı (Bin Dolar)**

Yıllar	Tekstil San.İhr.	Toplam İhr.	Toplam İçindeki Payı (%)
1975	132476	1401075	9.5
1976	272695	1960214	13.9
1977	265899	1753026	15.2
1978	320946	2288163	14.0
1979	387545	2261195	17.1

Kaynak: **Dış Ticaret İstatistikleri**

Beş yıl gibi kısa bir dönemde, tekstil ürünleri ihracatından elde edilen dövizin % 80 oranında arttığı ve toplam ihracat gelirlerinin % 17'sini oluşturduğu görülüyor. Türkiye'deki tekstil işverenleri, ucuz işgücü kullanmanın avantajıyla, satışlarını bu denli artırabiliyorlar. İşgücü maliyetlerini karşılaştıran bir çalışmaya göre, tekstil işkolunda 1975'de saat başına işgücü maliyeti **ABD**'nde 3.99 dolar (**$**), **Batı Almanya**'da 5.28 **$**, **Fransa**'da 3.57 **$**, **İtalya**'da 4.67 **$**, **Portekiz**'de 1.64 dolar iken **Türkiye**'de 1.29 dolardır.

Kapitalistler, ucuz işgücü kullanabildikleri, işgücü maliyetini düşük tutabildikleri için, dış pazarlarda diğer ihracatçı ülkelerle fiyat rekabetine girebiliyorlar.

ÇALIŞMA KOŞULLARI

a) Ücretler

Tekstil işkolunda çalışanların önemli bir kısmı kadın. Bunlar içinde 14-18 yaşındaki genç kızlar büyük bir paya sahip. Bu işkolunda işçi dolaşım hızı yüksek. Özellikle genç kızlar, evlendikten sonra işten ayrılabiliyorlar. Kapitalist sınıf, kadınların eğitim düzeyinin ge-

nellikle düşük olmasından, evlenince veya çocuk doğurunca işten ayrılmak zorunda kalmasından, toplumda kadınlar aleyhine var olan değer yargılarından, bu işkolundaki ücretleri düşük tutmada yararlanıyor. Ayrıca tekstil işkolunda kalifiye işçiye çok fazla gerek duyulmaması, işçi ücretlerinin düşük tutulmasında bir diğer etken. Böylece işkolunda, genellikle asgari ücret geçerli oluyor. Kıdemli işçiler bile asgari ücretten çalıştırılıyor. Sonuçta, tekstil işkolundaki sigortalı işçi ücretleri, ortalama sigortalı işçi ücretlerinden daha düşük.

Çizelge: **Tekstil İşkolunda Ortalama Ücretler**

Yıllar	**Tekstil İşkolunda Ort.Günlük Ücret(TL)**	**Ort.Sigortalı Günlük Ücreti(TL)**
1963	16.47	17.91
1966	19.48	23.53
1969	27.26(sadece dokuma)	32.13
1972	40.76	43.87
1975	65.81	85.55
1979	245.22	294.31

Kaynak: **SSK İst.Yıllıkları**

Çizelge: **Tekstil İşkolunda İş Kazaları**

	İş Kazası		**Daimi İşgöremezlik**		**Ölüm**	
	1972	**1979**	**1972**	**1979**	**1972**	**1979**
Dokuma San.	13037	19202	159	190	8	21
Giyecek ve Hazır Dok. Eşya San.	987	1539	12	17	1	6

Kaynak: **SSK İst. Yıllıkları**

Bu işkolunda sömürü oranları kabaca hesaplanırsa (*), dokuma sanayiinde % 271, giyecek ve hazır dokunmuş eşya sanayiinde % 242 olduğu görülmektedir. Özel ve kamu kesimi arasında, sömürü oranı farklılık göstermektedir. Örneğin dokuma sanayiinde, özel kesimde sömürü oranı % 288 iken, devlet kesiminde % 212'dir. İşçilerin kabaca ortalama olarak 8 saatin 2 saatini kendileri, 6 saatini kapitalist için çalıştıklarını söyleyebiliriz.

Durum bu olunca; ellerine geçen düşük ücretler, işçilerin geçinmesine yetmeyince zorunlu olarak hafta sonu tatillerinde ve yıllık izinlerinde inşaat vb. işlerde çalışmaktadırlar. İstanbul'da Tekstil Sendikasına bağlı 3 işyerinde yapılan bir anket çalışmasında, işçilerin önemli bir bölümünün (% 37) hafta sonu tatillerinde ve yıllık izinlerinde ek iş bulup çalıştıkları saptanmıştır.

b) İş Kazaları: Her 9 dakikada bir iş kazası oluyor

Tekstil işkolu, iş kazalarının yoğunluğu bakımından yer altı madencilik ve inşaat sektöründen sonra 3. sırada geliyor. Her on işkazasından biri bu işkolunda oluyor. Her 9 dakikada 1 işkazası gerçekleşiyor ve işçiler ya ölüyor ya sakat kalıyor. Bu işkolunda teknoloji gelişiyor ama işçilerin can güvenliğini sağlayacak önlemlerin alınmasına işverenler aldırış etmiyor. Yıllar itibariyle işkazasına uğrayanların sayısı artıyor.

Özellikle dokuma işkolunda rutubet ve toza bağlı olarak astım ve tüberküloz hastalıkları yaygın olmakta ama bunlar SSK istatistiklerine pek yansımamaktadır.

c) Kadın İşçilerin Sorunları

Tekstil işkolu, belirtildiği gibi kadın işçilerin yoğun olarak çalıştıkları bir işkolu. Kreş yokluğu, çocuk sahibi olan işçi kadın için en önde gelen sorun olmakta. İşe gittiği zaman çocuğunu bırakacak yer bulamayan, onu sokağa, komşularının ya da daha büyük kardeşlerinin eline bırakan kadın sürekli bir tedirginlik ve huzursuzluk içinde yaşamakta. Yasada öngörüldüğü halde kreş açmamak için çeşitli yollara başvuran işverene karşı sendikanın daha ısrarlı ve mücadeleci olması gerekmekte.

Kadınların büyük çoğunluğu okuma-yazma bilmemekte, sendikal faaliyetlerin büyük ölçüde dışında kalmaktalar. İşverenlerin iş saatleri içinde, kadınlara okuma-yazma kurşu açtırmak için zorlanması ayrı bir önem kazanmakta. Bunun yanısıra, kadınların sendikal faaliyetlere katılmasını sağlayacak özel çabalarda bulunulması gerekmektedir.
Yasayla belirlenmiş doğum izinlerinin kısalığına karşı, toplu sözleşmelerde, anne olan işçi kadınlar için yeni yeni hakların sağlanması mücadelesine girilmeli.

d) Örgütlülük Düzeyi

Tekstil işkolundaki iki büyük sendikadan **DİSK**'e bağlı **Teks-**

(*) Sömürü oranını hesaplamak için, 1976'da yayınlanmış olan **DİE İmalat Sanayi Anketi**ndeki katma-değer ve ücret ödemeleri sayılarından yararlanılmıştır.

til Sendikası daha çok özel kesimde örgütlüdür. Türk-İş'e bağlı Teksif ise ağırlıkla kamu kesiminde örgütlüdür. Bu işkolunda çok sayıda küçük atelye ve imalathane olması örgütlenmeyi güçleştirmektedir. Buna karşı tekstil işverenleri son derece orgütlüdür.

Çizelge: **Tekstil İşkolunda İşveren Sendikaları (1975)**

Sendikanın Adı	**Merkezi**	**Üy Sayısı** (İşyeri)
Türkiye Teksil Sanayii İşverenler Sendikası	İstanbul	140
Güney Bölgesi İşverenleri Sendikası	Adana	63
Sümerbank Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası	Ankara	25
Bursa İpekli Sanayii İşverenler Sendikası	Bursa	178
Isparta ve Havalisi Tekstil İşverenleri Sendikası	Isparta	13
Uşak ve Havalisi Tekstil İşverenleri Sendikası	Uşak	65

Kaynak: **Tekstil 4.Çalışma Raporu**

Tekstil sendikası, işverenlerin örgütlülüğüne, karşısındaki büyük sarı sendika Teksif'e rağmen, bu işkolunun sürekli büyümesinden ötürü, mücadele azmine bağlı olarak son derece gelişmeye, büyümeye açık bir potansiyele sahiptir.

Onlar ümidin düşmanıdır, sevgilim,
akar suyun,
meyve çağında ağacın,
serpilip gelişen hayatın düşmanı.
Çünkü ölüm vurdu damgasını alınlarına:
-çürüyen diş, dökülen et-,
bir daha geri dönmemek üzere yıkılıp gidecekler.
Ve elbetteki, sevgilim, elbet,
dolaşacaktır elini kolunu sallaya sallaya,
dolaşacaktır en şanlı elbisesiyle: işçi tulumuyla
bu güzelim memlekette hürriyet...
Bursa'da havlucu Receb'e,
Karabük fabrikasında tesviyeci Hasan'a düşman
fakir köylü Hatçe kadına,
ırgat Süleyman'a düşman
sana düşman, bana düşman,
düşünen insana düşman,
vatan ki bu insanların evidir.
sevgilim, onlar vatana düşman...

35. SSK GENEL KURULUNUN ARDINDAN

Yıllar	SSK toplam varlığı (milyon TL.)	Banka mevduatı	Tahvil	Sabit Değerler	İşçi konut kredisi	İşverenlerin Borçları	Diğer
1978	95 188	% 9.9	% 41.4	% 8.1	% 13.3	% 11.3	% 16.0
1979	124 812	%11.6	% 39.4	% 7.1	% 11.3	% 17.2	%13.3

SSK 35. **Genel Kurulu** geçtiğimiz Haziran ayı sonunda Ankara'da toplandı. Genel Kurulu yönetme görevinin burjuvazinin sözcülerinden Tercüman Gazetesi yazarı **Prof. Fahir Armaoğlu**'na verildiği toplantıda ilk günkü konuşmaları **Sosyal Güvenlik Bakanı** Sümer Oral, **TÜRK-İŞ Genel Sekreteri** Sadık Şide, **Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu** (TİSK) Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu ve **MHP milletvekili** Ali Gürbüz yaptı. Sonraki günlerde ise **TÜRK-İŞ** ve **TİSK** üyesi temsilciler konuştular.

Bu açılış tablosundan da anlaşılacağı üzere genel kurul, kimi işçi temsilcilerinin işçi sorunlarından bazılarını yalnızca dile getirdikleri, işveren temsilcilerinin SSK fonlarından işverenlerin yeterince yararlanamadıklarını ifade ettikleri ve kimilerinin de Kurumun sorunların üstesinden nasıl geldiğini kanıtlamaya çalıştıkları göstermelik tartışmalara sahne oldu. Böylece bir kere daha, yasal yapısı gereği, gerçek bir denetimin işlediği bir genel kuruldan çok, delege katılımının çok az olduğu ve **"toplantılara katılmayan delegelerin harcırahlarının kesileceği"** ikazlarıyla tamamlanabilen, yapılması zorunlu bir genel kurul yaşandı.

SSK, esas olarak işçilere sağlık ve sigorta hizmeti götürmek üzere kurulmuş bir kurumdur. Oysa, kurumun bugüne değin izlediği politika ile işçilerin sağlıklı bir yaşam sürdürmesi değil, onların ancak **"çalışabilir"** bir halde tutulması amaçlanmıştır. Sağlık hizmetlerinin yetersizliğinden ötürü hastane kapılarında yığılmalar olmakta, röntgen çekimi için 3,5 ay sonrasına randevu verilmekte, Kurum hekimleri herbirine günde 200'e varan hasta işçi düştüğü için **"iki günlük istirahat"** ve **"polifarmasi"** yani birkaç kalem ilâç yazmakla kurtulmaktadırlar. Sağlıklı bir muayene yapılmadığı için hastalıkların teşhisi mümkün olamamakta ya da vahim bir şekilde gecikmektedir. Bu gerçekler tüm işçiler tarafından bilindiği ve hergün yaşandığı halde Kurumun yıllık çalışma raporlarında başarılardan, kurumun kaydettiği gelişmelerden sözedilmektedir. Örneğin, 1979'da kurumun sağlık tesislerindeki yatak sayısındaki artış yalnızca 296'dır. Yine aynı yıl hekim sayısında 27, asistan hekim sayısında da 40 artış olmuştur. Oysa, sağlık tesislerindeki hekim ve yardımcı sağlık personeli kadrolarının yaklaşık % 30'nun boş olduğu da bilinmektedir. Görüldüğü gibi sağlanan gelişmeler oldukça küçüktür ve kadro olmasına rağmen bunlar boş tutularak işçilere hizmet götürülmemektedir.

Diğer taraftan Kurum fonlarının dağılımının incelenmesi, Kurumun izlediği politikanın ve hizmet anlayışının ne olduğunun daha da açıklığa kavuşması açısından yararlı olacaktır.

Tablodan görüldüğü üzere, SSK nın toplam varlıkları 1979'da önceki yıla göre 95.2 milyar TL.'dan 124.8 milyar TL'ya yükselmiştir. (% 31.1 oranında artmış) Bu kaynağın % 17.2'sini işverenler, % 2.8'ini Maliye Bakanlığı ve İller Bankası, % 39.4'ünü Devlet Yatırım Bankasının tahvillerinin satınalınması nedeniyle Devlet ve % 11.6'sını da bankalar kanalıyla yine işverenler kullanmaktadırlar.

Asli görevlerinden biri işçilere konut sağlamak olan Kurumun işçilere sağladığı konut kredisi ise toplam kaynaklarının % 11.3'ü kadardır. Kaldı ki, bu kredilerin işçileri gerçekten konut sahibi yapıp yapmadığı ya da kaçının konut sahibi olduğu bilinmemektedir.

Toplam kaynakların % 17.2'sini oluşturan 21 467.7 milyon TL. özel kesime açılmış kredi niteliğindedir. (% 11.6'sı banka mevduatı, % 5.6'sı özel kesim işverenlerinin Kuruma olan zamanı gelmiş ve ödenmemiş borçlarıdır.) Kurumun bunlar karşılığı sağladığı gelir ise, banka faizi ile ilk ay % 10, sonraki aylarda % 2 olan gecikme faizleridir. Enflasyon oranının ortalama % 63.5 olduğu bir dönemde Devlet ve işveren için bu kredilerin ne kadar ucuz bir finansman kaynağı olduğu açıktır.

SSK yıllık çalışma raporlarında gerçekleri yansıtmayan ve işçileri yanıltmayı amaçlayan bir başka bölüm de işçi ücretlerine değinilen kısımdır. Aynen işverenler gibi, raporda da brüt ücretler ele alınarak, **"prime esas günlük ücretlerdeki artışlar tüketici fiyat artışlarından daha hızlı olarak gerçekleşmiştir"** denilmektedir. Oysa, işçilerin prime esas olan ücretlerini tüketici fiyatlarıyla karşılaştırmanın saptırmadan öte hiçbir anlamı yoktur. İşçilerin yaşam düzeylerindeki gelişmelerin saptanması için net ücretler ile geçinme indekslerinin karşılaştırılması gerekir. Böylece, SSK'nın iddia ettiği gibi ücretler fiyatlardan daha hızlı artmamış aksine fiyatların gerisinde kalmış olduğu, bu nedenle işçilerin geçim düzeylerinin düştüğü görülecektir. 1979 da gerçek ücretlerdeki düşüş % 32.2 oranındadır.

Sosyal Sigortalar Kurumunun hemen hemen tüm çalışmalarında aksaklık olduğu, işçilere gerçek bir sağlık hizmeti sunamadığı herkesten önce bizzat işçilerce gözlenmekte ve bilinmektedir. SSK işçilere sağlık ve sigorta hizmeti götürmek üzere kurulmuştur, ama kapitalist düzende bu hizmetler işçileri **"vizite kağıdı"**ından başlayıp **"tahvillerle biten"** bir çember içine almıştır. İşçileri yıllardan beri kurumda temsil eden TÜRK-İŞ yöneticileri de bu çemberi sıkmaya ortak olmuşlardır. SSK nın prim tahsil edemeyen, icra dosyaları yıllardan beri dağ gibi yığılan hantal ve sağlıksız yapısından kurtulması ancak demokratikleşmesiyle ve işçilerin ve onların gerçek temsilcisi olan DİSK'in yönetimde söz ve karar sahibi olmasıyla mümkündür.

24 Ocak kararlarından 6 ay sonra

DAHA ÇOK BAĞIMLILIK, DAHA ÇOK YOKSULLUK, DAHA ÇOK BASKI

Bilindiği gibi iş adamlarının raporlarını kendine program yapan, İMF gibi emperyalizmin bekasına görevli uluslararası mali kuruluşların dayat malarını rehber alan Demirel hükümeti, 24 Ocak 1980 ve izleyen günlerde yeni bir önlemler paketi yayımladı. TÜSİAD'ın önerdiği gibi kamu oyuna zorunlu ve son önlem paketi izlenimi verilirek açıklanan bu paket, iş adamlarımızın ve emperyalizmin günümüzde geri bıraktırılmış ülkelere dayattığı ekonomik politikaları içeriyordu. Bu politikalar kısaca, daha serbest bir pazar ekonomisi, ithalatta liberasyon, devlet müdahalelerinin asgariye indirilmesi, koruma ve desteklemelerin kaldırılması, devletin ekonomik kuruluşlarının özel sektöre devri, gerçekçi ve tek kur gerekçesiyle sürekli devalüasyondur. Yani içte kapitalizmin daha istikrarlı işlemesi ve emperyalizme bağımlılık, onsuz edemez bir yapının tamamlanması politikası.

Bu doğrultuda çalışmak üzere ilan edilen 24 Ocak önlemleri, fiyat artışlarının yavaşlatılması ve dış ödemeler dengesindeki açığın kapatılması için ihracata yönelik yanayileşmenin hızlandırılmasını hedefledi.

Birinci hedef;

Fiyat artışlarının yavaşlatılması, kapitalist ekonomide, toplam talebin kısıtlanabilmesine bağlıdır. Toplam talebin kısılması ise yatırım ve tüketim harcamalarının kısılmasını gerektirir. Bunun anlamı ise şudur: Yatırımlar azaltıldığında işsizlik artacak, bu, emekçi halk kitlelerinin gelirlerindeki artışların çok düşük tutulmasıyla birlikte tüketimi de kısacaktır. Halk en temel gereksinimlerini bile karşılayamaz duruma düşecektir. Ekonomi böy lece küçültülecek, fiyat artışlarının yavaşlatılması sürecine girilecektir. Belki fiyat artış hızı düşecektir ama "büyük milletimizin layık olduğu refah seviyesine kısa zamanda erişebilmesi" kapitalizmin ne dün, ne de bugün amaçları arasında olmadığı için gerçekleşmeyecektir. Bunalım kapitalin değil, emeğin sırtına yüklenecektir.

Nitekim, 5.3.1980 tarih, 389-02205 sayı, 1980/24 numaralı başbakanlık genelgesiyle kamu kesiminde işçi ücretlerinin arttırılmaması için, Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu oluşturularak toplu sözleşme hakkına müdahale edilmiş, elde edilecek hakların asgari düzeyde tutulmasına çalışılmıştır. Ardı ardına grevler ertelenmiş; her şeye rağmen greve giden işyerlerinde devlet lokavt uygulamasına gitmiştir. Özel kesimde ise, Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal tarafından yayınlanan genelgelerle, ücretlerin fazla arttırılmaması işverenlerden istenmiştir. Üstelik, halen özel kesimde metal, tekstil, cam işkollarında 50 Bin dolayında işçi grevdedir.

Tablo 1

İlk Altı Ayda Ertelenen Grevlerin Konfederasyonlara ve İşyerlerine Göre Dağılımı

TÜRK-İŞ	Tek Gıda-İş	Eskişehir Ekmek Fırınları
Türk-İş	Hava-İş	THY Genel Md.
TÜRK-İŞ	Petrol-İş	Akdeniz Gübre Fb.
TÜRK-İŞ	Tek Gıda-İş	İzmit Ekmek Fırınları
TÜRK-İŞ	Petrol-İş	Akdeniz Gübre Fb.
TÜRK-İŞ	Tek Gıda-İş	İzmit Ekmek Fb.
BAĞIMSIZ	Ekmek-İş	Adapazarı Ekmek Fabrikaları
DİSK	Gıda-İş	Marsa
DİSK	T. Maden-İş	Tekfen
DİSK	T. Maden-İş	Bastaş
DİSK	T. Maden-İş	General Elektrik
DİSK	T. Maden-İş	Tekfen
DİSK	T. Maden-İş	Bastaş
DİSK	Gıda-İş	Marsa
DİSK	T. Maden-İş	Simko
DİSK	T. Maden-İş	Temel Enerji
TÜRK-İŞ	Hava-İş	USAŞ
DİSK	Petkim-İş	Pfizer İlaçları
DİSK	Petkim-İş	Abfar İlaçları
DİSK	Petkim-İş	Fako İlaçları
DİSK	T. Maden-İş	General Elektrik
TÜRK-İŞ	Tek Gıda-İş	Paksoy Yağ
DİSK	Gıda-İş	Marsa
DİSK	T. Maden-İş	Simko
DİSK	T. Maden-İş	Perfektüp
TÜRK-İş	Hava-İş	Uçak Sevisi
TÜRK-İŞ	Petrol-İş	ATAŞ
DİSK	Petkim-İş	Pfizer İlaçları
DİSK	Petkim-İş	Fako İlaçları
DİSK	Petkim-İş	Abfar İlaçları
DİSK	Oleyis	Büyük Ankara, Stad ve Marmara Otelleri
DİSK	Yeni Haber-İş	PTT
DİSK	Petkim-İş	İzmir Ali Ağa Rafinerisi
DİSK	Hürcam-İş	Paşabahçe Cam
TÜRK-İŞ	Petrol-İş	TPAO
TÜRK-İŞ	Tek Gıda-İş	Paksoy Yağ

Grevi ertelenen sendikaların 23'ü DİSK'e, 12'si TÜRK-İŞ'e bağlı olup biri de bağımsızdır. Gre ertelemelerinden etkilenen işçi sayısı 26881'dir.

1980'in ilk üç ayında sigortalı işçilerin net ücretleri fiyat artışlarının % 15 oranında gerisinde kalmıştır. Diğer bir deyimle işçilerin güçleri yani yaşam düzeyleri bu oranda gerilemiştir. Hatta, geçinme düzeyindeki bu gerilemenin daha büyük bir oranda olduğu büyük bir olasılıkla gerçektir. Çünkü, geçinme indekslerindeki artışlar, özellikle İstanbul Geçinme İndeksindeki artışlar toptan eşya fiyat indeksindeki artışları yansıtmamakta. Fiyat artışlarını daha küçük olarak göstermektedir. Oysa geçmiş dönem rakamları incelendiğinde görülmektedir ki bunun böyle olması için bir neden yoktur. Öte yandan bu indekslerde kiralar sabit varsayılmaktadır. Dolayısıyla işçilerin satınalma güçlerinde daha büyük bir oranda gerilemenin olduğu rahatlıkla söylenebilir. Böylece Demirel azınlık hükümetinin enflasyon hızını kesmek için aldığı toplam talebi daraltıcı önlemlerin işçi ücretlerindeki artışın frenlenmesi açısından başarılı olduğu görülmektedir. Gerçekten de net ücretlerden de öte, brüt ücretlerdeki artış ancak % 23.5 oranında olmuş, buna karşılık toptman eşya fiyat indeksindeki artış % 47.5, Ankara geçinme indeksindeki artış ise % 39.7 olarak gerçekleşmiştir. (3 aylık artışlar) Bir kez daha görülmektedir ki, kapitalist-emperyalis sistemin bir ürünü olan enflasyonun önlenmesi ya da hızının kesilmesi ancak işçi sınıfı ve diğer emekçi tabakaların fakirleştkirilmeleri, geçim düzeylerinin düşürülmesi yoluyla gerçekleştirilebilmektedir.
(Bak Tablo 2)

Tablo 2

SİGORTALI İŞÇİ ÜCRETLERİ

Aylar	Brüt aylık ücret (TL)	Net aylık ücret (TL)	Net ücret indeksi	Ankara geçinme indeksi	Gerçek ücret indeksi
1979, Aralık	9211.5	4982.6	100.0	100.0	100.0
1980, Ocak	9324.0	5040.2	101.2	110.2	91.8
1980, Şubat	9279.9	5022.1	100.8	124.5	81.0
1980, Mart	11378.1	5912.2	118.7	139.7	89.0
			% 18.7	% 39.7	−% 15.0

MEMUR MAAŞLARI

Aylar	Brüt Maaş	Ele geçen Net maaş	Net maaş indeksi	Ankara geçinme indeksi	Gerçek maaş indeksi
1979, Aralık	8680	5774	100.0	100.0	100.0
1980, Ocak	8680	5774	100.0	100.0	100.0
1980, Şubat	8680	5774	100.0	124.5	80.3
1980, Mart	12325	7396	127.9	139.7	91.6
1980, Nisan	12323	7396	127.9	150.8	84.8
1980, Mayıs	12325	7396	127.9	155.6	82.2
1980, Haziran	12325	7396	127.9	161.6	79.1
			% 27.9	% 61.6	% 20.1

Not: Memur maaşları, evli ve iki çocuklu bir memur için 10. derece 2. kademe üzerinden hesaplanmış, çocuklar için toplam 200 TL. ilave edilmiştir.

İşçi ücretlmerinde olduğu gibi memur maaşlarındaki artış da fiyat artışlarının gerisinde kalmış, böylece memurların satınalma güçlerinde önemli oranda bir düşüş olmuştur. Mart ayında katsayının 25'e yükseltilmesiyle net maaşlarda % 27.9 oranında bir artış olmasına karşın, bu artış yılın ilk üç ayında fiyatlarda meydana gelen artışı bile karşılamamış, sonraki aylardaki fiyat artışları ile net maaşlardaki bu artış da silinmiştir. Yani, Mart ayı başında memur maaşlarında yapılan zamlar sonraki dört ay içindeki fiyat artışları tarafından emilmiştir. Tablodan da görüldüğü üzere, Haziran ayı sonunda gerçek maaş indeksindeki durum Şubat ayı düzeyinden daha geridedir. (B.T.3)

İç Ticaret Hadleri

Tarım kesimindeki üreticileri yakından ilgilendiren taban fiyatlarının önemli bir bölümü, 1980'in ilk 6 ayında açıklanmıştır. Tarım ürünlerindeki fiyat artışlarını ifade eden gıda maddeleri ve yemler indeksinin ilk 6 aydaki artışı % 58.9, sanayi hammeddeleri ve yarı mamulleri fiyat indeksindeki artış ise % 63.9'dur.

İç ticaret hadlerinde, tarım kesimi aleyhine olan % 3.1'lik gerileme söz konusudur. Bu gerileme çok önemli görülmeyebilir. Ancak açıklanan taban fiyatlarından, küçük üreticiler çok sınırlı yararlanabilirken, üreticilere ürünleri karşılığı devlet tarafından ödenmesi gereken paralarda verilmeyerek bekletilmekte ve enflasyon karşısında alım gücünün düşmesi sağlanmaktadır. Halen pancar, çay ve tütün üreticilerinin devletten 6 milyar lira alacağı bulunmaktadır.

4 ve 5 numaralı tablolardan da görülebileceği üzere, özellikle toptan eşya fiyat indeksi gözönünde tutulduğundan 1980'in ilk 6 ayında fiyat artışları % 61.5 oranında olmuş, son dört ayda fiyat artışlarının hızında ise, belirgin bir gerileme gözlenmiştir. Ancak bu gerileme geçen yıla göre olup, gerçekte enflasyon önlenmiş değildir. Çünkü yılın ilk iki ayında yapılan yüksek oranlı zamlar ve devalüasyon sonucunda önemli bir sıçrama gösteren fiyatlar sonraki aylarda da ortalama % 3-4 dolayında artmaya devam etmiştir. (Mart-Haziran arasındaki rakamlar) Daha sonraki aylarda da bu oranda artışlar olursa, büyük zamların yapıldığı yılın ilk iki ayı dışında (son 10 aylık dönemde) enflasylon oranının ortalama % 36-48 arasında olabileceği söylenebilir. Böylece, 6 aylık göstergeler bize enflasyonun henüz önlenemediğini ama enflasyon hızının düşürüldüğünü göstermektedir. Burada tekrar belirtelim ki, enflasyonun hızının düşürülmesi bir taraftan yatırımların kısıtlanması, diğer taraftanda ücret ve maaşların baskı altına alınması, yani bunlardaki artış sınırlı tutulması ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca işçilerin milyarlarca liralık kıdem tazminatları, memurların yan ödeme artışları, tarım üreticilerinin ürün karşılığı alacakları devlet tarafından ödeyemeyerek bunların enflasyon karşısında aşınması hedeflenmiştir. (Bak tablo 5)

Oysa fiyat artışları kit ürünlerine üst üste yapılan zamlar ve devalüasyonlardan ötürü ithalatın pahalılaşması ve ümid edilen miktarda dış kredi sağlanamamasından sürmektedir.

Yatırımlar ve Üretim Düştü

Toplam talebin kısılmasında ikinci belirleyici etken olan yatırımların azaltılması da büyük ölçüde gerçekleştirilmiştir. Kamu kesiminde yatırımların hemen tamamı durmuş, özel kesimde büyük üretim düşüşleri ve kullanılmayan kapatisede artışı görülmüştür.

Yılın ilk dört ayına ait elde edilebilen verilere göre sanayi üretiminde büyük bir gerileme sözkonusudur. DPT'nin üretimlerini takip ettiği 100 temel malın 68'inde üretim azalmıştır. Çimento, kağıt, pik gibi mallardaki gerileme Mayıs ayında da devam etmiştir.

Fiyat Artışları

Tablo 4

A) Toptan Eşya Fiyat İndekslerindeki Artışlar

	(Bir önceki aya göre) 1979	1980	(Aralık 1979'a göre)		
			Aralık	1979	100.00
Ocak	% 4.7	% 9.2	Ocak	1980	109.2
Şubat	% 4.8	%29.3	Şubat	1980	141.2
Mart	% 5.1	% 4.4	Mart	1980	147.5
Nisan	% 7.8	% 3.5	Nisan	1980	152.7
Mayıs	% 4.7	% 2.9	Mayıs	1980	157.2
Haziran	% 7.2	% 2.9	Haziran	1980	161.5

Tablo 5

B) Geçinme İndekslerine Göre Fiyat Artışları (Bir önceki aya göre)

	Ankara		İstanbul	
	1979	1980	1979	1980
Ocak	% 3.7	% 10.2	% 2.3	% 10.3
Şubat	% 3.5	% 13.0	%.2.2	% 13.3
Mart	% 4.0	% 12.2	% 2.5	% 3.8
Nisan	% 6.5	% 8.0	% 5.1	% 3.8
Mayıs	% 3.4	% 3.1	% 4.4	% 3.0
Haziran	% 3.8	% 3.9	% 10.8	% 4.0

Üretimi Gerileyen Temel Mallardan Bazıları

Ham petrol % 20.3 azaldı
Taş kömürü % 19.0 azaldı
Elektrik enerjisi % 2.3 azaldı
Süt (pastorize) % 1.7 azaldı
Kırmızı et % 37 azaldı
Beyaz et % 50 azaldı
Filtreli sigara (yerli üretim) % 38 azaldı
Bira % 31.4 azaldı
Rakı % 20.3 azaldı
Pamuklu ham dokuma % 18.3 azaldı
Yünlü ham dokuma % 30.2 azaldı
Ayakkabı % 15.0 azaldı
Kereste % 19.2 azaldı
Ambalaj sandığı % 43.4 azaldı
Yazı tabi kağıdı % 21.0 azaldı
Gazete kağıdı % 8.0 azaldı
Binek lastikleri % 11.5 azaldı
Kamyon-otobüs lastikler % 16.7 azaldı
Tuz % 29.1 azaldı
Çimento % 35.2 azaldı
Kok % 19.6 azaldı
Ham demir % 15.5 azaldı
Sıvı çelik % 10.7 azaldı
Elektrik motorları (7 firmada
Akü % 22 azaldı
Ampul % 35.5 azaldı
% 14.3 azaldı
Televizyon (7 firmada) % 27.8 azaldı
Traktör % 33.6 azaldı
Otomobil % 16.0 azaldı
Kamyon % 48.7 azaldı

Bütün bunlar ekonomideki daralmanın ve dolayısıyla işsizliğin arttığının, hem de hızlı bir tekelleşme sürecinin yaşandığının göstergesidir. Hükümetin talebin kısılması için yürüttüğü para kredi politikası ve faiz oranlarının serbest bırakılması kararı, küçük sermaye sahiplerini zor duruma sokmuş; bu kesimde iflaslar artmıştır. Her iflas da işsizler ordusuna yeni neferler katılması demektir.

24 Ocak önlemlerinin ikinci önemli hedefi dış ödemeler dengesindeki açığın kapatılmasıdır. Emperyalizmin mali örgütleri, açığın kapatılması için gereken dövizin borçlanma yoluyla değil, ihracata yönelerek ve yabancı sermayeye açılarak sağlamasını önermektedirler. Bu nedenle önlemler paketinde, ihracatı ve Türkiyeye yabancı sermayenin gelmesini teşvik edici bir çok önlem yer almaktadır. Bunların başarılı olmaması üzerine, daha sonraki aylarda, yeni teşvik önlemleri eskilerine ilaveten devreye sokulmuştur.

Devlet kaynaklarının büyük ölçüde özel sektöre tahsis edilmesine karşın ihracatta geçen yıla göre önemli bir artış sağlanamamıştır. Yabancı sermaye konusunda da bütün kolaylıklara rağmen, Türkiyeye giren yabancı sermayede bir artış olmamıştır. Sağlanan dış kredi ise Hükümetin ve Turgut Özal'ın umduğunun çok altında kalmıştır...

İşçi dövizlerinde de artış olmaması sonucu, sanayinin tam kapasite çalışmasını sağlayacak ithalat yapılamamaktadır. Üretimde artış sağlanamaması, tam tersine düşüş gözlenmesi karşısında talepteki kısılmanın yaratacağı arz fazlalığının dışarıya ihraç edileceği varsayımı gerçekleşmemiş, ekonomik önlemler paketi bu bakımdan tam bir fiyasko olmuştur. Hele sermaye çevrelerinden gelen baskıların etkisi ve bir takım politik kaygularla, Demirel'in ekonomik önlemler paketinin öngördüğü bazı uygulamalardan yavaş yavaş vazgeçmesi; kısıtlayıcı para-kredi politikasının gevşetilmesi, KİT ürünlerine yapılan kimi zamların yeniden hükümet denetimine alınması ve KİT açıklarının Hazine'den karşılanması yoluna gidilmesi türünden örnekler, 24 Ocak kararlarının sadece tekelci sermaye kesimlerine yarar sağlamak üzere gündeme getirildiğini ortaya koymaktadır.

24 Ocak kararlarının emekçi halka ne getirdiğine bakılırsa, 6 aylık uygulama sonunda, kalkınma hızının daha da düşmüş, gelir dağılımının daha da bozulmuş, işsizlik ve pahalılığın daha da artmış olduğu bağımlı Türkiye kapitalizminin emperyalizme daha da muhtaç bir hale geldiği görülür. Bu da, emekçi halkın daha çok yoksulluk ve sefalete itilmesi, sömürülmesi, baskı ve zulüm görmesinden başka anlama gelmemektedir.

Bütün bu uygulamalar talebin kısılmasında etkili olmuştur. Yani kitlelerin almı gücü son derece azalmış, Demirel'in öne sürdüğü "mal bolluğu" halk kitleleri vitrinlerde seyreder olmuşlardır. Ancak fiyat artışları yavaşlayarak da olsa artmalarına devam etmişlerdir.

AYLIK İSTATİSTİKLER

SİGORTALI İŞÇİ ÜCRETLERİ

	Brüt Aylık Ücret	Net Aylık Ücret	Net Ücret İndeksı	Ankara Geçinme İndeksi	Gerçek Ücret İndeksi
1979, Aralık	9211.5 TL.	4982.6 TL.	100.0	100.0	100.0
1980, Ocak	9324.0 TL.	5040.2 TL.	101.2	110.2	91.8
1980, Şubat	9279.9 TL.	5022.1 TL.	100.8	124.5	81.0
1980, Mart	11378.1 TL.	5912.2 TL.	118.7	139.7	85.0
			%18.7	%39.7	%15.0

1979'da fiyatların % 19.9 oranında (x) gerisinde kalan sigortalı işçi ücretleri 1980'in ilk üç ayında da fiyatların gerisinde seyretmiştir. Yukarıdaki tablodan görülebileceği üzere, Ankara Geçinme indeksine göre, gerçek işçi ücretleri yılın ilk üç ayında % 15 oranında gerileme göstermiştir. (Mart ayına göre)

(*) 1979'un ilk dokuz dokuz ayına göre bulunmuştur.

FİYAT ARTIŞLARI

1) Bir önceki yılın Aralık ayına oranla 1977, 1978, 1979 ve 1980 Mayıs ayı indekslerinin karşılaştırılması:

	Toptan Eşya İndeksi	Ankara Geçinme İndeksi	İstanbul Geçinme İndeksi
1977	109.7	109.8	107.8
1978	121.4	120.1	120.8
1979	130.2	123.0	117.7
1980	157.2	155.6	138.8

2) 1977, 1978, 1979 ve 1980 ve Mayıs aylarının bir önceki ayla karşılaştırılması:

1977	101.2	101.2	101.6
1978	103.2	111.1	105.2
1979	104.7	103.4	104.4
1980	102.9	103.1	103.0

Birinci bölümde görüldüğü üzere, Aralık ayına göre Mayıs, 1980'de toptan eşya fiyatlarında % 57.2, Ankara geçinme indeksinde % 55.6, İstanbul geçinme indeksinde % 38.8 oranlarında artış olmuştur. Daha önceki ayların geçinme indeksleri gözden geçirildiğinde, İstanbul Geçinme İndeksine göre fiyatların daha az artmasının (% 38.8 oranında) bir nedeni olamayacağı, dolayısıyla burada bir yanlışlığın sözkonusu olduğu görülecektir.

1963-1979 ARASINDA SİGORTALI İŞÇİ ÜCRETLERİ

	Brüt Parasal Ücretler (TL)	Net Üzerinden Gerçek Ücretler (TL.) (1963 fiyatları ile)
1963	17.91	16.57
1964	19.50	17.84
1965	21.64	18.19
1966	23.53	17.99
1967	25.83	17.08
1968	28.22	17.30
1969	32.13	18.42
1970	35.32	18.52
1971	39.42	16.96
1972	43.87	16.12
1973	54.41	16.80
1974	68.26	16.47
1975	85.55	16.15
1976	115.30	17.43
1977	146.52	16.99
1978	207.93	13.88
1979	292.31	11.23

1963-1979 arasında brüt parasal ücretlerin % 1532.1 artmasına karşılık gerçek ücretlerin % 32.2 gerileyerek 11.23 TL olarak gerçekleştiği tablodan görülmektedir. Çünkü, bir taraftan enflasyon, diğer taraftan da ücretlerden yapılan kesintiler artmaktadır. Bu 17 yıllık dönemde, fiyatlar % 871.4, ücretten yapılan kesintiler ise % 9002.5 oranlarında artış göstermişlerdir. (Evli ve iki çocuklu bir işçiye göre kesintiler toplamı 40 TL'dan 4001 TL.'ya yükselmiştir.) Kesintilerdeki bu artış özellikle artan oranlı gelir vergisinden kaynaklanmaktadır.

1 OCAK 1980 -27 HAZİRAN 1980 ARASINDA UYGULANAN GREVLER

A) DİSK'e bağlı sendikaların uyguladıkları grevler:

a) 27 HAZİRAN 1980 İTİBARİYLE DEVAM EDEN GREVLER

Sendika Adı:	İşyeri	Grevin Başlama Tarihi	Greve Katılan İşçi Sayısı
T.İ.S.	Çiftçi Mal.Koruma Bşk.K.MARAŞ	22.10.79	20
Yeraltı Maden-İŞ	Bitik Kum Ocağı, ANKARA	4.10.79	24
Dev Maden Sen	TDÇİ. Hasan Çelebi, HEKİMHAN	13. 6.80	136
Yeraltı Maden-İş	Yeni Çeltek Linyit İşl. AMASYA	29. 5.80	890
Petkim-İş	Çukurova Kimya, MANİSA	9.5.80	120
Gıda-İş	Güruz Fabr. DİYARBAKIR	23.11.79	23
Gıda-İş	Tariş Alkol İşl. İZMİR	8.4.80	79
Gıda-İş	Van Gölü Un Fb. VAN	11. 4.80	32
Gıda-İş	Tariş Üzüm İşl. (3 işyeri) İZMİR	9. 5.80	1539
Tekstil	Sarper Çorapçılık, İST.	21. 2.80	207
Tekstil	Neyir Çorapçılık, İST.	21. 2.80	350
Tekstil	İleri Mensucat, İST.	21. 2.80	287
Tekstil	Muhteşem Kot, İST	21. 2.80	54
Tekstil	Edip İplik, İST.	21. 2.80	622
Tekstil	Keten Kendir, İST.	25. 2.80	180
Tekstil	Gümüşsuyu Halı, TEKİRDAĞ	25. 2.80	555
Tekstil	BİSAŞ, BURSA	26. 2.80	1200
Tekstil	Dinarsu, TEKİRDAĞ	26. 2.80	710
Tekstil	Güven Boya İstanbul	28. 2.80	187
Tekstil	Kasar Boyacılık, İST.	28. 2.80	199
Tekstil	Boğaziçi İplik, İST.	1. 3.80	400
Tekstil	Sünjüt Jüt San. İST.	10. 3.80	80
Tekstil	Uludağ Boyahanesi, İST.	12. 3.80	46
Tekstil	Harmancı Etiket, İST.	12. 3.80	124
Tekstil	Samek Örme, İST.	12. 3.80	100
Tekstil	Ortaş, İST.	12. 3.80	110
Tekstil	Örme-İş, İST.	12. 3.80	151
Tekstil	Maydın Çorap, İST.	12. 3.80	106
Tekstil	Teknik Emprime, İST.	12. 3.80	85
Tekstil	Zetip, (Sefaköy) İST.	12. 3.80	412
Tekstil	Koç Yün, İST.	12. 3.80	51
Tekstil	Mısırlı Boya, İST.	12. 3.80	274
Tekstil	Kartaltepe, EDİRNE	12. 3.80	1400
Tekstil	Testaş, İST.	26. 3.80	130
Tekstil	Hisar İplik, İST.	26. 3.80	127
Tekstil	Konfor Yay Yatak, İST.	26. 3.80	86
Tekstil	Dinarsu, İST.	28. 2.80	576
Tekstil	Teknik Boya T.A.Ş. İST.	13. 3.80	670
Tekstil	Zetip (Zeytinburnu)	12. 3.80	659
Tekstil	Kaplan Tekstil, İST.	25. 3.80	76
Tekstil	Mithat Giyim, İST.	25. 3.80	84

Sendika adı:	İşyeri	Grevin Başlama Tarihi	katılan işçi sayısı
Tekstil	Triko Mısırlı, İST.,	25. 3.80	166
Tekstil	Kabaklarlı, İST.	25. 3.80	110
Tekstil	Herboy, İST.	25. 3.80	200
Tekstil	Sevil Triko, İST.	25. 3.80	46
Tekstil	Halil Toralsan, İST.	25. 3.80	20
Tekstil	Bursa Santral Dikiş, BURSA	31.3.80	646
Tekstil	Karamürsel, İST.	25. 3.80	110
Tekstil	Vakko, İST.	1. 4.80	482
Tekstil	Emboy, İST.	1. 4.80	161
Tekstil	Biliktan Çamaşır, İST.	28. 5.80	161
Tekstil	Altınmekik, İST.	28. 5.80	78
Tekstil	Destaş Etiket, İST.	28. 5.80	28
Tekstil	Şem-Sır Tül, İST.	28. 5.80	20
Tekstil	İdrofil Pamuk, İST.	28. 5.80	100
Tekstil	Berç Kuyumcuyener, İST.	28. 5.80	200
Tekstil	Bahar Sanayi, İST.	11. 6.80	29
Tekstil	Fistan Triko, İST.	10. 6.80	68
Tekstil	Tülsan, İST.	10. 6.80	60
Tekstil	Penyelüx, İST.	12. 6.80	300
Tekstil	Kartaltepe, İST.	25. 6.80	1166
Basın-İş	Kemal Matbaası, ADANA	21.11.78	60
Keramik-İş	Petek Tuğla Fb. BEYKOZ	14.11.79	110
Keramik-İş	Göllü Toprak San. A.Ş. OSMANELİ	26.11.79	60
Keramik-İş	Söğüt Seramik, SÖĞÜT	2. 6.80	420
Hürcam-İş	Cam Elyaf, GEBZE	22. 5.80	250
Hürcam-İş	Cam İşleme, ÇAYIROVA	22. 5.80	260
Hürcam-İş	Anadolu Cam, MERSİN	23. 5.80	1350
Hürcam-İş	Topkapı Şişe Cam, İST.	28. 5.80	850
Hürcam-İş	Teknik Cam, İST.	28. 5.80	250
Hürcam-İş	Bursa Oto Cam, BURSA	29. 5.80	45
T.Maden-İş	Konaltaş, KONYA	16. 2.79	73
T.Maden-İş	Ege Endüstri A.Ş. İZMİR	10. 3.80	200
T.Maden-İş	Çukurova İth. ve İhr. (2 işyeri)	13. 3.80	50
T.Maden-İş	Çukurova İth.İhr. İST.	13. 3.80	100
T.Maden-İş	Telra TV. Radyo, İST.	13. 3.80	522
T.Maden-İş	Beldesan, İST.	13. 3.80	366
T.Maden-İş	Rabak A.Ş, İST.	13. 3.80	504
T.Maden-İş	Rabak A.Ş. İZMİT	13. 3.80	392
T.Maden-İş	Bimak A.Ş., İST.	13. 3.80	277
T.Maden-İş	Atlı Zincir, İST.	19. 3.80	269
T.Maden-İş	Tezsan A.Ş. GEBZE	13. 3.80	556
T.Maden-İş	Özköseoğlu, İSTANBUL	13. 3.80	155
T.Maden-İş	Elaks Elektronik, İST.	13. 3.80	273
T.Maden-İş	MAN Kamyon, İST.	19. 3.80	789
T.Maden-İş	Güriz Döküm, İZMİR	19. 3.80	55
T.Maden-İş	Elba, İZMİR	19. 3.80	37
T.Maden-İş	ÖZLERSAN, İZMİR	19. 3.80	43
T.Maden-İş	ŞENKAYA, İZMİR	19. 3.80	50
T.Maden-İş	Totomak, İZMİR	19. 3.80	62
T.Maden-İş	Altaş, İST.	19. 3.80	284
T.Maden-İş	Böhler, İST.	19. 3.80	82
T.Maden-İş	Çelik Montai	19. 3.80	203
T.Maden-İş	Elsa, İST.	19. 3.80	97
T.Maden-İŞ	Kaynak Tek. İST.	19 3.80	171
T.Maden-İş	Parsan, İST.	19. 3.80	454
T.Maden-İş	Mesan, İST.	19. 3.80	97
T.Maden-İş	Palmek, İST.	19. 3.80	179
T.Maden-İş	Rastaş, İST.	19. 3.80	67
T.Maden-İş	Çelik San. İZMİT	19. 3.80	352
T.Maden-İş	Abidin Demirel, ESKİŞEHİR	19. 3.80	180
T.Maden-İş	Arçelik (2 işyeri)	19. 3.80	1152
T.Maden-İş	Entil, ESKİŞEHİR	19. 3.80	237
T.Maden-İş	Odöksan, BİLECİK	19. 3.80	405
T.Maden-İş	ICF, ESKİŞEHİR	19. 3.80	160
T.Maden-İş	Çektaş, BURSA	19. 3.80	281
T.Maden-İş	Karsan, BURSA	19. 3.80	193
T.Maden-İş	Metal Kaplama, İST.	19. 3.80	88
T.Maden-İş	Sungurlar, İST.	19. 3.80	526
T.Maden-İş	Bekoteknik, İST.	19. 3.80	493
T.Maden-İş	Merse Mak. İST.	19. 3.80	75
T.Maden-İş	Net Civata, İST.	19. 3.80	48
T.Maden-İş	Supsan, İST.	19. 3.80	265
T.Maden-İş	Tuber Çelik, İST.	19. 3.80	267
T.Maden-İş	Tekoğlu Emaye, KAYSERİ	19. 3.80	55
T.Maden-İş	Çeşan, İST.	19. 3.80	78
T.Maden-İş	Eltor, EDİRNE	19. 3.80	138
T.Maden-İş	Evarn, TEKİRDAĞ	19. 3.80	77
T.Maden-İş	Ferro Döküm, TUZLA	19. 3.80	200
T.Maden-İş	İzsal Döküm, İST.	27. 3.80	495
T.Maden-İş	Pancar Motor, İST.	27. 3.80	650
T.Maden-İş	Dökümay, İST.	1. 4.80	195
T.Maden-İş	Haymak, İST.	1. 4.80	439
T.Maden-İş	Bebimot, İST.	1. 4.80	148

Sendikanın Adı:	İşyeri	Greve başlama tarihi	Katılan İşçi sayısı
T.Maden-İş	Büfer, İST.	1. 4.80	232
T.Maden-İş	Profilo, İST.	1. 4.80	2003
T.Maden-İş	Arçelik, GEBZE	1 4.80	1911
T.Maden-İş	Beltan, BURSA	1 4.80	70
T.Maden-İş	TK.Yrd.B.Vakfı, ANKARA	2. 4.80	114
T.Maden-İş	Işık Koll. ANKARA	8. 4.80	108
T.Maden-İş	Mannesman, KOCAELİ	28. 5.80	518
T.Maden-İş	Uzel (Rami-Eyüp)	28. 5.80	1444
T.Maden-İş	Şarlak Kardeşler, ANKARA	28. 5.80	73
T.Maden-İş	Temel Enerji, ANKARA	28. 5.80	361
T.Maden-İş	Ders Aletleri Yapım Mer.	18. 6.80	566
T.Maden-İş	Elektrometal, İST.	14. 6.80	500
T.Maden-İş	Perfektüp, İST.	25. 6.80	502
T.Maden-İş	Simko, İST.	25. 6.80	486
Banksen	Y.Mahalle Ordu Pazarı, ANKARA	9. 3.79	9
Banksen	Güneydoğu Tarım Satış Koop. (27 işyeri) GAZİANTEP	1. 4.80	900
Banksen	Türk Dil Kurumu, ANKARA	25. 4.80	50
Sosyal-İş	Nuh Ticaret, İST.	25.12.79	33
Sosyal-İş	Nuh Dağıtım, İST.	25.12.79	7
Oleyis	Koru Moteli, PAMUKKALE	8. 6.79	9
Oleyis	Dural Oteli, ESKİŞEHİR	12. 6.79	12
Oleyis	Intercontinental, İST.	12. 6.79	480
Oleyis	Urcan Lokantası, İST.	24. 8.79	100
Oleyis.	Urartu Oteli, ERZİNCAN	6. 9.79	37
Oleyis	Yupi Restoran, ADANA	8. 4.80	34
Genel-İş	Elbistan Belediyesi	5.10.78	78
Genel-İş	Isparta Belediyesi	10.10.78	33
Genel-İş	Tuzla Belediyesi	3.11.78	10
Genel-İş	Marmaris Belediyesi	20.11.79	25
Genel-İş	İzmir Belediyesi	17. 6.80	5600
TOPLAM	184 işyerinde		50876

B) 1 OCAK İLE 27 HAZİRAN ARASINDA SONA EREN GREVLER

Sendikanın Adı:	İşyeri	Grevin bitiş tarihi	Grevin Bitiş Tarihi	Katılan işçi sayısı
Petkim-İş	Fako İlaç Fb. İST.	6. 5.80	16. 5.80	200
Petkim-İş	Abfar İlaç Fb. İST.	6. 5.80	16. 5.80	54
Petkim-İş	Akbaşoğlu Asit, İZMİR	8. 2.80	3. 6.80	51
Petkim-İş	Pfizer İlaç Fb. İST.	17. 4.80	16. 5.80	175
Gıda-İş	K. Paşa Değirmencilik	8. 8.79	14. 3.80	63
Gıda-İş	Başaran Un Fb. VAN	15. 4.80	8. 5.80	35
Gıda-İş	Sakarya Tarım	27.12.79	2. 1.80	75
Gıda-İş	Giroğlu Nebati, KIRKLARELİ	3 3.80	14. 3.80	42
Gıda-İş	Marsa Yağ Fb. ADANA	8. 3.80	24. 3.80	450
Gıda-İş	Marsa Yağ F. ADANA	14. 4.80	4. 5.80	450
Tekstil	Ortel, İST.	23. 2.80	1. 4.80	110
Tekstil	Minion Örme, İST.	12. 3.80	1. 4.80	100
Lastik-İş	Göktepe Boru, İZMİR	6. 9.79	10. 4.80	290
Lastik-İş	Nilsan Plastik, İST.	23.10.79	15. 1.80	40
Keramik-İş	Vakfıkebir Tuğla. TRABZON	26.12.79	18. 3.80	110
T.Maden-İş	Perfektup Amo. İST.	13. 3.80	8. 6.80	502
T.Maden-İş	Temel Enerji, ANKARA	13. 3.80	16. 5.80	361
T.Maden-İş	Tekimal Sinates (3 işyeri)	27. 7.79	17. 2.80	413
T.Maden-İş	Azim Civata, DENİZLİ	30. 4.80	12. 6.80	90
T.Maden-İş	General Elektrik (2 işyeri)	1. 4.80	20. 4.80	1100
T.Maden-İş	Tekfen, İST.	19. 3.80	24. 3.80	418
T.Maden-İş	Bastaş, İZMİT	19. 3.80	24. 3.80	165
T.Maden-İş	Simko, İST.	1. 4.80	7. 5.80	486
Banksen	Gima Mağazaları (2 işyeri)	7. 5.80	14. 5.80	55
Sosyal-İş	Türkstandartları Enst. ANKARA	4.12.79	27. 2.80	51
Oleyis	Atlantik Palas, İZMİR	18.12.78	16. 5.80	14
Oleyis	Pera Palas Oteli, İST.	27. 6.79	1. 4.80	125
Oleyis	Kavaklı R‘ storan, ANKARA	21. 9.79	21. 1.80	17
Oleyis	Feray Kebap, ADANA	25. 4.80	10. 5.80	17
Oleyis	Kızgözü Kaplıcaları, HAVZA	4. 8.79	6. 4.80	10
Oleyis	Erdost Oteli, BURSA	6. 5.80	8. 5.80	25
Oleyis	İzmir Palas Restoran, İZMİR	28.10.79	25. 4.80	13
Oleyis	Gaziantep Lahmacun, ADANA	1. 4.80	15. 4.80	13
Genel-İş	Geyve Belediyesi	23. 9.78	4. 4.80	34
Genel-İş	Diyarbakır Belediyesi	5. 1.80	19. 1.80	382
Genel-İş	Batman Belediyesi	24. 1.80	13. 3.80	400
Genel-İş	Seydişehir Belediyesi	22. 5.80	27. 5.80	104
Genel-İş	Denizli Belediyesi	9. 2.80	7. 3.80	690
Genel-İş	Turhal Belediyesi	21.5.80	28. 5.80	132
Genel-İş	Çerkeş Belediyesi	21.11.79	17. 1.80	31
TOPLAM	44 işyerinde			7843

B) TÜRK-İş'e bağlı sendikaların uyguladıkları grevler:

a) 27 HAZİRAN 1980'DE DEVAM EDEN GREVLER:

Sendikanın Adı:	İşyeri	Grevin başlama tarihi	Grevin bitiş tarihi	Greve katılan işçi sayısı
Muğ. Maden-İş	B. Yıldız Krom, AYDIN	15.11.77		15
Petrol-İş	SSK İlaç Fb. İST.	11. 2.80		76
Tek Gıda-İş	Oylum Bisküvi Fb,KAYSERİ	14.12.79		100
Ağaç-İş	Bizon, ADAPAZARI	17. 4.80		75
Çimse-İş	Alemdar Porselen, GEBZE	11. 3.80		140
Kristal-İş	İzocam Tic. ve San. GEBZE	15. 5.80		140
Kristal-İş	Çayırova Cam, ÇAYIROVA	22.5.80		1100
Kristal-İş	Paşabahçe Cam Fb. İST.	28. 5.80		2600
Kristal-İş	BTB Mozaik, İST.	28. 5.80		40
Kristal-İş	FGT T.A.Ş., İST.	28. 5.80		130
T.Genel-İş	Mudanya Belediyesi	24. 7.79		97
TOPLAM	11 işyerinde			4482

b) 1 OCAK İLE 27 HAZİRAN ARASINDA SONA EREN GREVLER:

Sendikanın Adı	İşyeri	Grevin başlama tarihi	Grevin bitiş tarihi	Greve katılan işçi sayısı
Tek Gıda-İş	Karaköy Un Fb., BİLECİK	15.12.79	18. 1.80	32
Tek Gıda-İş	36 ekmek fırını, İZMİT	27. 1.80	28. 1.80	470
Tek Gıda-İş	Tekel Fab., ADANA	1 3.80	6. 3.80	1500
Tek Gıda-İş	36 Ekmek fırını, ESKİŞEHİR	16. 1.80	18. 1.80	370
Tek Gıda-İş	Paksoy Yağ Fb, ADANA	20. 5.80	24. 5.80	451
Teksif	Sancaktül, İST.	28. 4.77	19. 5.80	944
Selüloz-İş	Kartonsan, İZMİR	6.12.79	12. 6.80	300
Selüloz-İş	Tirekutsan Fb, TİRE	28. 1.80	22. 4.80	120
TGS	Doğan Kardeş	3. 7.78	22. 2.80	113
TGS	Neşriyat Anonim Şirketi	3. 7.78	22. 2.80	17
TGS	Hayat Yayınları	3. 7.78	22. 2.80	40
Çimse-İş	Yarbaşı Tuğla Fb. ADANA	27. 9.79	21. 3.80	118
Tez Büro-İş	Çimento Müstah.	12. 9.79	6. 2.80	48
Koop-İş	Panko Birlik, (17 İşyeri)	8. 3.80	11. 4.80	358
Hava-İş	THY (2 işyeri)	18. 2.80	11. 5.80	4000
Hava-İş	THY Terminali, ANKARA	1. 4.80	11. 5.80	200
Tümtis	Wiener Wald, ANKARA	11. 6.80	16. 6.80	23
TOPLAM	103 işyerinde			9104

C) BAĞIMSIZ sendikaların uyguladıkları grevler:

A) 27 HAZİRAN 1980 İTİBARİYLE DEVAM EDEN GREVLER:

Sendikanın Adı	İşyeri	Grevin başlama tarihi	Grevin bitiş tarihi	Greve katılan işçi sayısı
Töbgis	Tarhan Konfeksiyon, İST.	21. 6.79		5
Töbgis	Sabahattin Çamluoğlu Kad. İST.	17. 4.80		14
Beton-İş	Bilcanlı, BALIKESİR	9.10.79		100
Otomobil-İş	Gazal/Gaz Alet S. YARIMCA	27. 7.79		413
Otomobil-İs	Akkardan Fb. GEBZE	6. 9.79		58
Otomobil-İş	Şahin Motor.Fb. GEBZE	7.11.79		134
Otomobil-İş	Makine Takım End. GEBZE	5. 9.79		496
Tüm Metal-İş	Emaş A.Ş. İST.	22.12.79		180
Tüm Metal-İş	Isı Elekt. Cihaz ÇATALCA	28. 5.80		25
İlbank-İş	Sevk ve İdare, İST.	22.11.78		10
Oleyis	Özer Hamamı, UŞAK	29.10.79		9
Dev Oleyis	Dilan Pavyon, DİYARBAKIR	7. 5.80		36
Dev Oleyis	Ünal Pastanesi, DİYARBAKIR	1.10.79		20
Turizm-İş	Gezi Oteli, İST.	6. 6.80		24
TOPLAM	14 işyerinde			1524

B) 1 OCAK İLE 27 HAZİRAN ARASINDA SONA EREN GREVLER

Sendikanın Adı	İşyeri	Grevin başlama tarihi	Grevin bitiş tarihi	Greve katılan işçi sayısı
Kimsan-İş	Sabuncuoğlu Sabun, İST.	4.10.79	18. 2.80	80
Ekmek-İş	49 ekmek fırını, ADAPAZARI	17. 3.80	22. 3.80	400
T.İplik-İş	Karadeniz Konfeksiyon, İZMİR	24. 1.80	22. 2.80	18
Otomobil-İş	SSYB Tamirhane, İST.	4 1.80	26. 4.80	50
Otomobil-İş	SSYB Ana Depo, ANKARA (2 işyeri)	13.12.79	19. 2.80	200
Oto Metal-İş	Nataş Çivi Ltd. İST.	28. 9.79	17. 2.80	30
Maden-İş	Vantilatör Sanayii, İST.	28. 8.79	13. 6.80	18
Bank-İş	Tam Sigorta (5 işyeri)	14. 6.79	7. 3.80	165
TOPLAM	62 işyerinde			961

Ç) MİSK'e bağlı sendikaların uyguladıkları grevler:

A) 27 HAZİRAN 1980 İTİBARİYLE DEVAM EDEN GREVLER

Türk Mensucat-İş	Kent Halıcılık, ANKARA	29. 6.79	17
Türk Deri-İş	Akdağ Deri San. YOZGAT	26. 6.79	50
Türk Çimser Sen.	Artaş, TRABZON	9.11.78	60
TOPLAM	3 işyerinde		127

(*) 1979'un ilk dokuz ayına göre bulunmuştur.

Grevler hakkında not:

1 Ocak 1980 ile 27 Haziran 1980 arasında toplam 421 işyerinde 74 967 işçinin katılaığı grev uygulaması olmuştur. Bunlardan 57 009 işçinin katıldığı 212 işyerindeki grev halen devam etmektedir. Devam eden grevlerin konfederasyonlara göre dağılımı aşağıdaki gibidir.

	İşyeri Sayısı	Greve Katılan İşçi Sayısı
DİSK	184	50 876
TÜRK-İŞ	11	4 482
BAĞIMSIZLAR	14	1 524
MİSK	3	127
Toplam	212	57 009

Yine aynı süre içinde sona eren grevlerin konfederasyonlara göre dağılımı ise şöyledir:

DİSK	44	7 893
TÜRK-İŞ	104	9 104
BAĞIMSIZLAR	61	961
MİSK	—	—
Toplam	209	17 958

"ONU MÜCADELEMİZDE
YAŞATACAĞIZ DEMEK
FABRİKALARI, İŞYERLERİNİ,
MAHALLELERİ
FAŞİZME KARŞI
BİRER KALE HALİNE
GETİRECEĞİZ DEMEKTİR."